

H A I M U O I

LỜN LÊN

gẽ phác

Mục lục

1. [Lời giới thiệu](#)
2. [Lời tác giả](#)
3. [1 - NẾU CHÚNG TA TỪNG THẬT LÒNG VỚI NHAU](#)
4. [Sau một tình yêu...](#)
5. [Hà Nội, Berlin, Sài Gòn...](#)
6. [Vô tình thì ngạc nhiên thôi](#)
7. [#Lovewins](#)
8. [Nếu chúng ta từng thật lòng với nhau...](#)
9. ["Mày có hạnh phúc không?"](#)
10. [Nghe anh này](#)
11. [Lâu lắm rồi](#)
12. [Rất khế](#)
13. [Trút bỏ thứ gọi là tình yêu](#)
14. [Tình yêu không phải là tình yêu](#)
15. [Thế nào là bình yên?](#)
16. [2 - LỚN LÊN SẼ KHÁC](#)
17. [Nhân duyên](#)
18. [Điều gì được gọi là vĩnh cửu?](#)
19. [Trăm năm cũng chỉ một nắm tro tàn](#)
20. [Một ngàn năm hoa nở, một ngàn năm hoa tàn](#)
21. [Sợ chia ly không làm chúng ta trở nên hạnh phúc](#)
22. [Thêm một chút nữa mới là yêu](#)
23. [Thứ tình yêu nơi phố thị xô bồ](#)
24. [Tình yêu quan trọng hay thứ làm nên tình yêu quan trọng?](#)
25. [Khi bạn dám vứt bỏ](#)
26. [Trải nghiệm bi thương nhất của tình yêu](#)
27. [Bản thân ta nên thức vì điều gì?](#)
28. [Sài Gòn đêm](#)
29. [Khi ban đêm chẳng là màu đen](#)
30. [Có chờ được bình minh?](#)
31. [Chỉ một lát nữa thôi](#)
32. [Để mưa không bắt kịp](#)
33. [Lúc buồn bạn trốn vào đâu?](#)

34. Sau cùng điều gì mới là có thể?
35. 3 - NHÀ ĐỀ YÊU THƯƠNG
36. Bạn dùng tháng lương đầu tiên cho việc gì?
37. “Bà già yếu rồi...”
38. Trưởng thành hơn vì những đứa trẻ
39. Bàn tay đủ lớn và tấm lưng đủ rộng
40. Thế nào là ruột thịt?
41. Không chỉ Vu Lan mới báo hiếu
42. Những kẻ lười nhác việc lãng quên
43. Già nua...
44. ... Còn là cuộc sống

Lời giới thiệu

C

Ó lẽ mỗi chúng ta đều biết, trong từng khoảng thời gian, hay sau khi trải qua những dấu ấn trong cuộc đời, chắc chắn ta sẽ dần đổi khác. Nhận ra nhiều điều, và cũng đánh mất đi nhiều điều. Mỗi ngày trôi qua, là mỗi ngày mất đi. Cứ như vậy cho đến bất chợt một ngày, ta biết được, mình-đã-lớn.

Để gọi một người đã lớn hay chưa, có khi không phải ở độ tuổi, mà chính ở cách họ suy nghĩ. Thỉnh thoảng ta cần sự ngây ngô, trẻ con để vui vẻ, hồn nhiên. Nhưng thật ra ta lại cần sự trưởng thành, mạnh mẽ để bản thân có thể giữ lấy và có được nhiều điều. Con người đều vậy. Chẳng ai muốn sống mãi trong hình hài của trẻ thơ, chúng ta biết và nên biết rằng mình cần phải lớn lên, cần phải trưởng thành, cần phải khác biệt. Mà hành trình đó đòi hỏi ở ta nhiều trải nghiệm, nhiều sai lầm, nhiều đánh đổi.

Trong *Lớn lên sẽ khác*, ta sẽ thấy được những câu chuyện, suy nghĩ về tình yêu và cuộc sống ở một góc nhìn hoàn toàn khác. Nó đến từ một trong những người có nhiều trải nghiệm và bản lĩnh nhất mà tôi từng biết đến.

Giọng văn điềm tĩnh, nhẹ nhàng trong *Lớn lên sẽ khác* kể với tôi rằng tình yêu không chỉ cần giữ ấm bằng sự lãng mạn, và cuộc sống không chỉ có màu hồng trải dài mãi.

Khi hiểu được rằng lớn lên thì ai cũng sẽ trở nên khác đi, điều đó không phải khiến ta cảm thấy tuyệt vọng, hay mất hết niềm tin vào tất cả... mà giúp tâm ta tĩnh lại, bình yên hơn... Để rồi từ đó ta sẽ nhìn thấy được, vẫn còn ánh sáng khắp xung quanh mình.

– HẠ VŨ

Lời tác giả

T

ôi đã từng rất nhiều lần muốn viết một cuốn sách, hoặc đơn giản chỉ là những trang ghi chép tỉ mỉ cho những gì xảy ra xung quanh cuộc đời mà tôi đang sống, cho những tình yêu mà tôi đang có và cho những mối quan hệ mà tôi đang giữ gìn. Nhiều lần tôi bỏ cuộc vì thiếu kiên trì. Nên đến khi tôi làm được điều này, đó là cả một hành trình mà tôi tin rằng mình đã nỗ lực và dành nhiều tâm huyết.

Lớn lên sẽ khác là những trang viết về cuộc sống xoay quanh những trải nghiệm, nhìn nhận của bản thân. Tôi nghĩ rằng, đã là trải nghiệm thì không gói được trong lẽ thông thường của đúng hay sai. Nó không dám đại diện cho bất cứ điều gì, bất cứ ai, nó chỉ tồn tại ở nơi nó cần thuộc về – góc nhỏ trong những trái tim sẽ đến lúc cần phải trưởng thành.

Tuổi của mỗi người là thứ không chỉ thuộc về khái niệm thời gian, đó còn là cột mốc đánh dấu ước mơ và động lực trong cuộc đời mỗi người đang sống. Tôi không chắc rằng đâu mới là thời điểm đánh dấu một sự khác đi trong suy nghĩ của mỗi chúng ta, cho cả tình yêu lẫn cuộc đời.

Lớn lên sẽ khác là những suy nghĩ hay dòng cảm nhận được rung lên từ thực tế và từ cuộc sống, tình yêu xung quanh tôi. Tôi luôn hy vọng nó sẽ là phần rất nhỏ trong tủ sách của bạn, để tỉ tê với những nỗi buồn, niềm vui, khó khăn, hạnh phúc khi bạn thực sự cần đến những lời sẻ chia.

Sau cùng, tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành nhất đến những người đang cầm *Lớn lên sẽ khác* trên tay và gói nó trong những hoài niệm rất riêng của cuộc đời.

- HAI MƯƠI

1 NẾU CHÚNG TA TỪNG THẬT LÒNG VỚI NHAU

S

Sau này, chúng ta sẽ thích khoảng thời gian trầm ngâm nhìn lại tuổi trẻ của mình, và nhớ về những góc rất riêng của tình yêu đã từng có được... Tôi cũng như vậy, muốn kể cho bạn về những kỷ niệm tình yêu mà tôi từng được nghe, được thấy, được trải nghiệm. Những câu chuyện không có mẫu số chung, và biết đâu chính các bạn cũng đã từng dự cảm, từng trải qua một lần nào đó trong đời.

Những điều tôi sắp kể ra, cho phép tôi hiểu rằng không có quy chuẩn chung trong chuyện tình cảm để đánh giá rằng nó hạnh phúc hay đau khổ. Mọi điều đã qua, đang có và sắp tới, đều có ý nghĩa riêng.

Và bạn biết không? Dù có ra sao thì sau một tình yêu chân thành, chúng ta sẽ mỉm cười chấp nhận khi ngoảnh đầu nhìn lại. Vì nếu chúng ta đã từng thật lòng với nhau, thì ngay từ lúc bắt đầu, chúng ta đã không có bất cứ điều gì để hối tiếc.

Sau một tình yêu...

T

ôi ghét thứ tình yêu ủy mị và sâu thẳm. Nhưng phải thừa nhận rằng những gì tôi trải nghiệm để trở nên cứng cáp hơn lại phần nhiều bắt nguồn từ những tình yêu mà tôi có được.

Tôi đã từng đau khổ, đã từng yếu đuối, đã từng lý trí đến nghiệt ngã vì tình yêu. Nhưng tôi không nghĩ nhiều đến những kỷ niệm đó để buồn đau, điều quan trọng nhất mà tôi giữ lại chỉ là kỷ niệm vừa đủ để biết mình đã từng sống trong tình yêu.

Thứ tình yêu có phần yếu đuối mà tôi từng cho rằng lại là thứ chất liệu căn cốt tạo nên tình yêu trưởng thành, trong những con người trưởng thành. Đó là lý do vì sao tôi bắt đầu cuốn sách này bằng những trang viết từ tình yêu. Tôi muốn dành nó cho những người đang yêu, sẽ yêu và đã yêu để chúng ta thêm trân trọng khoảnh khắc của hiện tại. Vì tình yêu chính không nằm trong bất cứ định nghĩa nào gọi là tình yêu cả, mà chỉ là thứ chúng ta cảm nhận về nó.

Hà Nội, Berlin, Sài Gòn...

Từ Berlin

E

m đã từng ước rằng, giá như ngày đó em cứ lạnh nhạt và hững hờ trước những cuộc gặp gỡ ở trường đại học, thì có lẽ chúng ta chẳng thể quen nhau. Đó là những ngày mà em phải đấu tranh rất nhiều, vì anh không chỉ đơn thuần là người bạn học đáng ngưỡng mộ, mà còn là người yêu cũ của bạn em.

Em đã từng ước rằng, giá như ngày đó em cứ bỏ qua tình cảm đang nảy mầm trong suy nghĩ về anh để lao vào học tập, thì có lẽ chúng ta đã chẳng có cơ hội đứng cạnh nhau. Cái ngày anh ngã đầu vào vai em và nói rằng: “Anh mệt quá”, em đã tưởng rằng mình đủ sức chối từ cả thế giới để giữ lại một chàng trai bên mình. Anh là cả thế giới của em.

Em đã từng ước rằng, giá như những ngày mình yêu nhau, anh đừng quan tâm và bảo vệ em nhiều đến như vậy. Em không thể hình dung được một chàng trai ngoài lạnh trong ấm, lại sẵn sàng kéo tay em ra khỏi lớp học chỉ để không phải nghe những lời cay nghiệt từ một người mà anh đã từng yêu thương dành tặng cho em. Đó là khoảnh khắc em thấy mình được che chở, được bảo vệ và được yêu thương rất nhiều.

Ngày đó, nếu em không đến tận cửa nhà anh, rồi mua một đồng hồ nào là nồi niêu chảo đĩa chỉ để anh từ bỏ thói quen ăn bên ngoài. Em cũng mạnh tay đổ bỏ đi một lốc đầy rẫy những chai nước có ga mà anh vẫn thường uống, chỉ để thay bằng một vài bình nước lọc. Anh chỉ đứng đó cười, rồi vòng tay ôm em thật chặt từ phía sau mà không nói gì. Chắc anh giận em lắm đúng không?

Chúng ta đã dành cho nhau một quãng tuổi trẻ như vậy đấy, ấm áp và nồng nhiệt. Chưa một lần em và anh cãi vã, chưa một lần chúng

ta hẳn học hay giận đối nhau quá năm phút đồng hồ. Nhiều lúc em tự hỏi đó có phải là tình yêu thực sự, hay chỉ là thứ mà em tự huyễn hoặc về một người con trai đang ở cạnh. Em chẳng biết.

Ngày em nói sẽ ra nước ngoài du học, rồi tìm cách để định cư, anh đã im lặng rất lâu. Cái im lặng mà em nghĩ rằng đến hết cuộc đời này, em cũng chẳng thể nào quên được. Em hỏi anh rất nhiều về điều đó, nhưng anh chỉ đáp lại bằng một nụ cười hiền từ, như cái cách anh vẫn thường cười mỗi lần em lơ đãng việc gì đó khiến anh phải nhắc nhở.

“Nhớ mặc áo thật ấm, anh nghĩ bên đó lạnh hơn nhiều.”

“...”

Vậy đây, có phải anh đã từng nghe em nói nhiều về việc đó. Có phải vì anh đã nghĩ rằng chuyện em đi nước ngoài luôn là một điều tốt cho tương lai của em. Em chưa từng nói với anh rằng định cư chỉ là cái có mạnh hơn chuyện học hành hay sự nghiệp, để em đủ quyết tâm nhắc chân khỏi thành phố nơi chúng ta đang sống mà theo đuổi một phần ước mơ. Có phải vì anh luôn nghĩ rằng tình yêu của em và anh chẳng đủ lớn đến mức có thể níu kéo em ở lại bên người mà em đã từng hứa sẽ ở bên trọn đời. Anh để em đi nhẹ bỗng, chẳng một lời hứa hẹn sẽ đợi em, cũng chẳng một lần níu kéo rằng “em đừng đi”. Tất cả chỉ gói trong một nụ cười hiền đã từng là của em tất cả. Nội Bài ngày đó, em biết anh đã tới, em cảm nhận rằng anh đã tới, chỉ là không thấy nhau. Phải không anh?

Đến Hà Nội

Anh đã từng nghĩ rằng, mình không đủ may mắn để tiếp tục hành trình cuộc sống với thứ hành trang là tình yêu trong ba lô. Nó thật nặng nề kể từ ngày anh chia tay người yêu cũ, cũng là một người bạn của em. Chúng ta gặp nhau nhiều trong lớp học, nhưng ít khi anh trò chuyện vì quãng thời gian đó, anh muốn tập trung vào những thứ thuộc về mảng màu cô đơn hơn là các mối quan hệ bạn bè mới mẻ.

Anh đã từng nghĩ rằng, nếu như ngày đó anh đủ mạnh mẽ như cái cách anh vẫn từng thể hiện trước mọi người. Nếu như ngày đó không gặp nhiều căng thẳng đến vậy trong mọi chuyện, có lẽ anh đã không gục đầu vào vai em mà than vãn. Trong anh đã từng tồn tại suy nghĩ mình thật yếu đuối khi phải dựa vào vai của một người có vóc dáng nhỏ bé như em. Nhưng em biết không? Khi chúng ta quá mệt mỏi vì phải đóng vai kẻ mạnh mẽ quá lâu, thì cũng đến một lúc ta phải ngã gục trước trăm ngàn áp lực. May mắn nếu ta được dựa vào một ai đó vì khi chúng ta ngã xuống thì trước mặt chỉ là một bầu trời xám xịt và nặng nề. Vậy đấy, anh thấy mình may mắn. Và sau ngày đó, anh đã muốn tựa vào em cả đời.

Anh đã từng nghĩ rằng, cách anh yêu em liệu có đủ để che chở cho em trước những sóng gió mà cuộc đời mang đến. Dù thế nào, trong tất cả những gì đã xảy ra, anh vẫn là người có lỗi. Kéo em ra khỏi lớp học ngày đó, anh không cần bất cứ dũng khí nào, chỉ là hành động bản năng vốn có của một người đối với người mà họ yêu và cần bảo vệ. Nhìn xem, mắt em vào ngày đó ầng ậng nước, anh không muốn nhìn thấy em khóc. Nhưng còn giờ đây...

Anh đã từng nghĩ sẽ ôm em thật chặt vào cái hôm em qua nhà anh rồi mua bao nhiêu đồ dùng sinh hoạt. Trời ơi, tôi lớn đến thế này rồi mà vẫn còn phải khiến người yêu của tôi lo lắng trong cả chuyện ăn uống hay sinh hoạt. Anh cảm thấy mình có lỗi với em rất nhiều, nhưng lần này anh sẽ không chọn cách ngã đầu vào vai em. Anh chọn cách ôm em từ đằng sau thay cho những yêu thương, đáng lẽ anh phải nói lời xin lỗi em thật nhiều.

Yêu nhau đủ lâu, cả anh và em hiểu rằng tuổi thanh xuân của chúng ta vốn dĩ cũng chỉ được gói rất gọn trong một khoảnh khắc đủ khiến hai trái tim cùng thổn thức. Thế giới của anh ngày đó là em và ngược lại. Chưa từng cãi vã, chưa từng hờn giận, chúng ta yêu nhau bằng thanh xuân của mình theo cách trưởng thành nhất. Người ta nói rằng thanh xuân như một cơn mưa mùa hạ, vội vàng và bất chợt. Còn anh lại thấy những gì chúng ta đã từng can đảm đón nhận trong quãng thời gian đó của tuổi trẻ, lại giống với cơn mưa bụi của mùa xuân đất Bắc thật nhiều. Cứ phảng phất và nhẹ

nhàng một cách lặng lẽ và nhiều những dư vị của cảm giác an – yên.

Anh không dám hứa với em bất cứ điều gì ngày em nói rằng sẽ ra nước ngoài du học. Anh biết đó là toàn bộ ước mơ của em, và cũng hiểu rằng đó là thứ em đã đạt được bằng đánh đổi rất nhiều cố gắng. Anh bất ngờ về dự định ở lại bên đó của em, nhưng vì nó mà anh thêm quyết tâm để từ bỏ. Anh không muốn bản thân trở thành vật cản cho ước mơ đó, vì chúng ta là người yêu của nhau và anh hiểu rất rõ rằng: “Từ bỏ hay hy sinh, cũng là một dạng của yêu thương chân thành”. Yêu xa, anh có thể làm được, anh tin nhiều người làm được, nhưng yêu xa sẽ gắn với đợi chờ và những quãng thời gian của sự bất lực vì không được ở cạnh mà che chở cho nhau. Anh không muốn em phải đợi chờ, cũng không hề muốn rằng bản thân trở nên vô ích trước những khó khăn mình em phải đối mặt. Vậy nên anh chỉ còn cách cười thật nhẹ khi nghe về điều đó, một nụ cười luôn dành cho em trong những lỗi lầm vụn vặt như cách để chúng ta cảm thông cho nhau. Trừ lần đó, em không mắc lỗi. Người mắc lỗi, có lẽ là anh hoặc cuộc đời. Anh trách cuộc đời vì đã không dành cho chúng ta nhiều hơn một khoảng thời gian để sánh bước. Anh trách mình vì đã không đủ yêu thương em trong quãng thời gian ít ỏi khi hai đứa còn ở bên nhau.

Anh có mặt tại Nội Bài vào ngày em đi hôm ấy, nhưng anh không gặp em. Anh không thấy hối tiếc về điều đó. Mọi thứ thuộc về chúng ta, anh muốn gác lại thật gọn gàng, như cách em vẫn bố trí và sửa soạn căn bếp nhà anh vậy. Chẳng một chút lo lắng về sự bừa bộn cho dù có khách đến bất chợt. Mọi thứ cứ ngăn nắp và tử mỉ như vốn dĩ nó vẫn vậy. Cũng như ngày đó ở sân bay, gần nhau nhưng không chạm mặt, chẳng còn một chút vương bận nào có thể khiến cho em phải buồn lòng.

Giá như thanh xuân trôi qua thật chậm, thì chúng ta đã chẳng lạc nhau trong thế giới xô bồ.

Em à!

Anh đã từng có cho mình một ước mơ, cùng em.

Anh đã từng muốn mua một căn nhà ở tầng lầu thật cao để có thể ngắm thành phố về đêm, cùng em.

Anh đã từng cố gắng học nấu lấy một món gì đó thật ngon, để sau này về sớm hơn trong buổi tan tầm và nấu một bữa tối thật giản dị, cùng em.

Giờ anh gác lại cả thanh xuân đó, cùng em.

Từ Hà Nội

Sau ngày em đi, em biết anh cũng rời Hà Nội để bay vào Sài Gòn làm việc. Đó là nơi nào? Có từng xuất hiện trong những câu chuyện mà cả hai đã nhắc đến trước đây không? Với em, Sài Gòn hoàn toàn xa lạ và dù chẳng còn thuộc về nhau, em vẫn đau đáu về quyết định đó của anh. Có lẽ em đã để lại trong anh một tổn thương đủ sâu để khiến anh phải thay đổi, rời bỏ Hà Nội của anh, rời bỏ Hà Nội của chúng ta. Em không biết nữa. Mọi thứ đã trở nên quá xa vời.

Một thời gian sau, em cũng được nghe rằng anh đã có người mới. Em mừng cho anh. Thật sự đấy. Chúng ta không thể ở cạnh nhau do nhiều lý do, thì nếu ở hiện tại, có một ai đó khiến cho anh hạnh phúc và bình yên, em chẳng thấy luyến tiếc về điều gì nữa cả. Rồi em cũng sẽ về, vì vốn dĩ cuộc sống ở đây quá khắc nghiệt, em không thích nghi được, em cũng chẳng còn động lực nào để cố gắng.

Ngày em trở về, em chỉ nhắn cho anh vắn vện một tin nhắn với ba chữ: “Em về rồi”. Em vẫn thuộc nằm lòng những dãy số mà trước đây còn gắn ký hiệu trái tim trong danh bạ. Chẳng biết sau ngần ấy năm xa cách, anh còn dùng nó nữa hay không. Nhưng em vẫn nhắn để gửi lời chào đến anh, chỉ vậy thôi, vì em biết dãy số đó, trái tim đó đã thuộc về người ta mất rồi.

Đến Sài Gòn

Anh rời Hà Nội để bay vào Sài Gòn, nơi anh có một vài người bạn và cũng có một cơ hội tốt hơn cho công việc của mình. Anh đi một

phần cũng để trốn chạy những khoảng trống sau chia tay mà chúng ta để lại. Hà Nội của anh giờ hoang hoải mà dù nắng có chói chang đến đâu, anh cũng chỉ thấy một màu buồn ướt đẫm. Sài Gòn là nơi anh chưa từng nhắc đến với em, cũng là nơi mà trước khi em ra đi, anh chưa từng nghĩ đến. Ấy vậy mà cuộc đời thật lạ, có những thứ tưởng chừng đã nắm chặt trong lòng bàn tay, lại nhẹ bỗng rồi mất hút. Có những thứ cứ ngỡ là xa lạ, ấy vậy mà lại gắn kết thật gần. Anh vào đó, không phải để đợi em mà đơn giản chỉ là một cách chọn lựa cách né tránh đi thứ dư vị cứ thoáng chốc lại buồn trong cuộc sống. Ngày không em, anh cũng mất luôn Hà Nội rồi.

Anh không biết và cũng không muốn tìm hiểu thêm về cuộc sống của em ở Berlin. Mọi thứ đã là quá khứ thì anh nghĩ nó nên ở nguyên với vị trí mà nó tồn tại. Chúng ta lại bắt đầu một cuộc sống mới, cũng chẳng còn những ử dột thường ngày để gặm nhấm, cũng chẳng còn là tuổi trẻ để bùng bột. Ai rồi cũng khác, rồi cũng trưởng thành, cũng có cho riêng mình những lựa chọn để khiến quãng đường của hành trình sống thêm những sắc màu.

Bất chợt một ngày, khi ly cà phê sữa đá anh đang uống dở ở một Sài Gòn vội vã, điện thoại reo lên một tin nhắn. Anh vẫn thuộc lòng dãy số của em, dù không còn lưu nó trong danh bạ: “Em về rồi”. Hóa ra những tin đồn về việc em sẽ quay về là sự thật. Anh không biết nên vui hay nên mừng vì điều đó. Ước mơ của em ngày đó, ước mơ đủ khiến trái tim cả hai lạc nhịp, giờ chỉ gói trong ba chữ “Em về rồi”.

Em đã bảo sẽ đi thật lâu đủ để quên anh rồi mới đủ can đảm để trở về, nhưng sao giờ quay lại, vẫn nhớ dòng số này của anh để nhắn. Quãng thời gian xa nhau đó là sự thực, cũng chẳng đủ để anh quên em, nhưng lại đủ để chúng ta tựa vào những động lực mới cho cuộc sống mà chẳng thể quay đầu được nữa. Anh không biết liệu có bao nhiêu điều chúng ta đã bỏ qua chẳng một lần tìm hiểu, bao nhiêu điều chúng ta không nói để người kia hiểu lầm và chọn cách im lặng rồi từ bỏ... Anh không biết nữa, kể cả việc chúng ta rời xa. Nhưng điều đó có lẽ chẳng còn quan trọng nữa, anh mừng vì tuổi trẻ có những lỗi lầm để chúng ta biết cách mấp máy những khoảnh khắc

của trưởng thành trong lòng ngực. Dù đã từng hoang hoải và trống rỗng nhưng cũng “Mừng em trở về”.

Tình yêu là vậy đấy, sau tất cả những ngày tháng chên vênh, chúng ta lại ngồi nghĩ về tất cả để nhớ lại một thời say đắm đã qua, chỉ tiếc là trong một hình hài thêm phần già dặn. Có những điều vì giữ riêng cho mình để rồi không nói, rồi lại trở thành thứ không bao giờ có thể nói. Điều quan trọng sau một cuộc tình, không hẳn là cứ mãi tiếc nuối cho những thứ không rõ ràng đó, mà chỉ đơn giản là việc chúng ta vẫn còn khắc thật sâu những kỷ niệm đẹp đủ khiến cả hai hài lòng mà bước tiếp. Thứ tình yêu thật nhẹ luôn hàm chứa nhiều khái niệm của sự chấp nhận điều đã không còn là của ta.

Chúng ta lại cùng một đất nước, cùng một khoảng trời, cùng giữ chung những kỷ niệm, chỉ là lúc này lòng người đã rẽ lối làm đôi.

Vô tình thì ngạc nhiên thôi

S

ân trường ngày nhận bằng tốt nghiệp đại học có vẻ đông đúc hơn hẳn. Thấy mặt ai cũng rạng rỡ, khác hẳn cái ủ dột, u ám của ngày học bình thường. Tìm vội xem trong những đám bạn đồng niên có đứa nào quen biết không để bắt chuyện, bất ngờ mình chạm mặt người đấy... Lâu rồi mới gặp lại, có lẽ từ lúc chia tay hơn một năm trước, chẳng kịp mỉm cười đã vội vã lướt qua nhau, tối về điện thoại chột rung lên một tin nhắn...

“Sao lâu lâu vô tình gặp, hình như lúc nào anh cũng có vẻ ngạc nhiên.”

Một tin nhắn từ số điện thoại lạ lẫm, với ba số cuối thấy rất quen thuộc... Hình như vậy. Nhưng bản thân không hề chắc chắn vì quãng thời gian đã xa đủ để người ta học cách làm quen với những dãy số mới hơn và thường xuyên sử dụng hơn. Dòng tin nhắn, trong hoàn cảnh như vậy chắc chỉ đến từ một người mà bản thân đã vô tình bắt gặp hôm nay.

Dường như cũng chẳng biết nên trả lời thế nào cho hợp lý, bởi vốn dĩ bản thân không còn nghĩ ngợi gì sau lần chạm mặt vô tình lúc chiều. Chạm mặt, lướt qua nhau, rồi lại tắt bật cho cuộc sống vốn dĩ đã quen thuộc khi chẳng còn là của nhau. Kỳ thực cũng lạ, con người ta khi yêu thì lúc nào, làm việc gì, ở đâu cũng hiện lên hình bóng người họ yêu cho dù có khi cả mấy ngày không gặp mặt nhau. Nhưng đến lúc rời xa nhau, lúc đầu thì có quay quắt, có nhớ nhung, thời gian trôi, rồi thì đâu cũng vào đấy. Lại trở về với cuộc sống không nhau, trở về với thực tại và dần để hình bóng lạc vào quá khứ.

Có phải là mình quá vô tâm khi người ta thì còn nhớ đến mà tìm về số cũ rồi hỏi thăm, còn mình thì phải chờ đến lúc người ta nhắn mới

nhớ ra lúc chiều đúng là có chạm mặt. Không nghĩ rằng đó là lãng quên. Vì thực ra, ngày đó đã từng đau khổ vì tình yêu, được một bà chị thân thiết động viên rằng: *“Em ơi, quên thực ra không phải là xóa sạch, quên chỉ là khi em để cho những kỷ niệm chỉ còn là kỷ niệm. Như một cách em tôn trọng người cũ, tôn trọng người mới và tôn trọng chính mình.”*

Thật sự đã bao giờ quên đâu, chỉ là trái tim đã không còn nhớ nhau mọi lúc. Khi ta và người đã chẳng còn chung bước, thì không còn thứ gì đủ sức kéo những giận hờn hay trách móc về một lần đăng trí vì những điều vụn vặt.

Thật sự đã bao giờ quên đâu, chỉ là ta đã biết cách dành một chút thời gian, rồi ngồi lại và nhìn nhận chính bản thân sau những ngày đổ vỡ. Là khi sắp xếp cho một ai đó thuộc về mảng lưng cũ kỹ màu thời gian, cho họ một vị trí phù hợp ở đằng sau. Vì con người thì mãi cứ phải tiến về phía trước.

Thực sự đã bao giờ quên đâu, cũng chẳng hề cam tâm xóa sạch đi cho bằng hết hình ảnh của họ. Như cách bà chị đã nói, và bản thân phải làm là để những kỷ niệm chỉ còn là kỷ niệm, không hơn không kém. Rồi thỉnh thoảng có thời gian thì vẫn ngồi sắp xếp lại, loại bỏ bớt đi để dành chỗ cho hành trang mới mẻ. Để gặp một điều gì đó, một hình ảnh nào đó có cảm giác thân thuộc như cách đã từng trải qua ta lại chợt nghĩ về họ, thấy bình yên đến lạ vì đã từng là những gì đẹp nhất của tình yêu.

Cầm lấy điện thoại, định rằng sẽ gõ dài dài để hỏi thăm nhau về cuộc sống hiện tại. Bởi sau quãng thời gian dài không còn chung bước, đôi lúc cũng rất muốn biết về cuộc sống hiện tại của họ... Nhưng thôi bỏ đi, người đã cũ rồi, cuộc sống hiện tại của ta đâu còn hình bóng họ để tò mò, mà cũng chẳng còn muốn tò mò. Vẫn bấm gửi một tin nhắn, như-một-thói-quen-đã-cũ-mòn:

“Vô tình thì ngạc nhiên thôi.”

“Em ơi, quên thực ra không phải là xóa sạch,

quên chỉ là khi em để cho những kỷ niệm

chỉ còn là kỷ niệm. Như một cách em tôn trọng người cũ, tôn trọng người mới và tôn trọng chính mình.”

#Lovewins

C

hiều chủ nhật một ngày đầu tháng Bảy, tôi may mắn được gặp và trò chuyện cùng đám bạn tại một tiệm cà phê ở trung tâm Sài Gòn. Đây cũng là lần đầu tiên tôi được gặp một cặp đôi đồng tính, một người Việt, một người Mỹ. Họ sống ở Mỹ và về Việt Nam chụp bộ ảnh cưới để lưu giữ lại kỷ niệm đẹp trên chính quê hương của một trong hai người, mà có lẽ giờ đã là của cả hai. Tình yêu quả thực là một thứ gắn kết con người rất kỳ diệu. Không màu da, không giới tính, không tôn giáo và không điều gì có thể lý giải. Như cách họ từng chia sẻ: “*Chỉ là yêu thôi.*”

Nhìn những người yêu nhau, trong quãng thời gian họ tất tả cho việc chuẩn bị hôn lễ, đó là quãng thời gian rất đẹp. Là khi có sự ràng buộc về trách nhiệm, sự trưởng thành, sự gắn kết và rất nhiều những lo toan cho quả ngọt của yêu thương được trồn vẹn.

Hôn lễ của một tình yêu, như khoảnh khắc lắng đọng thật nhiều dư vị có cả ngọt ngào lẫn đắng cay. Tôi được đứng trước hai con người chuẩn bị bước vào khoảnh khắc đó, hai người đàn ông trong một gia đình cả về nghĩa đen lẫn nghĩa bóng. Chỉ là yêu thôi mà.

Thực sự khi chúng ta yêu một ai đó, vì con người của họ, vì trái tim của họ, thì hôn nhân như một điểm kết thúc có hậu cho những ai vẫn luôn đặt niềm tin vào tình yêu. Thứ mà bản thân tôi nghĩ vẫn luôn tồn tại ở đâu đó trong cuộc đời. Tôi luôn tin vào điều đó, vì bất cứ tình yêu nào, khi đã đến được cột mốc của hôn nhân, chắc chắn là một tình yêu đáng để những người trong cuộc cảm thấy tự hào.

Cặp đôi mà tôi kể, hay ở bất cứ đâu trong cuộc đời có những người đang yêu chân thật, dù là đồng tính hay dị tính, dù là nghèo túng hay giàu sang, cũng đều là những tình cảm đáng để trân trọng. Cảm giác được nâng niu, được che chở từ người mình yêu thực sự rất

tuyệt, chỉ một cái chạm tay khẽ vào má để vuốt nhẹ mà cả thế giới như chực trào. Đôi khi tôi nhìn thấy trong hành động, trong cử chỉ của những người đang yêu, dù ở ngay giữa bộn bề của cuộc sống, thế giới của họ nhiều lúc chỉ đủ nhỏ để chứa hình ảnh của đối phương. Đó là tất cả những gì họ có, những gì họ cần và những gì mà họ mong muốn.

Có thể tôi là một người có cái nhìn khác biệt trong rất nhiều khát khe và định kiến ở mọi góc ngách của xã hội. Nhưng có ra sao, thì hạnh phúc vẫn là một thứ gì đó vốn dĩ rất giản dị, vốn dĩ cần phải được nâng niu và trân trọng. Cũng như trong cuộc tình, bạn phải luôn sẵn sàng với rất nhiều đánh đổi để hy sinh. Cũng đã từng được xem một vài bộ phim nói về cuộc sống của những người đồng tính, ở họ, khao khát yêu thương càng trở nên cháy bỏng, vì thực tại của cuộc sống mà họ phải chống chọi mỗi ngày thường đầy những nhá nhem và bụi bặm. Họ thêm hơn ai hết, một thứ chân thành và tử tế.

Tình yêu, dù ở bất cứ khía cạnh nào cũng đều đáng được trân trọng. Không ai muốn sống một cuộc đời mà phải rón rén và rụt rè mãi. Không ai muốn sống một cuộc đời mà chẳng nắm nổi bàn tay người mình yêu để dắt nhau đi qua đoạn đường ngắn ngủi. Đâu đó ngay xung quanh chúng ta, là rất nhiều những tình yêu như vậy. Tôi khâm phục tình yêu của họ, cũng khâm phục những người đồng tính dám sống chết hết mình vì tình yêu mà họ đang đấu tranh để giành lấy. Đơn giản vậy đấy, quan trọng là ta có bằng lòng và sống chết vì nó hay không.

Chúng ta nói rất nhiều về tình yêu, nhưng không phải ai cũng có may mắn được đắm mình trong nó. Theo cách đủ để nếm trải những cung bậc đắng cay ngọt bùi. Nhưng chỉ cần chân thành và yêu một cách tử tế, tự khắc bạn sẽ trở thành nguồn cảm hứng cho những người vẫn chờ đợi một tình yêu thực sự. Có thể chẳng là số đông, nhưng cũng đủ để lay động những người xung quanh chúng ta, luôn sẵn lòng chia sẻ với chính chúng ta. Thế giới này, đồng tính, dị tính thì cũng chỉ có duy nhất một thế giới để sống, nghĩ rộng lớn thì là rộng lớn, nghĩ nhỏ hẹp thì là nhỏ hẹp. Quanh quẩn đâu đó trong những người đang yêu, thế giới vốn dĩ chỉ có ta và người.

Vậy mới biết được rằng, đôi khi chẳng cần phải làm những việc lớn lao để nắm được thật chắc hạnh phúc hay trở thành động lực cho cuộc sống của những mảnh đời ngay cạnh chúng ta. Chẳng cần phải là một cặp đôi xứng đáng là chuẩn mực trong xã hội về hình thức lẫn vật chất. Người đó là ai đâu quan trọng bằng sự chân thành mà họ đối đãi với tình yêu cả hai đang gìn giữ. Hạnh phúc được gầy ra từ giai điệu trong một khoảnh khắc rất nhỏ, khi chúng ta được nghe, được chứng kiến ai đó quỳ gối dưới chân một ai đó và nói rằng: *“Em có đồng ý lấy anh không?”*

Những tình yêu đẹp như chuyện tình của cặp đôi mà tôi được chứng kiến thực sự là nguồn cảm hứng cho chúng ta trong hành trình của bản thân. Với tôi, tình yêu chỉ đẹp khi nó thực sự là tình yêu đúng nghĩa. Từ trái tim đến trái tim. Chuyện tình của cặp đôi mà tôi được biết, không phải nó đẹp vì đó là một tình yêu đồng tính trọn vẹn. Cũng không phải nó đẹp vì đó là chuyện tình của một chàng trai Việt và một anh chàng ngoại quốc. Nó đẹp, chỉ đơn giản vì đó là thứ tình yêu thuần khiết nhất giữa người với người. Có đau khổ, có hạnh phúc, có nụ cười, có nước mắt và cả rất nhiều đánh đổi mà họ luôn sẵn sàng dành cho nhau.

Chúng ta yêu thương nhau, đơn giản chỉ là để yêu thương.

Nếu chúng ta từng thật lòng với nhau...

X

em Brokeback Mountain¹ cũng đã một thời gian rất dài, nhưng tới giờ những phân khúc cuối cùng vẫn ám ảnh tao mãi.

¹. Tựa tiếng Việt Chuyện tình sau núi, phim do đạo diễn Lý An thực hiện. Bộ phim xoay quanh chuyện tình đầy bi thương của hai chàng cao bồi giữa rất nhiều rào cản xã hội. Bộ phim về đề tài đồng tính này được đánh giá là một trong 10 câu chuyện tình buồn nhất của lịch sử điện ảnh, và mang về tượng vàng Oscar cho đạo diễn và được vinh danh ở hạng mục kịch bản chuyển thể xuất sắc nhất năm 2006.

Tao cũng từng làm như thế, áo tao khoác bên ngoài, còn áo của mày, tao nhét bên trong. Chiếc áo treo nép góc tủ, đơn giản và kín kẽ, chẳng ai buồn dòm đến, cũng chẳng khoa trương với ai, nó ở đó lặng lẽ như những gì mày đã làm cho tao.

Chúng ta chưa từng bên nhau một cách trọn vẹn, nhưng chúng ta có thừa lý do để dợm bước quay đi không nhìn mặt nhau nữa. Những tối Sài Gòn loằng ngoằng trên phố, những ngày bên nhau cười đùa trong veo, đến những đêm nấc dài thốn thức... mọi thứ dường như vô tận.

Tao chưa bao giờ hối hận vì những cảm xúc chúng ta đã trải qua như mày từng nghĩ. Nhưng để mối quan hệ giữa chúng ta bước ra ánh sáng quả chừng không tưởng. Đơn giản, tao không thể yêu mày nhiều như mày vẫn yêu tao. Đó chính là sự ích kỷ luôn nép kín đáo bên trong một con người cố gắng làm hài lòng tất cả, người mà mày khẳng định chẳng có điểm nào đáng để mày yêu thương và hy sinh. Hà có gì mà mày vẫn!?

Tình yêu có là thật sự hay không? Cả tao và mày đều không thể một lần mấp máy đôi môi đánh vào đây có phải là sự thật. Tao đã từng dằn vặt vì không muốn mãi là một đường thẳng song song đi bên cạnh cuộc đời một ai. Mày thì không một lần đủ dũng khí để tiến xa hơn cái gọi là khoảng cách mà tao cố tình tạo dựng. Đến cuối cùng, có phải thứ cả hai không làm được, là một lần can đảm dùng chính đôi tay để nắm cho chặt điều mình mong muốn. Làm lui và lặng yên, cả tao và mày đều chỉ là những kẻ sống trong thật nhiều những mặc cảm và hoài nghi về điều mình chờ đợi.

Chúng ta đều hiểu rằng, thứ tình cảm không thể đặt tên, chỉ được giữ lại khi tao và mày cùng thấy thoải mái hoặc là chấp nhận. Nhưng nó chưa bao giờ đem lại sự bền vững cho chính chúng ta, không có bất cứ khái niệm nào của sự bền vững trong thứ gọi là tình cảm. Huống hồ là thứ tình cảm dừng đọng và chênh vênh mà tao và mày đang có. Chúng ta đã một lần nói với nhau rằng điều này là tốt đẹp? Tao nghĩ là chưa. Chưa từng một lần, mặc cho việc mày chấp nhận để hai chiếc áo cứ nép mình đằng sau cánh cửa một cách khá yên lòng. Nhưng, chỉ là trước khi mọi thứ vỡ tung như cách nó cần phải vậy.

Có những thứ khó nghe nhưng là bắt buộc cho những điều không đến và cũng chưa bao giờ đi, chẳng qua là phải học cách chấp nhận để mà kết thúc. Chấm dứt những năm mộng mị!

Đôi khi một vòng tay hơn hết muôn ngàn lời nói. Nhưng buồn thay, cứ mỗi lần ôm siết ai đó thật chặt, cuộc đời lại một lần nữa sang trang. Vì thế, khi yêu ai, hãy yêu như ngày mai không thể, vì biết đâu hình ảnh cuối cùng chỉ còn lại mảnh lưng lấm tấm màu thời gian...

Hơn hết, nếu chúng ta từng thật lòng với nhau, thì ngay từ lúc bắt đầu, chúng ta đã không có gì để hối tiếc.

“Mày có hạnh phúc không?”

T

ôi có một cô bạn, nó luôn mang trong mình tâm trạng ủ dột đặc quánh về những câu hỏi liên quan đến khái niệm thế nào là hạnh phúc. Hai mấy tuổi đầu, con người ta còn phải nhào lộn trong những vòng tròn của gia đình, tình yêu chín chắn và sự nghiệp rõ ràng. Ấy vậy mà nó vẫn vẩn vơ tìm kiếm cho mình thứ định nghĩa hay một gã đàn ông nào đó hoàn hảo để khoác lên mình cái gọi là hạnh phúc.

Nó yêu nhiều, và cũng chia tay nhiều. Đôi khi chia tay vì những lý do lằng nhách mà tôi còn chẳng buồn nhớ lại. Nhưng cũng trong rất nhiều lần tỉ tê cùng nhau trong những góc quán quen thuộc, nó vẫn đều đặn than vãn với tôi rằng: “*Tao cô đơn*”.

Kẻ dành cả một quãng thanh xuân của mình để tìm cho bằng được thứ định nghĩa, thứ con người, thứ cảm giác được xem là hạnh phúc, rốt cục vẫn chỉ là một kẻ cô đơn. Tôi nhớ rằng một lần nó kêu đói, tôi mua cho nó một ổ bánh mì nóng hổi rồi ngồi nhìn nó ăn ngấu nghiến. Tôi hỏi nó: “*Cái thằng hạnh phúc của mày có kẹp được pate không vậy?*”, rồi cả hai cùng cười phá lên.

Đôi khi cuộc đời là như vậy, nó bắt chúng ta cuống cuống trong những vòng xoáy để tìm kiếm một điều gì đó thật sự vĩ đại và có ý nghĩa. Vậy mà hóa ra những điều mà ta hằng tìm kiếm, lại ở ngay xung quanh mình.

Hạnh phúc thực sự là gì mà khiến cho con người sẵn sàng đánh đổi và tìm kiếm lâu đến vậy? Tôi không phải một kẻ tìm kiếm hạnh phúc, vì với tôi hạnh phúc thực ra chỉ là thứ cảm giác mơ hồ do chính trái tim của chúng ta định đoạt. Nghĩ rằng đau khổ thì sẽ là đau khổ, nghĩ rằng hạnh phúc thì sẽ là hạnh phúc.

...

Ba giờ sáng, tiếng chuông điện thoại chọt reo bởi một số máy bàn lạ lẫm. Con bạn ngốc nghếch của tôi lại say xỉn trong một căn phòng khách sạn nào đó. Cái say chệnh choáng của một kẻ khờ khạo đánh đổi cả thanh xuân để kiếm tìm hạnh phúc ở những gã đàn ông tầm thường. Tìm kiếm trong những cuộc vui chẳng đầu, cũng chẳng cuối. Nó đã thực sự tìm kiếm được hạnh phúc hay chưa? Hay lần này lại là cuộc vui chóng tàn của một gã sở Khanh nào đó? Điều này tôi không biết nữa, mà có khi chính bản thân nó cũng chẳng thể nhận ra liệu rằng mình đã một lần hạnh phúc. Những cơn say, những lần tỉnh táo, chẳng phải nó vẫn chỉ mang một nỗi đặc quánh mơ hồ cho thứ mà nó kiếm tìm suốt bất tận thời gian mà nó tồn tại.

Để rồi tôi cũng chẳng nhớ mình đã ngồi với nó bao nhiêu lần trong bệnh viện chỉ để hai đứa nhìn nhau. Quẩn quanh đâu đây là thứ ám nồng của mùi thuốc sát trùng và các giọng rên thều thào ngẫu đục vì đau đớn. Vậy đấy, khi con người ta ở vào góc cuối cùng của sự sống, khi nằm trên cái băng ca lạnh ngắt chỉ như một sự sống lắt léo màu xám và mờ nhạt, thì hạnh phúc hay bất cứ thứ gì chúng ta đã dành cả đời tìm kiếm, liệu có là quan trọng nữa không?

Nó vẫn thỉnh thoảng bật cười khi nghĩ về những gì đã qua. Tôi đã từng trách nó rất nhiều về cuộc sống buông thả mà nó đã từng ném trái, để cuối cùng mang rước những thứ bệnh tật vào thân. Đến giờ phút nó chỉ còn nhuốm chút hồng hào trên thịt da, tôi khế kéo chiếc ghế nặng nề đầy những rỉ sét của căn phòng bệnh cũ kỹ đục màu. Trong cơn đau và mệt mỏi của những lần chọt tỉnh, tôi lại hỏi nó một điều mà có lẽ đã hỏi cả trăm ngàn lần trước đó:

“Mày đã tìm được hạnh phúc chưa?”

Nó vẫn nằm đó, đôi mắt chỉ hé lên một chút như hai nét nguyệt ngoạc được vẽ vội, môi chỉ đủ để tách rời nhau diễn tả một nụ cười nửa miệng. Có cả rất nhiều những tổn thương và chua chát với cuộc đời đầy rẫy những cột nhả mà nó từng ném trái:

“Tao không tìm được hạnh phúc, chưa bao giờ hạnh phúc. Nhưng kệ đi, tao thấy ổn.”

Nó chưa tìm được hạnh phúc, còn tôi?

Khi những thời khắc con bạn ngốc nghếch kia cuộn trào trong cuộc sống về đêm của những ánh đèn và hơi men chénh choáng bên cuộc vui bất tận. Trong cơn say của cái định nghĩa mơ hồ mà nó vẫn hằng tìm kiếm cho ra một người sẵn sàng mang đến cho nó thứ gọi là hạnh phúc. Thì tôi vẫn nằm ủ rũ trong căn nhà nhỏ của mình để gõ nốt bản báo cáo còn viết dở trong ngày, rồi pha một tách trà nóng và nghe những bản tình ca xưa cũ của Trịnh Công Sơn đầy ma mị rồi chờ đợi một ngày mai không sóng gió. Vốn dĩ đó là hai thái cực hoàn toàn khác nhau cả về cách sống lẫn mục đích sống. Có khác chẳng chỉ nằm ở một kẻ kiếm tìm, còn một kẻ thì đợi chờ hạnh phúc. Tôi chưa từng nhận ra.

Chúng ta có thể làm nhiều thứ, có thể chạy đua với nhiều thứ, để kiếm tìm cho mình một mục đích để sống. Điều quan trọng cuối cùng có thể chẳng phải là kết quả, mà là thứ kết quả mơ hồ ngay từ vạch xuất phát đáng lẽ ta đã phải nhận ra. Tôi đã nghĩ, dù bất luận thế nào, đến thời khắc phải giã từ mọi thứ, nếu bản thân thấy mọi thứ xung quanh đều ổn, thì rõ ràng bất cứ điều gì đã qua cũng không hề vô ích. Nháo nhào tìm kiếm thứ định nghĩa được gọi là hạnh phúc để cuộc sống không trở nên vô vị, hay nằm dài nhắm nháp thứ cảm giác riêng tư trong cuộc sống khép mình để chờ đợi, cũng không làm mọi thứ xung quanh trở nên thú vị. Suy cho cùng, chẳng phải tôi chờ đợi cũng được, mà nó kiếm tìm cũng được đấy sao. Miễn là cảm giác đó làm cho ta thấy thoải mái và đáng để cố gắng hơn mỗi ngày.

...

Tách trà đã nguội ngắt mà chưa một lần chạm môi để uống, đưa tay tắt đi bản nhạc đang ngân nga với giọng trầm buồn đủ kéo con người xuống đáy sâu của nỗi mong nhớ. Tôi lại tự hỏi với bản thân hoặc là trông mong con bạn của mình quất lên và hỏi rằng: “Với một kẻ chờ đợi, thì khi đến cuối cùng, mày có chờ được hạnh phúc không?”

Nghe anh này

T

háng Tám của những cơn mưa rào chẳng kịp tìm lấy cho mình một nơi trú. Em vội khép mình bên những hiên nhà ngấn lùn củn và đầy rêu phong của cái xóm trọ nhá nhem trong ánh đèn với những mảng tường bong tróc. Người em ướt sũng, mà chẳng hiểu sao vẫn dừng lại để tấp vào bên đường tìm một chỗ trú mưa. Hay đó là từ một thói quen mà em đã từng được luyện rèn. Không một ánh đèn. Hình như nơi này, mình đã từng đi qua.

“Nghe anh này”, khi thấy trời bắt đầu đổi màu mây, hoặc trong hơi gió thổi ngang qua mặt em có chút gì se lạnh thì nhìn lấy bên đường và tìm một chỗ để dừng chân. Đừng cố chạy như cái bản tính vốn dĩ cố chấp của em. Mưa mùa hạ ở nơi chúng ta đang sống là cơn mưa bất chợt, nó chẳng chờ cho em về đến tận nhà đâu. Tìm lấy một chỗ trú mưa và rời đi khi trời đã tạnh ráo, đó là tất cả những gì mà anh có thể dặn dò để em thay đổi thói quen. Em biết không? Mỗi lần trời mưa là anh lại ngược lên nhìn màu mây đen kịt rồi thở dài, có khi lại ướt mắt rồi.

Em dạo này vẫn một mình dạo quanh những góc quán quen mà cả hai đứa từng đi qua. Thoảng đâu đây là mùi hương béo ngậy của bơ, của đồ nướng. Em biết rằng nó không phải là thứ mà anh thích ăn. Hoặc giả ít nhất anh đã thay đổi thói quen để chiều lòng em mỗi lần em nũng nịu đòi một món ăn vặt ngập đầy dầu mỡ. Trong mái bạt liêu xiêu của hàng quán ven đường, chúng ta đã gửi một phần của tuổi trẻ mình vào thật chậm, mà cũng thật nhanh. Nhưng giờ em quen với việc trở về nhà rồi nấu món ăn mà hai đứa vẫn thường thích. Đôi khi chẳng phải vì đói, mà chỉ vì một thói quen có người luôn nhắc nhở. Anh biết là ai không?

“Nghe anh này”, khi có thời gian thì hãy ở nhà hoặc trở về nhà rồi nấu một món gì đó thật đơn giản để ăn. Đừng lân la hàng quán để

ăn vội ăn vàng nếu như không là bắt buộc. Anh có thể chờ em đi, có thể cùng em ngồi để ăn cùng và nhìn em trong nụ cười thật hạnh phúc. Nhưng em biết không? Khoảnh khắc đẹp nhất mà anh nghĩ về hai đứa, là lúc chúng ta cùng đứng trong gian bếp nhỏ, rồi nấu một món nào đó cho bữa tối sau một ngày dài đầy những bận rộn. Em có làm được cùng anh không?

Em lách mình cầm lấy một cuốn sách đã phủ bụi mà chẳng ai lau, rồi lật từng trang và thở dài khó nhọc. Anh biết đấy, em đâu quen với việc đọc sách từ lâu lắm rồi. Vậy mà ai là người đã mua cả một chồng đầy những sách này về để bắt em đọc vào mỗi lần rảnh rỗi. Mà kể ra cũng thật lạ, đọc một cuốn sách đó là thói quen của anh ngay từ những ngày đầu ở cạnh em, rồi chẳng biết tự lúc nào lại là thói quen của em mỗi khi chờ anh trở về căn phòng của hai đứa. Sách thì vẫn còn nằm gọn gàng trong tủ kệ mà anh đã mua để mọi thứ trở nên ngăn nắp. Anh đi rồi, sao không mang hết chồng sách cũ kỹ đã bong sờn kia theo luôn. Để lại làm gì vì em chẳng còn dám đọc. Mà kể cả có đi chẳng nữa, thì biết đọc đến lúc nào mới đủ mà chờ anh trở về.

“Nghe anh này”, đọc một cuốn sách là cách tốt nhất để em không bị chi phối bởi thời gian hay sự đợi chờ. Mỗi lần rảnh hoặc cố dành được một khoảng không, anh đều chọn cho mình một cuốn sách mà anh yêu thích để đọc và tìm hiểu. Đó là một thói quen tốt và đừng cau mày khi anh muốn em phải tập cho quen với điều này. Thỉnh thoảng anh thấy câu chuyện của cả hai đứa trong đó, cả cách giải quyết những hờn giận mà đời thường chúng ta vẫn đôi khi gặp phải. Rõ ràng điều đó có ích để anh đối phó với một người cứng đầu như em còn gì.

...

Em đã biết cách để dừng lại mỗi lần trời chuyển mưa. Em cũng chẳng còn thích thú khi ghé vào một quán ăn bên lề đường để thỏa cơn thèm món đồ chiên xào nức mũi nữa. Sách thì em vẫn đọc, nhưng lỡ có ngủ quên cũng chẳng thấy ai kê lại đầu và gấp chúng gọn gàng đặt lên vị trí cũ ở kệ. Anh tập cho em những thói quen,

cho em những dặn dò và nghiêm nghị bắt đầu từ ba từ “nghe anh này”. Để rồi anh đi mất hút.

Chúng ta chia ly, em không nghĩ đó là thứ chia ly đến tận cùng của sự sống. Chúng ta chia ly, em cũng không mong rằng sẽ có ngày được gặp lại anh như cái thời còn gào khóc mỗi lần nhìn thấy anh trong màn hình điện thoại. Lớn hơn một chút em hiểu thế nào là chấp nhận. Có người nói với em rằng rồi một vài tháng, vài năm trôi đi, em sẽ tạo riêng cho mình một thói quen mới, sẽ bắt chấp những cơn mưa vì em còn tuổi trẻ. Mà em có làm được đâu.

Em không biết rằng anh đã sẵn sàng để quên em chưa? Còn em thì vẫn luôn muốn mang theo bên mình những lời nhắc nhở của một người đã ở cạnh em trong phần đời của tuổi trẻ.

Em không biết rằng anh đã sẵn sàng để quên em chưa? Vì riêng em vẫn thích chạy về nhà sau mỗi giờ tan tầm để nấu món ăn mà đáng lẽ chiều nay anh phải nấu trước. Mấy năm rồi chẳng có ai nhắc để nhắc em điều đó, nên em phải tự quyết định về thứ mà chúng ta sẽ ăn vào buổi chiều. Em nấu có dở lắm đâu, mà anh chẳng chịu về.

Em không biết anh đã sẵn sàng để quên em chưa? Vì mỗi khi ai đó buông một lời tán tỉnh, em nhắc vội bàn tay rồi chỉ vào chiếc nhẫn anh đã từng mua tặng chúng mình vào sinh nhật của năm mười chín. Ngày anh đi, em đã phải cố đứng thật vững rồi nhìn một hồi rất lâu vào chiếc nhẫn của anh trên đôi tay lạnh ngắt. Bao nhiêu năm rồi, đáng lẽ anh phải cho em một chiếc nhẫn trong tiếng nhạc ngân nga của tà áo cưới. Cứ mỗi lần đi ngang qua tiệm đồ Âu nào đó rồi chợt thấy một bộ đồ dành cho chú rể, em lại nghĩ đến anh rồi mỉm cười một cách vô thức. Em có ngốc lắm không?

Mọi thứ quá đột ngột luôn xô ép để làm rạn vỡ trái tim mà anh từng-nói-rằng-bé-nhỏ. Từ rất lâu rồi, em đã chẳng còn nghĩ những người muốn chạm vào trái tim của em, sau anh, là những người sẽ mang lại hạnh phúc cho mình. Em không đánh vắn được hạnh phúc, từ ngày anh đi.

Tháng Tám là những cơn mưa rào bất chợt và vô tình. Mưa của hò hẹn, mưa của những thăng thốt và đổ ào. Em ngồi trong nhà ngắm mưa, đằng sau lưng là mảng tường ẩm cần sửa sang mà anh còn chưa kịp làm vào buổi chiều. Ngày anh đi mãi.

Em thích ngồi đó thật lâu, lại nghe tiếng mưa rơi rồi tan ra làm ướt đầm mái hiên mà chúng ta đã từng trốn thức. Mọi thứ vẫn ở đây, trừ người.

Lâu lắm rồi

M

ột buổi chiều thật nhẹ, xong hết các công việc rồi vội vã trở về nhà trong cái bàng bạc của sắc trời khi vào thu. Mọi thứ trở nên chậm rãi, chậm rãi như cuốn con người vào vòng xoáy của nỗi cô đơn khi trời sập tối. Lâu lắm rồi chẳng có ai về chung. Cũng lâu lắm rồi chẳng có ai chờ đợi đằng sau cánh cửa với một nụ cười thật nhẹ mỗi buổi chiều tà. Chúng ta liệu có quen dần với cô đơn?

Có tình yêu tới chỉ trong một cái chớp mắt, nhìn thấy nhau đã biết ta thuộc về. Cũng có những tình yêu cứ chậm rãi kéo từ tháng này qua tháng khác, từ năm này qua năm khác mới chịu gõ cửa. Nó lâu đến mức mà chúng ta có cảm giác rằng đáng lẽ nên ngỏ lời cho rõ ràng để được ở cạnh nhau từ thật lâu trước đó. Đến nhanh hay chậm, vốn dĩ không thể so sánh được với hững hờ hay bền lâu. Cái khoảnh khắc chúng ta gặp nhau, chúng ta đến với nhau không bao giờ quan trọng bằng việc chúng ta đã ở cạnh nhau như thế nào. Người đến, rồi lại đi, những buổi chiều chỉ nghe một tiếng nhạc rất khẽ bật lên từ cửa sổ nhà hàng xóm. Mà kể từ ngày người đi thật, chỉ toàn những giai điệu buồn mà thôi.

Còn nhớ ngày đó, chúng ta cùng nghe một bản nhạc mà cả hai đều thuộc nằm lòng. Trong không gian chật hẹp của căn phòng nhỏ giữa chốn xô bồ của thành phố nhộn nhịp, cả hai thậm chí còn lười nhác cả việc với tay bật vội ánh đèn cho kịp trời tối. Mọi thứ mơ hồ mà vẫn hiện lên rõ rệt bởi ta biết người đang đứng ở đâu trong không gian đã trở thành thân thuộc. Vậy mà lâu lắm rồi, bản nhạc chẳng còn cất lên, dù người ở lại vẫn còn nhắm theo được những lời hát vốn dĩ đã từng nồng nàn và da diết...

“Lâu lắm rồi anh không đến chơi

Cây sen đã lá bạc như vôi

Sỏi đá rêu phong, sỏi đá chưa quên chân người

Bài hát rêu phong, bài hát viết không nên lời

Đã vội lãng quên...”

Giọt nắng bên thềm – Thanh Tùng

Thứ cảm giác yên bình nhất khi chúng ta cô đơn trong một căn phòng kín, có lẽ là được nghe tiếng mưa rơi, chạm khẽ vào mái tôn. Nó ướt át và lộp độp chảy xuống trước mặt. Bỗng rầy và thỗn thức đọng lại trong lòng. Lâu lắm rồi chẳng có ai cùng nghe tiếng mưa, hoặc là chẳng có ai để ôm thật chặt rồi cuộn tròn như một chú mèo ngái ngủ trên giường chẳng chịu dậy. Những ngày đã qua...

Mà hình như lâu lắm hoặc hiếm lắm mới có ai đó tới chơi, những vị khách ồn ào và ưa thích sự náo nhiệt. Họ không thuộc về nơi này. Họ không giống cậu, kẻ chỉ giữ lấy thói quen nhâm nhi một tách trà trong góc ngồi bên cửa sổ, rồi lẳng lặng ngắm cây mai tứ quý nhà hàng xóm đã lâu rồi chẳng còn thấy trở bông. Có thể những người ồn ào đó, họ chưa bao giờ chui vào những góc rất nhỏ của phố phường này về đêm, để đi cùng ai đó trong cái siết ôm thật chặt. Có thể những người ồn ào đó, họ quen với cách sống của phố phường tấp nập bên những ánh đèn không bao giờ vụt tắt, nên lười nhác việc chịu đựng tối tăm, như cái cách chúng ta lười bật đèn đón chờ ánh sáng.

Đã lâu lắm rồi, chúng ta cứ bỏ mặc để quen dần với sự tĩnh lặng và chối từ những thứ xô bồ náo nhiệt. Khi một ai đó bước đi, thay vì cố tâm níu kéo khi mọi thứ đã trở nên xa vời, hãy học cách chấp nhận và làm quen với thực tại. Vì những gì đã qua, thì sự hiện diện của họ chỉ nên là mờ nhạt và yên ả. Như một giấc mơ không ai mơ, như một giấc mơ ta không thuộc về.

Rất khế

T

rong cuộc đời mỗi người, thỉnh thoảng chúng ta có thể bắt gặp rất nhiều khoảnh khắc đáng yêu và ý nghĩa. Đã gọi là khoảnh khắc thì chỉ xuất hiện trong một chốc lát rất khế, được ghi lại từ chính sự vô tình bắt gặp của mỗi chúng ta. Cuộc sống này vốn dĩ không hề nhỏ hẹp, và tình yêu chỉ là một phần trong cõi mệnh mang và rộng lớn đó. Tình yêu hay cuộc sống vẫn luôn là khái niệm được tạo ra từ rất nhiều những khoảnh khắc lặng yên đủ để đắm chìm như vậy. Ở đó, chúng ta được sống trong những phút giây thực sự và đúng nghĩa chân thành.

Cặp đôi mà tôi từng được gặp trong câu chuyện trước, một người Việt, một người Mỹ và dĩ nhiên cách thể hiện tình cảm của họ khác với tính dè dặt của người Á Đông chúng ta. Tôi được nghe nói rằng ngay cả ở xứ trời Tây hiện đại mà chúng ta thường nhắc đến, thì sự kỳ thị với tình yêu đồng tính vẫn thực sự rất gay gắt. Đó là nơi mà chỉ một phút sơ ý thôi, bạn có thể bị tống khỏi nơi mình đang sống vì những cặp mắt dò xét đến tận tâm can. Còn đối với xã hội của chúng ta, không ai nói là cởi mở, cũng chẳng ai đánh giá là quá khắt khe. Bản tính của người Việt, dù có nhìn nhận ở góc độ nào, tôi tin phần nhiều trong chúng ta vẫn ưa chuộng lối sống âm thầm về mặt tình cảm hoặc trong cách đánh giá về chuẩn mực tình yêu của người khác.

Tình yêu vốn dĩ bình đẳng, và chẳng có chuẩn mực nào về giới tính, màu da hay sắc tộc đủ sức để bao quát được thứ gọi là tình yêu. Xã hội chúng ta đang sống bị nhiều người trẻ chê cười, cho rằng đó là một xã hội vụn vỡ và bị bó hẹp trong định kiến xưa cũ. Tôi chưa từng nghĩ như vậy. Xã hội nào cũng đều có người này, người nọ. Tình yêu nào cũng đều có kẻ này, kẻ kia. Cách chúng ta đánh giá về một ai đó, về một tình yêu nào đó suy cho cùng cũng là thứ thuộc về riêng chúng ta mà thôi.

Khi tôi gặp một cặp đôi đồng tính ở quán cà phê tại Sài Gòn, sau lưng họ là một ông bố khoảng tầm bốn mươi và đứa con nhỏ. Trong lúc tôi còn ngượng ngùng trước cách hai người đang yêu hôn nhau với những cử chỉ thân mật một cách hết sức tự nhiên, thì ông bố trung niên đằng sau đó nhoẻn một nụ cười. Có thể đó chỉ là một khoảnh khắc rất nhỏ, nhưng đủ để tôi kéo lại được rất nhiều niềm tin. Rằng những người chúng ta vẫn gọi thuộc về lớp người cũ và xưa, vẫn hồn nhiên và chân thành dành một sự tán dương rất khế cho tình yêu thuần khiết và căn nguyên giữa người với người, mà không chút kỳ thị. Rằng những gì chúng ta vẫn dùng để đánh giá về xã hội chưa bắt được nhịp với trời Tây, thực ra lại ôn hòa và dễ chịu trong những cử chỉ rất nhỏ thôi, mà bình yên đến lạ.

Hai khoảnh khắc đó, cùng xảy đến một lần, và nếu tập trung vào khoảnh khắc tình yêu ngọt ngào của cặp đôi yêu nhau, thì ta lại không có cơ hội được thấy sự chân thành và tử tế của lòng người trong không gian đó. Tôi thấy bản thân mình là kẻ may mắn khi chứng kiến được khoảnh khắc rất khế kia. Chúng ta được yêu thương, đơn giản vì chúng ta biết cách chấp nhận những thứ mà yêu thương thuộc về. Mở lòng và đón nhận, luôn là điều cần thiết để làm mới bản thân khỏi một tấm áo cũ kỹ về nhận thức và chật hẹp về sự bao dung.

Một tình yêu đẹp, không vì bất cứ chuẩn mực nào chúng ta đặt lên nó. Những người đàn ông ở tuổi trung niên, sau bao thăng trầm của cuộc hôn nhân nào đó, nếu lại tìm được nửa kia thực sự thì đó vốn dĩ là điều tốt đáng để chúc tụng ở trên đời. Hay những người phụ nữ đã qua một lần đồ, những ác cảm và tự ti trong hạnh phúc lứa đôi khiến cho họ nhiều lần lầm lỡ. Phụ nữ hay đàn ông đều vậy, càng va vấp, càng trưởng thành, càng biết trân trọng thì càng xứng đáng có được thật nhiều những yêu thương. Có sao đâu khi trái tim thêm một lần hò hẹn, vì sau cùng thì hạnh phúc vẫn đơn giản chỉ là hạnh phúc, và tình yêu nào cũng chỉ được gói gọn trong những khoảnh khắc vốn có của tình yêu.

Rất khế thôi, dù đôi khi chúng ta can đảm nói lời chúc phúc thật lớn dành cho ai đó, đôi khi lại chọn cách âm thầm trong một khoảnh

khắc đủ ngắn để hưởng ứng cho tình yêu bình dị gửi đi trong một nụ cười.

Rất khế thôi, vì cuộc sống thực ra chỉ bắt nguồn từ một lần cựa mình rất khế của hạt mầm dưới lớp vỏ thô cứng. Và niềm tin, nhiều lúc được xuất phát từ những cử chỉ đơn giản và bình dị đến lạ, đến từ một người vốn dĩ chưa từng quen.

Rất khế thôi, khi những mảng màu thô kệch chẳng tạo nổi một bức tranh, ta vẫn đủ kiên trì để phết lên trên đó một chấm vàng rất nhỏ, vậy là đủ thu hút mọi ánh nhìn rồi hạnh phúc cứ từ đó mà lan đi.

Rất khế thôi, trong cái khói bụi mịt mù và tiếng còi xe inh ỏi của thành phố hàng triệu con người, vẫn bắt gặp đâu đây một cử chỉ thân thương từ cái nắm tay rất vội của những người yêu nhau tử tế. Trôi về phía chậm rãi, mà rất đổi bình yên.

Rất khế thôi, vì sự ủng hộ dành cho tình yêu một cách thành tâm, dù được dung chứa ở bất cứ hình hài nào cũng là khoảnh khắc đẹp trong những vòng quay gấp gáp của cuộc đời.

Trút bỏ thứ gọi là tình yêu

N

hiều người nói rằng khi cô đơn thì đừng nên ở một mình, vì đó là cách làm trầm trọng thêm nỗi cô đơn đang dày vò bản thân. Tôi lại có một thói quen khác, nếu cô đơn tôi luôn muốn ở một mình.

Đó là những buổi chiều rất nhạt, khi tôi khoác lên mình dáng vẻ của một kẻ cô đơn chìm dài trên những con phố tan tằm, tưởng rằng mắt hút. Đó là những buổi chiều chỉ muốn thu mình trong một góc nào đó của quán cà phê acoustic quen thuộc, rồi lẩm nhẩm theo giai điệu của những bản tình ca buồn thảm, góc cạnh nhưng lại rất đổi yên bình.

Những lần như vậy, trong màu nhá nhem và tím buồn của một hoàng hôn rất muộn, tôi lại thấy mình tự do, như trong tâm thế của một kẻ sẵn sàng khước từ và trút bỏ thứ gọi là tình yêu đang dần vật.

Một mình, có người thêm sầu khổ, có kẻ lại thành tự do. Suy cho cùng thì cảm giác phải ở một mình hoàn toàn không đáng sợ. Thứ đáng sợ là ta sẵn sàng thỏa hiệp rồi chết chìm cùng nó, hay cố gắng để tìm cách trốn chạy khỏi nó. Nỗi cô đơn trong cảm giác trống trải khi ở một mình thường khiến cho chúng ta trở thành những kẻ mơ mộng. Mơ mộng và viễn vông suy nghĩ rồi tìm kiếm một thứ ta chưa, hoặc đã không còn thuộc về.

Mỗi lần muốn trút bỏ một tình yêu, lại là một lần ta muốn được yêu. Mỗi lần muốn được hạnh phúc trong tình yêu, lại là một lần ta nhận thức rằng mình đang đau khổ vì tình yêu.

Tôi có một cô bạn học, cũng chơi với nhau từ thời còn là những cô cậu học trò cấp một. Bẵng một thời gian sau, tôi biết về chuyện cô ấy có người yêu và còn là một tình yêu đáng ngưỡng mộ. Tôi nhiều lần được nghe cô ấy kể về người yêu, về những điều thật giản dị,

thật chân thành nhưng cũng đầy sóng gió mà cả hai đã từng đối mặt.

Thực sự chỉ khi trải qua những khó khăn, mà ta thấy người kia vẫn ở cạnh mình, thì đó chính là lúc ta biết cách trân quý hiện tại nhiều hơn. Những tình yêu đẹp và bền lâu, cũng đến từ cách mà chúng ta hiểu hơn người trong cuộc theo từng ngày kề cạnh. Không nằm ở cách yêu hào nhoáng hay sự thể hiện quan tâm quá mức để khiến cho những người xung quanh thấy ghen tị hay trầm trồ.

Vậy mà đột ngột, họ chia tay. Ngày đó tôi không thấy cô bạn của tôi khóc, tôi cũng chẳng thấy cô cười. Chỉ đơn giản là một dòng trạng thái rất ngắn để thông báo với mọi người về chuyện tình của hai đứa: “Chia tay, cả em và anh không ai là người có lỗi, nó xảy ra chỉ đơn giản vì nó nên như vậy.” Tôi đã nghĩ rất nhiều về cách cô bạn của mình đối mặt với tình yêu gần mười năm của nó. Chuyện xảy ra chỉ đơn giản vì nó nên như vậy, đối mặt với cuộc chia tay theo cách chấp nhận những gì nó vốn thuộc về. Một cách chia tay của trưởng thành, một cách trút bỏ thứ gọi là tình yêu của những người trưởng thành.

Đôi khi trong cuộc đời, chúng ta mặc lên người những tấm áo hàng hiệu sang trọng hay một chiếc quần được mua ở cửa hàng chẳng tiếng tăm, thì ngay cả lúc vương vís và bức bối, con người ta vẫn phải trút bỏ như một lẽ dĩ nhiên để khiến bản thân trở nên thoải mái. Giữ lại thứ không nên giữ gọi là cố chấp, và không giữ được thứ đã chẳng thuộc về ta, là không làm khác được. Chấp nhận trút bỏ một tình yêu, đôi khi cũng đơn giản như việc trút bỏ một tấm áo đã không còn vừa vặn. Vì những nước mắt, gào khóc để tiếc nuối và dần vật cho một tương lai đã quá lấm lem và vụn vỡ liệu rằng có ích? Chúng ta biết rõ câu trả lời. Vì thế lựa chọn trút bỏ một tình yêu, suy cho cùng là sự lựa chọn cần rất nhiều can đảm. Can đảm để đối mặt với thực tế đang xảy ra, can đảm để đối mặt với lòng mình.

Nhiều người nhưng nhớ mãi những thứ đã qua, nhiều người ngân nga trong bản nhạc acoustic đến hàng ngàn lần hay chênh choáng bên những men say vẫn không cách nào trút bỏ được tình yêu vụn

vỡ. Là khi lên xe, và đi về một nơi nào đó mà chẳng hề định hướng. Là khi ngồi một mình trong căn phòng trống trải, để mặc cho nước mắt và nỗi đau cứ thấm vào từng xúc cảm. Lạnh lẽo và cô đơn.

Đôi khi chúng ta vẫn biết như vậy là ngốc nghếch, như vậy là tự làm khổ mình hoặc là cố chấp không dám đổi diện. Không trút bỏ được thứ tình yêu đã là gánh nặng, như việc cứ cố gắng tưới mãi một cái cây đã chết khô. Rồi mỗi lần như vậy ta lại thầm hy vọng nó sẽ nảy lại mầm xanh. Đáng tiếc rằng, đó lại chính là cách khiến khúc gỗ kia nhanh trở nên mục ruỗng.

Chúng ta không trút bỏ được tình yêu, hoặc không đủ can đảm để nghĩ đến việc trút bỏ tình yêu, đơn giản vì tiếc nuối vẫn là thứ đang ngự trị. Tiếc thứ cảm giác dịu dàng của tấm áo hay vòng tay đã từng trên da thịt, một thứ cảm xúc riêng tư và thầm lặng, tưởng chừng chỉ của riêng ta. Yêu, là một thứ mặc nhiên không thể chọn lựa, chia ly cũng là một thứ mặc nhiên, không thể làm khác. Nếu không đủ can đảm, thì phải giữ lấy những nỗi đau và đừng tìm cách trốn chạy. Vì đơn giản rằng trút bỏ tình yêu là cảm giác thuộc về sự chấp nhận, không thuộc về sự gượng ép vào bất kỳ ai.

Đến một lúc nào đó đủ đói, chúng ta sẽ ăn.

Đến một lúc nào đó đủ khát, chúng ta sẽ uống.

Đến một lúc nào đó đủ tan vỡ, chúng ta sẽ từ bỏ.

Đến một lúc nào đó đủ thấu hiểu, chúng ta sẽ mỉm cười.

Tình yêu không phải là tình yêu

H

ình như chúng ta đang mất rất nhiều thời gian trong việc tìm ra một định nghĩa thực sự thuyết phục về tình yêu, kể cả đó là những người trẻ hay những kẻ tin rằng mình đủ trải nghiệm để gắn mác cho bản thân hai chữ trưởng thành. Tuổi trẻ của tôi, đã dành rất nhiều thời gian cho công việc điều hành một trang Facebook về Confession khá lớn. Đây là công việc đem lại cho tôi khá nhiều điều thú vị và ý nghĩa, vì đó là cơ hội và cũng là may mắn để tôi chia sẻ mọi chuyện trong tình cảm và cuộc sống với mọi người.

Tôi đã từng gặp những người trẻ tuổi, bản thân họ đôi khi chỉ vừa bước qua cái ngưỡng cửa của tuổi mười lăm, mười sáu. Độ tuổi đó thực sự chứa đựng rất nhiều những bông bột và va vấp đầu đời. Cũng như tôi, họ cũng đang đi tìm thứ định nghĩa hoàn hảo trong tình yêu mà họ hằng chờ đợi. Những người trẻ tuổi, bản thân họ mang trong mình một thứ sắc màu của sự tươi sáng và bông rầy. Trong suy nghĩ của lứa tuổi chập chững trưởng thành, họ khao khát nhiều, mơ mộng cũng nhiều. Tôi chưa từng nói rằng ở tuổi đó chúng ta không nên yêu, hoặc rằng không nên tìm hiểu quá nhiều về tình yêu.

Với chúng ta, dù ở bất cứ lứa tuổi nào cũng nên có cho mình một thứ khao khát nhất định vào tình yêu để tin tưởng. Sống vì một động lực nào đó, một mục đích nào đó thì luôn luôn là một cuộc sống đúng đắn và ý nghĩa mỗi ngày. Cậu bé mười lăm tuổi ngày đó, đứng trước những đau khổ, dằn vặt của tình yêu tuổi học trò mình gặp phải, cậu đã đặt cho tôi câu hỏi rằng: *“Thế nào là tình yêu?”*

Tôi không đưa ra câu trả lời cụ thể ngay lập tức như việc giải một bài toán cho đề bài đó của cậu. Thay vào đó, tôi muốn cậu ấy kể lại cho tôi nghe về cuộc sống, về những kỷ niệm mà cậu đã trải qua, cũng hỏi cả về những xúc cảm đầu đời mà cậu cho rằng đang dày

vò tâm trí. Tôi ngồi đó, góp nhặt từng ý một và lắng nghe câu chuyện từ một cậu bé kém mình nhiều tuổi. Trong những gì cậu kể, tôi thấy sự chân thành, non nớt và cả rất nhiều hồn nhiên, trong trẻo.

Thứ kỷ niệm và cảm xúc về tình yêu mà cậu đã trải qua dần được vẽ lại từ một nét cọ khô cứng của đứa trẻ tuổi mười lăm với rất nhiều va vấp và đổ vỡ. Kết thúc việc lắng nghe, tôi gom hết những kỷ niệm thật đẹp mà cậu kể rồi trao lại cho cậu bé.

“Em có một buổi chiều mà hai đứa cùng trốn học. Em có một ngày mưa mà người đó mua vội cho em một hộp xôi vì sợ em đói... Chỉ giữ lại những kỷ niệm đẹp đủ để nhớ thôi. Giữ nó trong tay, em sẽ thấy bản thân đã từng có những ký ức đáng để mỉm cười sau chuyện tình cảm đó. Tan vỡ không phải là chấm dứt tất cả. Và em cần phải tiếp tục tin rằng mình đủ khả năng làm cho mọi thứ trở nên tốt đẹp hơn, với một người khác, trong một hoàn cảnh khác. Như cách em đã từng.”

Tôi gợi mở khái niệm để hiểu về tình yêu với cậu bé, *“giống như là cách chúng ta cảm nhận về nó, cách chúng ta để bản thân thuộc về nó chứ không phải cách chúng ta cầm nắm nó thật chặt ra sao”*.

Tình yêu là vậy đấy cậu bé tuổi mười lăm, nó như một bức tranh do chính cậu vẽ nên bằng những xúc cảm và kỷ niệm mà cậu đã có trong đời. Có thể bức tranh đó chứa đựng thật nhiều những nét nguệch ngoạc. Nhưng nó thật sự thuần khiết và không bị vấy bẩn bởi bất cứ toan tính nào. Tình yêu của bạn, do chính bạn cảm nhận là cách giải thích tốt nhất cho tình yêu, cũng đơn giản chỉ là cách ngồi tỉ tê với ai đó, hoặc với chính bản thân chỉ để đếm lại những kỷ niệm đã qua. Theo cách chân thành nhất. Góp lại những cảm xúc với nhau, trong những mảng màu đa sắc, bồng rầy và hồn nhiên như chính lứa tuổi đó, chúng ta có một thứ định nghĩa thuộc về tình yêu của riêng mình.

...

Tôi cũng từng trò chuyện với những người trưởng thành hơn, mà chính xác là lớn tuổi hơn mình. Họ cũng kể cho tôi nghe về nỗi đau của hiện tại, đôi khi là những nỗi đau không thể nào giải thoát. Và vẫn một câu hỏi cũ mà tôi nhận được: “Thế nào là tình yêu?”

Những người trưởng thành đau khổ, là những người đủ biết thế nào là chân thành, thế nào là tử tế.

Những người trưởng thành đau khổ, đôi lúc là những người hiểu rõ hơn ai hết nỗi đau mà họ đang cảm nhận từ tình yêu, nhưng lại không thể hoặc không muốn chấp nhận điều đang khiến họ dần vật.

Những người trưởng thành đau khổ, họ vẫn mang trong mình một câu hỏi rất lớn về định nghĩa của thứ gọi là tình yêu. Họ biết thế nào là tình yêu, nhưng lại không dám đối diện vì sợ rằng sẽ khơi dậy tổn thương, đôi khi mù quáng tin rằng đó là thứ không bao giờ có thể lành lặn sau những đổ vỡ từng trải.

Tôi không dành nhiều thời gian để cùng họ tìm cho ra câu trả lời mà họ đang mong muốn. Vì đó không thực sự là thứ những người trưởng thành đang cần. Tình yêu của những người trưởng thành, vốn dĩ là một thứ tình yêu phần nhiều phẳng lặng. Tôi không biết những người đang sống trong đau khổ có thực sự đau khổ không? Cũng không dám chắc những người trưởng thành đang tự tin rằng họ hạnh phúc liệu có thật sự hạnh phúc? Vốn dĩ những khái niệm như đau khổ, hạnh phúc hay kể cả tình yêu, chỉ là một thứ mơ hồ không có điểm kết thúc. Nó được ghi nhận bằng hành trình mà chúng ta đang sống, mỗi ngày, mỗi giờ mà chúng ta cảm nhận thông qua trực giác và hành động của mình.

Tôi không bao giờ trả lời cho những người trưởng thành về câu hỏi thế nào là tình yêu. Tôi cũng không nghe nhiều rồi góp nhặt để định hướng cho những người trưởng thành như cách đã từng làm với cậu bé tuổi mười lăm mấy năm về trước. Chúng ta trưởng thành rồi, chúng ta phải có riêng cho mình những câu trả lời, như cách chúng ta tìm riêng cho mình một tình yêu. Tìm được khái niệm thỏa mãn cho câu hỏi tình yêu với mỗi người, bản thân tôi nghĩ thực ra chẳng hề quan trọng. Chỉ có kỷ niệm về tình yêu mà họ đã từng trải qua

mới thực sự là điều quan trọng, mà đó là thứ thuộc về riêng mỗi người.

Bạn biết đấy, chúng ta chỉ có một cuộc đời để sống, việc luôn đặt ra cho mình những câu hỏi rồi dành hết thời gian cho quãng đời còn lại để trả lời, thực ra là hoàn toàn vô ích. Thỉnh thoảng tôi nghĩ về những người đã qua, rồi mỉm cười khi bắt gặp trong tâm thức một kỷ niệm nào đó. Không hơn, không kém, không hỏi rằng mình đã từng yêu ra sao, không nhắc lại rằng mình đã chia tay thế nào? Chỉ cần biết là đã yêu thôi, và quan trọng là đã yêu thật lòng.

Hạnh phúc không phải là hạnh phúc, mà chỉ là cảm nhận của chúng ta về nó. Cũng như việc tình yêu không phải là tình yêu, mà chỉ là cảm nhận trong trái tim của mỗi người về thứ vẫn gọi là tình yêu.

Thế nào là bình yên?

V

ô tình gặp cậu khi đám bạn tụ tập đi chơi cùng nhau, cậu là người lạ, “bạn của bạn” ... Một khái niệm khá dễ gọi cho những người chưa từng quen.

Người ta nói rằng, ấn tượng đầu tiên về một người luôn là thứ rất quan trọng. Và ấn tượng đầu tiên, lại là thứ thường được quyết định bằng trực giác thông qua yếu tố bên ngoài. Với tôi, trong khoảnh khắc lần đầu chúng tôi gặp gỡ, những gì về cậu chỉ được gói trong bốn chữ ngắn gọn “không nhiều ấn tượng”. Một người có nước da trắng, ăn mặc trẻ trung, sành điệu. Tất nhiên ngàn đây là đủ để loại trừ cho một cái nhìn thứ hai, vì bản thân tôi luôn thích những gì kín đáo và đơn giản hơn nhiều.

Trong cuộc sống, chúng ta vẫn thường quy ước rằng gặp được một ai đó là duyên, ở cạnh một ai đó là phận, và rời xa một ai đó là nợ. Duyên và nợ, hay duyên và phận vốn dĩ không phải là những thứ rõ ràng để có thể tìm lấy một định nghĩa. Nhưng chắc chắn không phải ngẫu nhiên mà người ta dùng những điều đó để gắn kết con người trong mối quan hệ với con người. Có người gặp đó rồi cũng bằng lòng trôi đi mà chẳng một lần còn nghĩ về kẻ thoáng qua. Có người thì chỉ một cuộc chạm mặt ngắn ngủi và vô tình, đã gắn với nhau cả một đời về sau. Duyên là bởi vậy, khó mà đoán định được rõ ràng.

Chúng ta nhìn người khác và ghi nhớ ấn tượng đầu tiên bằng chính phép so sánh từ sở thích và cá tính của mình. Đó là lý do mà rất nhiều năm về sau, chúng ta mới chợt thấy bản thân thay đổi. Vì những thứ chúng ta vốn tưởng chừng không thích, giờ lại thấy thích. Những thứ vốn tưởng chừng không hợp, giờ lại thấy hợp... Cho nhau thêm một khoảng không gian riêng tư trong những cuộc hẹn không còn là bất chợt là cách để chúng ta thay đổi những cảm nhận, nguyên tắc của mình. Như việc năm năm trước, tôi không

thích cà phê vì vị đắng của nó, năm năm sau, tôi chọn cà phê mỗi sáng thức dậy vì nó giúp cho tôi có được tỉnh táo để đối chọi với căng thẳng của công việc mỗi ngày. Vốn dĩ chúng ta không thay đổi, mà là thói quen, là tính cách, là góc nhìn của chúng ta vào cuộc đời đã khác đi.

Hoặc bởi phải tiếp xúc nhiều hơn, chúng ta mới biết được rằng những đánh giá vội vội về ai đó qua vẻ bề ngoài hoặc cảm nhận chủ quan là không đầy đủ. Tôi lại nghĩ rằng, năm đó, vì tôi gặp lại cậu thêm một lần, nên chúng tôi mới có những khoảng trời đủ để hiểu về nhau.

Trong một cuộc gặp chủ động hơn giữa riêng hai người, cậu xuất hiện cùng một bộ đồ đen với đôi giày màu đỏ, một cách đơn giản và nhẹ nhàng. Thứ trong mắt tôi vào thời điểm đó, là một khoảnh khắc, một góc nhìn hoàn toàn khác. Đó là hình ảnh hiện tại gần như đối lập, một con người kín đáo, dễ thương và giản dị đến vô cùng. Và cũng là lúc tôi tự phá vỡ quy ước của chính mình, bởi tôi hiểu rằng, trong một khoảnh khắc nào đó của cuộc đời, nhất định sẽ có người xuất hiện để phá vỡ mọi nguyên tắc của bản thân.

Vậy đấy, đôi khi chúng ta vội vàng đánh giá một điều gì đó là không phù hợp, nhưng hóa ra đó lại là mối lương duyên gắn kết cả quãng đời còn lại. Quan trọng của thứ tạo nên tình yêu và hiểu một người, chính là sự kiên nhẫn. Trong nhiều năm sau đó, tôi ở cạnh cậu, chính xác là chúng tôi ở cạnh nhau, cùng chia sẻ với nhau những khoảnh khắc bình yên nhất của cuộc sống. Giờ nghĩ lại, nếu như ngày đó thay vì chủ động cho một cuộc gặp mặt khác, có lẽ hai khoảng trời mà chúng tôi mang theo đã không một lần còn cơ hội được hòa quyện. Nếu như ngày đó, một trong cả hai giữ nguyên quan điểm về tình yêu hay cuộc sống, thì có lẽ hai mảnh đời của mỗi người đang gìn giữ đã rẽ theo từng lối đi riêng, theo bến bờ khác, theo hạnh phúc khác, theo cả những bình yên mà chúng tôi không cùng vun đắp.

Ở cạnh một người, là lúc chúng ta phải đánh giá mọi việc một cách phù phiếm thông qua những hình thức bên ngoài. Chúng ta cũng nên học cách từ bỏ việc huyễn hoặc về khái niệm gọi là hoàn hảo

hay hạnh phúc. Vốn dĩ những mỹ từ đó chỉ được lặp đi lặp lại trong một thứ mơ hồ về cảm xúc, khi được đẩy lên quá cao và thoát ly hẳn với thực tại. Tôi nghĩ khi yêu một ai đó, nên chọn cho nhau định nghĩa về bình yên chứ không phải hào nhoáng, trong một câu chuyện tình yêu đã trải qua, theo cách chân thành nhất.

Là khi có những cãi vã nhưng biết cách để giảng hòa;

Là khi có những xung đột, nhưng biết cách để làm dịu;

Là khi có những rạn nứt, nhưng biết cách để hàn gắn;

Là khi có những nghi ngờ, nhưng biết cách để sẻ chia.

Tình yêu không phải là điều có thể gói trong ba chữ “Anh yêu em” hay ngược lại. Tình yêu với tôi chẳng gói trong bất cứ điều gì, cũng chẳng lưu đủ trong bất cứ kỷ niệm gì mà luôn gắn với những việc hằng ngày chúng ta đang sống, đang còn ở cạnh. Một cuộc gặp vô tình trong thoáng chốc, cũng đủ như chất keo gắn kết cả khoảng đời phía trước.

Bình yên, là thứ nằm trong bữa cơm chiều nay ai đó nấu, dù có là mặn ngọt chua cay.

Bình yên, là thứ nằm trong những đoạn đường mà chúng ta cùng nhau len lỏi, dù là nắng gió hay mưa bay.

Bình yên, là ngày hôm nay vẫn còn nắm tay hay kề vai thồn thức, dù biết rằng chẳng thể tỉnh dậy vào lúc kịp bình minh.

2LỚN LÊN SẼ KHÁC

T

uổi trẻ có thể chứa đựng rất nhiều những sai lầm, những va vấp, tổn thương và trần trở. Đôi khi nó mang lại cho chúng ta cảm giác bất lực tựa như việc đốt một cây pháo bông, nhìn nó cháy mà chẳng thể nào đưa tay chặn nổi. Thời gian sẽ cho chúng ta câu trả lời rằng những va vấp chính là chất liệu để trưởng thành, và sau cùng ai cũng “Lớn lên sẽ khác”.

Những câu chuyện trong phần này nói về cảm nhận đối với tình yêu và cuộc sống. Không cao cả, trái lại là rất đời bình thường. Đủ để đặt ra những câu hỏi về điều bạn mong muốn, điều bạn sợ hãi, rằng đâu mới là điều bạn sẵn sàng hy sinh, và đâu mới là điều bạn tuyệt đối không bao giờ đánh đổi?

Câu trả lời cho những suy nghĩ đó của bạn sẽ định hình việc bạn lựa chọn cách lớn lên thế nào và trở nên khác biệt ra sao.

Nhân duyên

M

ột buổi sáng không nắng cũng chẳng mưa, thường cuối tuần là lúc con người ta trở nên uể oải, gác lại công việc để dành chỗ cho sự nghỉ ngơi và lười nhác. Thực sự chúng ta, ai cũng có đôi lúc muốn thu mình trong một vỏ kén thật chặt chẽ và chắc chắn. Để tìm cho được thứ cảm giác an toàn nơi lòng ngực. Thứ mà chẳng ai có thể chạm tay vào.

Lướt màn hình điện thoại để tìm cho bản thân một bài nhạc hay ho bắt đầu ngày mới sau cơn uể oải, chợt dừng ở một cái tên đã quen thuộc suốt chục năm nay: Nhân duyên. Đó là bản nhạc của một bộ phim nổi tiếng ở Hàn Quốc, thực ra nó thường được gọi với một cái tên khác bằng tiếng Anh là Fate, nhưng tôi thích lưu nó dưới một cụm từ bằng tiếng mẹ đẻ. Để mỗi lần giai điệu đó vang vẳng bên tai, là mỗi lần có một thứ gì đó gợn sóng trong lòng.

Tôi tin rằng nhiều người cũng có một bản nhạc mà vốn dĩ chẳng hề bỏ được. Âm nhạc, có một sức hút ma mị đủ khiến chúng ta bị mê hoặc. Những bản nhạc như vậy, có lẽ đã gắn bó với mỗi người từ một sự kiện đặc biệt nào đó từng xảy ra. Đôi khi chúng ta nghe và nhớ về một người, đôi khi chúng ta nghe để ngẫm về một đời.

Tôi còn nhớ rất rõ cảm giác trống trải khi được nghe giọng ca đầy ma mị và day dứt của Lee Sun Hee – diva quốc dân Hàn Quốc, người viết và hát ca khúc này. Nhân duyên là gì? Tôi không chắc mình có thể giải mã được một cách hoàn hảo cho khái niệm vốn dĩ không thuộc về bất cứ sự chắc chắn nào. Chỉ biết rằng, mỗi lần nghe giọng ca đó, có những thứ cảm giác rất khác biệt, rất nặng nề như sẵn sàng kéo con người ta xuống đáy sâu của vực thẳm, nhưng lại theo một cách nhẹ nhàng nhất. Fate là bài ca dành cho câu chuyện của Nhà vua và chàng hề, là mối tình đồng tính nổi

tiếng bậc nhất màn ảnh Hàn Quốc. Viết riêng cho một người, hát chung cho mọi người.

“Em hứa với anh khi giây phút này trôi qua

Và đến lúc chúng ta gặp lại nhau một ngày nào đó

Em sẽ vứt bỏ mọi thứ để đến bên anh

Rồi chúng ta sẽ đi tiếp cùng nhau trên những con đường còn dang dở

Đó là nhân duyên, là điều mà cả em và anh không thể từ chối

Em không biết liệu mình có thể trải qua một ngày đẹp đến như vậy trong cuộc đời nữa không?

Anh sẽ là món quà cho em trên đường đời mỗi một

Em sẽ luôn gìn giữ tình yêu của anh và em

Để nó mãi mãi còn lại

Tình yêu mà chúng ta đã không thể có trong cuộc đời này

Thứ nhân duyên mà cả em và anh đã không bao giờ có được

Nếu còn kiếp sau gặp lại

Xin anh đừng rời xa em...”

Fate – Lee Sun Hee

Bản thân chúng ta, đôi khi chỉ ước mình như một bông hoa bồ công anh nhẹ bay trong gió. Lãng đãng và phiêu du một cách tự do mà không một chút ràng buộc. Đáp xuống ở đâu thì nảy mầm và tái sinh một sự sống ở chính nơi mà ta sẽ thuộc về. Nhưng con người thì đâu như cây cỏ, chúng ta gắn với nhau vì những mối quan hệ đôi khi không rõ ràng, đôi khi chỉ là ẩn trắc. Ấy vậy nên nguyện ước

được làm bồ công anh có thể chỉ mãi là một giấc mơ đẹp. Và rằng khi thức dậy phải tìm cho mình một tấm áo tình tươm và bước ra cuộc đời dài rộng, bộn bề đầy những lo toan. Kiếp trước hay kiếp sau? Người lỡ lầm hay kẻ mà ta gắn kết? Đâu mới là thứ để chúng ta hết lòng gìn giữ? Tôi cũng không biết nữa, nó có lẽ cũng mơ hồ như thứ gọi là nhân duyên, không thuộc về ai mà cứ đeo bám chúng ta suốt một cuộc đời.

Có những con người biết là chẳng thể dành cho nhau, nên dành một lời hứa cho kiếp sau để kéo dài niềm hy vọng. Nhưng khi đã không thể trọn vẹn ở kiếp này, thì đến cuối cùng vẫn chỉ là cái chết. Sau đó là gì? Chẳng ai được biết để mà thực hiện. Vậy điều gì khiến chúng ta vẫn hằng tin rằng ngày mai là có thể? Có một điều gì đó rất mờ ảo cho chúng ta tin tưởng trong chính việc cắt nghĩa khái niệm được xem là nhân duyên.

Là nhân duyên giúp con người gặp gỡ nhau, cũng là nhân duyên buộc con người phải cách xa nhau. Là nhân duyên để hứa rằng thêm một kiếp nữa, cũng là thứ nhân duyên chẳng có bắt đầu, cũng không biết đâu sẽ là kết thúc. Nhân duyên không bị trói chặt trong những chuyện tình, nhân duyên còn là chuyện người, là cách chúng ta gắn bó với nhau. Đôi khi một niềm tin được đặt một cách không chắc chắn vào những thứ chưa từng xảy ra, không biết có xảy ra hay không lại có sức mạnh gieo vào lòng người sự tuyệt vọng, hy vọng, niềm vui và cả nỗi buồn.

Cuộc đời của chúng ta, có thể chỉ là kiếp này đang sống, cũng có thể là bất tận đến vạn kiếp sau. Tình yêu của chúng ta, có thể là dịu dàng, có thể là chiếm hữu nhưng cũng có thể là bảo vệ. Ai biết được ngày mai rồi sẽ thế nào? Sẽ cùng ai? Sẽ làm được gì? Và trân quý mọi thứ theo cách ra sao?

Có lẽ rằng, chúng ta có thể tránh được sự lựa chọn của lòng người giữa trắng và đen nhưng không tránh được nhân duyên. Nên thay vì tránh né, cứ sống một cách trọn vẹn với ngày hôm nay và những mối nhân duyên mà chúng ta may mắn được gắn lại. Tôi còn nhớ mãi câu hỏi của Gong Gil trong bộ phim Nhà vua và chàng hề rằng: *“Nếu một lần nữa được sinh ra, huynh muốn trở thành gì?”*

Điều nghiệt ngã là không ai dám chắc chúng ta sẽ một lần nữa được sinh ra.

Điều gì được gọi là vĩnh cửu?

T

ôi tìm thấy một bụi cỏ thật xanh giữa cánh đồng cỏn cỏn nứt nẻ, và nghĩ rằng đó chính mầm sống duy nhất trong không gian khô cứng này. Có lần, tôi lại vô tình thấy một lá bàng đỏ au còn sót lại trên những thân cây trần trụi trong mùa thu năm ấy, và nghĩ rằng đó là dư vị của thứ gì đó rất mong manh, mà cũng rất bình yên. Tôi không biết liệu rằng điều gì sẽ xảy ra tiếp theo sau khoảnh khắc mà tôi bắt gặp những điều đó.

Trên thế gian này, điều gì được gọi là vĩnh cửu? Tôi không nghĩ nó thuộc về những thứ vật chất bất biến. Rồi thì chắc chắn bụi cỏ kia cũng sẽ khô héo, như lá bàng mỏng manh kia rồi cũng rụng. Đó là quy luật không khác được. Nhưng khoảnh khắc tôi tìm ra được nó, thì mãi được lưu lại trong tâm trí như một minh chứng cho sự sống cuối cùng trước bụi tro tàn của thời gian.

Nhiều người đã nói hoặc than vãn với tôi rằng, tình yêu không phải là thứ vĩnh cửu. Vì có yêu nhau mấy, rồi cũng đến ngày chia ly. Bằng cách này hay cách khác. Với tôi, điều đó không hẳn là chính xác. Bởi những người đưa ra nhận định như vậy, hoặc là họ chưa từng yêu, hoặc là họ đã quá đau khổ vì tình yêu. Tại sao cứ phải gắn tình yêu vào chia ly để cân đong đo đếm như một định nghĩa về vật chất hay kết quả.

Vĩnh cửu trong cuộc đời không phải là đánh giá dựa vào kết quả cuối cùng mà ta được nhận. Vĩnh cửu là dù cho trải qua bất cứ điều gì, thì điều đó vẫn nguyên vẹn, không thể thay thế cũng chẳng thể nào dời đi.

Thứ giúp tình yêu định hình trong một khái niệm gọi là vĩnh cửu chính là thứ chứa đựng trong từng khoảnh khắc rất nhỏ. Khoảnh khắc đủ khiến ta khắc cốt ghi tâm suốt cả một quãng đời về sau.

Giữa lúc hoang hoải của cuộc sống, được đắm mình trong một phút giây rất nhẹ của trái tim. Là một cuộc gặp mặt tình cờ, những lần hẹn hò dạo quanh các con phố người đi như mắc cửi hay một cái ôm thật chặt của một ngày mưa để giúp nhau đỡ lạnh. Những lúc như vậy, thấy lòng thật nhẹ và ấm áp vì được tựa vào và chỗ che. Chúng ta có đủ nhẫn tâm để quên đi khoảnh khắc đó?

Hoặc giả sử rằng bạn có may mắn được một lần lặp lại vòng quay cũ, thì người cũ cũng đã chẳng còn mang hình hài cũ kỹ từng một thời thuộc về ta. Chẳng bao giờ có điều gì lặp lại lần hai, ít nhất là với cuộc đời thênh thang mà tôi và bạn đang sống. Vậy nên, cho dù kết quả có ra sao, dù là tan vỡ hay vẫn nắm chặt tay, thì giây phút nào đó của tình yêu đã từng làm ta rung động sẽ mãi mãi theo ký ức ta cho đến tận sau này. Đó chẳng phải là vĩnh cửu hay sao?

Tình yêu có thể chỉ như một cơn gió thoảng qua. Tình yêu cũng có thể là một cái nắm tay trọn đời trọn kiếp. Thật khó khi lấy thước đo về thời gian để đong đếm cho thứ gọi là lòng người. Có người hôm nay, mất người ngày mai luôn là điều nằm trong quy luật có thể. Tôi đã từng tận mắt chứng kiến những cuộc tình chóng vánh, cũng từng được nghe về những thăng trầm của cuộc hôn nhân kéo dài hơn nửa thế kỷ vẫn nồng chặt.

Điều giúp tôi mỉm cười và tin vào tình yêu, chính là những người trong cuộc biết cách trân trọng thật nhiều những khoảnh khắc, những kỷ niệm và luôn chối từ việc lãng quên. Trong bất cứ thứ tình yêu nào mà tôi nhắc tới, chỉ cần thật sự chân thành trong một chốc thôi, thì đều là thứ thuộc về vĩnh cửu.

Nếu ngoài kia cuộc đời đầy giông bão, thì cứ để tất cả lại, nghiêng đầu và ngồi cạnh nhau.

Nếu mai này cuộc tình mình trắc trở, thì đành để người ở lại, rồi tự hứa với bản thân sẽ nhớ về nhau.

Bởi ngay từ lúc bắt đầu một tình yêu, nếu chúng ta đã từng thật lòng với nhau, thì đã chẳng còn bất cứ điều gì để hối tiếc.

Trăm năm cũng chỉ một năm tro tàn

T

ôi từng nghĩ rằng, nếu một ngày nào đó mình chết đi mà vẫn được chứng kiến những gì xảy ra phía sau của cái chết thì có lẽ sẽ thú vị lắm. Dĩ nhiên cũng có thể là một hồn ma, nhưng đôi khi chắc chỉ có giá trị như một ý niệm mơ hồ chốc lát. Trong đời chúng ta, có muôn ngàn những xúc cảm ghét bỏ và yêu thương đồng hành cùng lúc. Tương ứng với đó là những kẻ ghét và người thương đang tồn tại xung quanh hạt mầm của sự sống ta đang giữ được. Đến tận phút cuối cùng khi nằm lại, ai sẽ ở cạnh, ai sẽ rời đi và ai sẽ còn nhớ nhung những gì mà tôi từng có.

Đó sẽ là một ngày ảm đạm và mục ruỗng, đầy những mùi của rêu phong. Mọi thứ trở thành cũ kỹ, nhưng là chỉ với riêng tôi. Còn trong cảm nhận của những con người xung quanh, ngày có thể vẫn đầy nắng và mọi thứ thì vẫn rất đổi bình thường. Thực sự trong cuộc đời, có mấy ai dừng lại để tỉ tê mãi cảm giác mỗi gối chùn chân, hay sống mãi trong sự cô đơn và u tối khi một người nào đó chết đi bao giờ.

Tôi có thể nghe được những tiếng xì xào bàn tán và nụ cười chỉ bằng một phần ba khóe miệng từ những kẻ thầm mong tôi chết. Tôi cũng có thể thấy được những giọt nước mắt, hoặc khói đen mờ kịt trong tâm thức của những người yêu mến tôi thực sự. Ngày đó, tôi đứng ở một góc rất xa, đủ để bao quát và được dịch chuyển với những thăng trầm, vỡ vụn xung quanh thế giới mà tôi đã từng sống. Có điều gì là chắc chắn vào ngày mai? Khi hôm nay của tôi đã dừng lại. Ngày tôi chết đi, là ngày của một thân cây trở nên héo úa, khô cằn.

Rồi ngày hôm sau, người ta sẽ để tôi nằm lại dưới vài tấc đất lạnh lẽo và hoang vu, trở về nhà lặng lẽ mà không ai ngoái đầu nhìn lại. Họ thực sự không hề nhìn lại, kể cả người đã từng yêu tôi một cách chân thành, tử tế lẫn kẻ ghét tôi đến cùng cực. Có khác chẳng trong bước đi của họ, chỉ nằm ở việc một kẻ thì dừng dừng, còn một người thì vì quá đau thương mà chẳng đủ can đảm quay đầu, dù chỉ một lần nhìn lại. Thực ra, cũng có khác gì đâu, khi họ đều rời đi và chỉ mình tôi với nắm đất hoang vu trong cơ thể cứng đờ và bó chặt.

Rồi vài năm sau, người ta sẽ thỉnh thoảng quay lại để thăm tôi, thời gian biến tôi trong một hình hài mà có lẽ chỉ dám xuất hiện cùng những bộ phim về thầy ma gớm ghiếc. Những người đứng trước tôi bây giờ, chỉ là những người thân thuộc, còn đối đãi với tôi tử tế ngay cả khi tôi đã không còn ở cạnh lâu như vậy. Đến một lúc nào đó, đám cỏ trên những tảng đất kia rồi cũng trở nên héo tàn và ủ rũ. Mọi thứ về tôi dần trở nên mờ hồ và nếu có những tiếng sụt sùi, cũng chỉ rất khẽ giữa màn đêm tưởng chừng tắt lặng.

Tôi đã dần thực sự chết đi, có lẽ là như vậy khi những người đã gặp gỡ tôi dần quên rằng tôi từng tồn tại. Hoặc những thế hệ về sau sẽ chẳng hề được nghe kể tôi đã từng là ai? Từng làm gì? Từng đứng ở đâu trong cuộc đời của những người đã sống. Những giây phút trầm ngâm để cố kéo lại chút kỷ niệm cuối cùng trong lòng những người yêu thương, về tôi, hóa ra cũng dần là một điều nặng nề và khó nhọc.

Cũng là dễ hiểu thôi, vì khi tôi dừng lại cho chuyến hành trình của bản thân, họ vẫn phải tiếp tục cho quãng đường còn lại của riêng mình họ.

Cũng là dễ hiểu thôi, vì khi mối quan hệ và vai trò của tôi trong cuộc sống của họ chấm dứt, thì sẽ lại có những người khác lấp đầy vào đó. Có thể chẳng phải thay thế đúng vào vị trí mà tôi để lại, nhưng những điều mới hơn luôn có sức hút đủ để làm phai mờ những gì đã là rêu phong và cỏ đá.

Cũng là dễ hiểu thôi, vì dòng chảy của thời gian luôn có một thứ sức mạnh đủ để khiến cho những gì từng là quan trọng trở thành không

còn quan trọng, những gì từng là sâu đậm trở nên nhạt nhòa.

Cũng là dễ hiểu thôi, vì sau một cái chết, luôn chỉ là những cái chết tiếp theo. Ai cũng sẽ trở thành hư vô và chỉ tồn tại trong một thứ hoài niệm, cho-đến-một-ngày-nào-đó-khi-tất-cả-rời-đi.

Chúng ta có thể có rất nhiều những ham muốn, những thứ tham vọng theo đuổi trong hành trình, từ ngày đầu tiên cho đến ngày cuối cùng. Nhưng không có bất cứ ai có đủ quyền năng để mang theo tất cả những gì chúng ta đã đua tranh để có được. Không có bất cứ điều gì, trăm năm chỉ một năm tro tàn chực chờ thổi bay rồi mất hút trong cơn gió chiều thật nhẹ. Tôi có thể hóa mình vào lòng đất, cũng có thể được một lần tắm mát trong lòng của dòng sông thăm thẳm. Có đáng để đánh đổi cho một cuộc đời đầy những vội vã và bon chen? Ngày cuối cùng của sự sống tôi sẽ chờ đợi được điều gì hơn là một nhịp thở yếu ớt tiếp nối. Không có bất cứ điều gì có thể mang theo.

Nhìn lại tất cả, dù trong tay đang nắm được thật nhiều thứ chúng ta cho rằng giá trị, giàu sang hay hèn mọn, cũng chỉ là những bước đưa ta đến điểm cuối cùng, còn được có mặt. Tôi đã từng được nghe về giọt nước mắt cuối cùng thường chảy ra khi một ai đó sắp qua đời. Giọt nước mắt đó có thể là hạnh phúc, có thể là nuối tiếc hoặc cũng có thể chỉ là thứ được vô thức chảy ra khi bản thân đã không còn kiểm soát. Mọi thứ chỉ tồn tại khi chúng ta còn sống, mọi thứ chỉ có ý nghĩa khi chúng ta còn cảm nhận.

Trăm năm cũng chỉ là một năm tro tàn.

“Tôi tự hỏi rằng những con người đang dần trở nên cũ kỹ trong khối bê tông chật hẹp này, đến bao giờ mới có cơ hội được sống trong những mảng màu kì vĩ ở gần, mà cũng rất xa kia. Đôi khi điều đó như một thứ bình minh ước vọng, và gieo vào không ít những đợi chờ xa xăm.”

Một ngàn năm hoa nở, một ngàn năm hoa tàn

T

rong chúng ta, không hiếm những người đã từng được nghe nhiều truyền thuyết về hoa Bỉ Ngạn. Rằng đó là một loại hoa của sự chia ly. Khi hoa nở thì lá tàn, khi hoa tàn lá mới mọc, hoa và lá vĩnh viễn không được gặp nhau dù cùng chung một gốc. Bỉ Ngạn hoa, là một ngàn năm hoa nở, rồi một ngàn năm hoa tàn, *“hoa diệp vĩnh bất tương kiến. Tình bất vi nhân quả, duyên chú định sinh tử.”* Có nghĩa là hoa và lá mãi mãi không bao giờ được gặp nhau, tình không như nhân quả do con người sắp đặt, sinh và tử đã do duyên định sẵn rồi.

Bỉ Ngạn là loài hoa của sự chia ly, rằng khi những đôi trai gái yêu nhau mà chưa được trọn vẹn, bước xuống Vong Xuyên Hà sẽ phải uống một chén canh Mạnh Bà cho quên sạch kiếp trước của mình rồi bước qua cầu Nại Hà để tái sinh. Những người chấp nhận uống chén canh đó, là chấp nhận ném lại những chua cay ngọt bùi của cuộc đời vừa chấm dứt, để quên cho bằng hết trước khi bắt đầu một cuộc sống mới. Quên đi đời đã qua, quên đi người đã từng thương. Nhưng cũng có không ít người trong số họ, từ chối chén canh lãng quên của Mạnh Bà, để chịu những khổ đau dày vò cả ngàn năm tại Vong Xuyên, cốt cũng chỉ một lần được gặp lại người mà từng ước hẹn ở kiếp trước. Những người như vậy là những người can đảm dám hết mình vì một chữ tình, nhưng đôi khi cũng thật ngốc nghếch, vì tình mà diệt thân.

Cái chết, tôi vẫn luôn nghĩ rằng không phải là thứ gì quá đáng sợ đối với chúng ta. Ít nhất là những người luôn sống một cách trọn vẹn với người khác và với bản thân mình. Chúng ta còn nhớ gì ở kiếp trước của bản thân? Hoàn toàn chỉ là những thứ nằm trong giả định. Đó là lý do mà cầu Nại Hà, Vong Xuyên, canh Mạnh Bà hay

thậm chí là truyền thuyết về Bỉ Ngạn cũng là những điều khiến cho chúng ta tin vào nó, chứ không phải thấy được nó. Như thể rằng một kiếp tầm nhả tơ, rồi cũng để cho dải lụa thật mịn màng trên tay những người biết nâng niu. Ai biết rằng con tầm nào đã làm ra những sợi tơ ấy? Ai biết về sự sống đã từng cựa quậy trong những lớp lụa óng vàng đầy lớp lang của sự sang trọng ở hiện tại. Kiếp trước và kiếp sau? Liệu rằng có hay không?

Đã từng được nghe trong sách Phật có câu chú Mạn Đà nói về loài hoa Bỉ Ngạn: *“Xá Lợi Tử! Sắc bất dị không, không bất dị sắc; sắc tức thị không, không tức thị sắc. Thọ, tưởng, hành, thức diệc phục như thị”*.

Sắc tức là không, sắc chẳng khác không... Tất cả chung quy lại thành một chữ “Vô”. Mọi điều trên đời đều quy hết về “Vô”, tức là hư vô. Sắc, Thọ, Tưởng, Hành, Thức là ngũ uẩn trong Phật Giáo. Uẩn là tích tụ, có kết tụ rồi cũng biến tan. Ý muốn nói mọi sự trên đời kết tụ lại rồi cũng sẽ đến lúc kết thúc. Và sau kết thúc lại kết tụ. Đó là vòng luân hồi, quy vào một chữ vô. Chúng ta sống với nhau ở kiếp này, có thể đã là tiền duyên của trăm kiếp trước. Chúng ta xa nhau ở kiếp này, có thể đã là nghiệp tạo từ ngàn vạn năm luân hồi.

Tôi không biết có nên uống chén canh Mạnh Bà ở Vong Xuyên nếu thực sự là có thật. Tôi cũng có nguyện ước mơ hồ được một lần nhìn thấy những khóm hoa Bỉ Ngạn đỏ rực hoặc là màu xanh của lá Bỉ Ngạn. Chỉ một mà thôi, như thể rằng có cái này thì sẽ không có được cái khác. Đó cũng là lý do mà tôi luôn mang trong mình một niềm tin rằng: Bỉ Ngạn thực ra có thể không chỉ là chuyện của kiếp trước hay kiếp sau, Bỉ Ngạn có thể chỉ là thứ thức tỉnh cho lương tâm và tham vọng trong chính con người chúng ta. Rằng có rất nhiều những khoảnh khắc trong cuộc đời này bắt buộc chúng ta phải tìm cách lựa chọn, không phải thứ này thì bắt buộc phải là thứ khác, không thể chọn lựa cùng lúc cả hai. Như việc chọn giữa ẩm ướt và khô hạn, đen và trắng, đêm tối và bình minh, yêu thương và thù hận hoặc đơn giản chỉ là sống hay chết.

Truyền thuyết kia hay cảm nhận của riêng tôi cái nào là thật, cái nào thật sự có ý nghĩa tôi không biết nữa. Tôi không có đủ những nhận

thức đủ sâu sắc hay thời gian để khám phá những điều còn trần trở. Không thể cứ sống trong sự mơ hồ để nuôi dưỡng những câu hỏi và tìm cho bằng được câu trả lời khiến tôi thỏa mãn. Có có, không không trong cuộc đời mà cuộc đời vốn dĩ đúng với mọi thứ, cũng có thể sai với mọi thứ. Kể cả việc đang nắm trong tay hay còn giữ ở đâu đó trong lòng mà chưa nói. Những thứ được đo bằng trực giác và cảm nhận, thực ra chỉ là những thứ để chúng ta can đảm đặt lấy niềm tin rồi tạo ra động lực mà sống tiếp. Hay cứ vậy đi, đơn giản như việc ở cạnh nhau thì trân trọng, xa nhau thì cũng trân trọng, ấy mới là an – yên.

Sợ chia ly không làm chúng ta trở nên hạnh phúc

Y

êu nhau, bạn sợ nhất điều gì?

Nhiều người đã nói với tôi rằng họ muốn yêu, nhưng lại sợ cái đau khổ và dằn vặt khi buộc phải chia tay một ai đó. Điều này là có thật. Chúng ta sống trong tình yêu, ai cũng mang một nỗi sợ mơ hồ về việc rằng ngày mai khi tỉnh giấc, sẽ không còn người đó ở cạnh bên. Đó không phải là nỗi sợ của riêng bất kỳ ai, và vô hình trung nó ám ảnh những người đang thèm khát thứ tình cảm được đánh vần trong từ ngữ quen thuộc: Tình yêu.

Có lẽ điều mà tôi đã từng đọc được ở đâu đó là đúng, chúng ta sợ chia ly, không phải vì thèm khát hạnh phúc hay trở nên hạnh phúc. Chúng ta sợ chia ly, đơn giản là chẳng biết đến bao giờ mới lại được đắm chìm trong cảm giác được sống hết mình vì một người khác. Đó chính là thứ cảm giác rất thực mà không phải ai cũng có thể chạm đến được. Sống hết mình vì một người mà trước đó vốn dĩ còn là xa lạ, điều này hẳn phải có giá trị ngang bằng với rất nhiều đức tính thuộc về khái niệm của “hy sinh”.

Hy sinh tồn tại trong những điều thực sự giản dị mà tình yêu đem đến. Không phải đao to búa lớn để nói với cả thế giới rằng họ là người thuộc sở hữu của ta. Tình yêu chỉ đơn giản chỉ là thứ cảm giác an yên rằng vẫn còn ai đó ở cạnh mỗi lúc ta đau khổ, buồn bã hay hạnh phúc. Là được sống hết mình vì họ, được sẻ chia từng khoảnh khắc cùng họ.

Đời người là như vậy, có rất nhiều thứ để kiến tạo nên thứ gọi là cuộc sống, không chỉ có mỗi tình yêu. Có lẽ bởi vậy, nên tôi vẫn hằng tin rằng tình yêu đôi khi cũng chỉ là một thứ có có không

không, đùa đùa thật thật như cách nói của cố nhạc sĩ Trịnh Công Sơn. Vậy thì nên chẳng sợ một nỗi sợ vô hình, đến từ những thứ cảm giác vốn dĩ cũng là vô hình như tình yêu?

Có thể sau cùng vẫn là chia ly. Nhưng thứ gắn kết con người lại với nhau đơn giản chỉ là sự chân thành luôn đến từ những người sẵn sàng vì nhau trong cuộc sống. Không phải vì kết quả cuối cùng mà cả hai hướng đến trong bất cứ mối quan hệ nào. Vốn dĩ chúng ta đều hiểu rằng, chẳng ai sinh ra cùng ai, cũng chẳng ai có nghĩa vụ tuyệt đối cùng ai. Huống hồ người bạn yêu thương, vốn dĩ trước đó vẫn còn là xa lạ. Ấy vậy mà vẫn có một khoảnh khắc nào đó trong cuộc đời, bạn dám sống hết mình vì người đó, chẳng phải đến từ một thứ duy nhất, được gói rất chặt trong bốn từ ý nghĩa: Yêu thương chân thành.

Chúng ta liệu có nên sợ thứ chia ly từ một quan hệ hời hợt? Tôi luôn nghĩ rằng, điều khó khăn nhất trong một mối quan hệ, chắc chắn không phải là cảm giác bị bó buộc về một thứ giấy tờ hôn thú, cũng chẳng hề là lúc lên gân để cãi vã chỉ vì một mâu thuẫn về quan điểm hay tiền bạc. Thứ khó khăn nhất, là chúng ta phải ném trải dư vị của sự dối lừa và phản bội, ngay cả khi một mối quan hệ vẫn đang còn đó. Khi người và ta, trong mối quan hệ này vẫn giữ nguyên hình hài và dáng vẻ vốn có từ ngày đầu gặp gỡ, chỉ có sự chân thành là đã mãi đổi thay. Níu kéo thứ không nên níu kéo, gọi là cố chấp. Vậy thì nếu kết quả là chia ly trong một tình yêu như thế, liệu có còn đáng sợ nữa không?

Nhiều người kể với tôi rằng họ đã chân thành hết mức, nhưng người họ yêu vẫn bỏ họ mà đi. Điều này là đúng, nhưng không có gì đáng để chúng ta muộn phiền. Vì tôi luôn nghĩ, chân thành là cần thiết, nhưng đôi khi chính chân thành lại mang đến kết quả nghiệt ngã đến vô cùng. Điều quan trọng là học cách chân thành không phải vì hướng đến kết quả hơn thiệt. Chúng ta chân thành và chấp nhận là để không bao giờ phải thấy hối tiếc trong bất cứ một chuyện tình nào. Đã là hết tình hết nghĩa, thì đơn giản là chúng ta không nên níu kéo thứ đã chẳng còn thuộc về mình.

Người trưởng thành, dù là đàn ông hay phụ nữ, thì phần lớn khi chấp nhận sự phản bội từ đối phương, họ đều chọn cách âm thầm xử lý. Tôi thấy trong họ, phần nhiều là một nỗi đau rất nặng nề mà chính họ từng nghĩ chẳng thể thoát được. Đôi khi chúng ta chọn việc nén lại rất nhiều điều dữ dội suốt một thời gian dài, cho đến lúc chúng ta sẵn sàng thoát ra bằng cách chia ly thực sự. Vậy mà trở nên trưởng thành.

Đàn bà chọn chồng, đàn ông chọn vợ, người chọn người cũng như việc chơi một trò đánh bạc vậy, được thua thì điều đầu tiên chỉ biết than trách tại trời và một phần nằm ở may mắn. Trong số chúng ta, có nhiều người sợ chia ly, hoặc không dám nghĩ đến việc chia ly. Đơn giản bởi chúng ta vẫn vì nghĩ rằng đó là cách khép lại hạnh phúc mà mình mong đợi. Chúng ta cứ nghĩ mọi chuyện khổ đau là tại trời, thế mà vốn dĩ lại toàn tại người đẩy thôi.

Thêm một chút nữa mới là yêu

Y

êu là một thứ cảm giác không thể định nghĩa. Vậy thì bằng cách nào mà chúng ta xác định rằng bản thân mình đang yêu? Tôi tìm thấy một phần của câu trả lời trong thứ gọi là cảm giác về trách nhiệm và nhận ra trong một mối quan hệ đâu là thứ mà ta thuộc về.

Con người gắn kết với con người, cũng chính là những trách nhiệm, những động lực được tạo nên từ cách yêu thương một ai đó thật chân thành. Vậy mới hiểu được rằng, có được tình yêu đã là thật khó, mà giữ lại tình yêu lại là cả một hành trình gian nan vô cùng.

Nhiều người, dành thời gian đủ dài để than phiền với tôi về những đau khổ mà họ chịu đựng vì cô đơn, vì thất tình hoặc vì không được người họ yêu chiều chuộng. Chúng ta có rất nhiều nỗi khổ, khổ vì tình, khổ vì đời. Tôi đã từng hỏi bản thân rất nhiều rằng, liệu trên thế gian này thứ cảm giác nào mới là đáng sợ nhất trong tình yêu. Không được yêu, không được hạnh phúc khi yêu hay không thể yêu.

Chúng ta có trăm ngàn cách để yêu, đó có thể là một mối tình đơn phương với cô bạn, cậu bạn nào đó mà ta vẫn thầm giữ kín. Tình cảm đơn phương, tôi cho rằng đó là thứ tình cảm của tự do một cách tuyệt đối. Bạn yêu ai cũng được, mà bạn có bỏ người ta đi chẳng nữa, thì cũng chỉ là cách bạn buông bỏ cho chính tình yêu của mình. Nó là thứ tình yêu tự do tự tại nhất ở trên đời, không bị ràng buộc, không có nghĩa vụ và cũng chẳng cần phải trao gửi bất cứ niềm tin nào cho ai.

Những người yêu đơn phương, cảm giác này chẳng có gì là đáng sợ. Chúng ta dần vật vờ vì không có được ai đó, mà mãi chỉ có thể chờ đợi và song hành bên lề cuộc sống của họ. Nhưng đôi khi vui vì một niềm vui nhỏ của người chưa từng đặt trong mối quan hệ chính

thức cùng ta. Đôi khi lại buồn vì một chút tương tư của người mà ta ngày đêm vẫn hằng để ý. Điều quan trọng, là việc ta vui hay buồn cũng chẳng ảnh hưởng đến kẻ khác.

Thực sự nghĩ rộng ra, đó là một chút gì của sự thú vị mà không phải ai cũng có được khi gắn mình vào tình yêu. Rằng khi vui thì ta cười, khi buồn thì ta khóc. Có chia tay, cũng chẳng cần chờ đợi hồi đáp của người. Như thể đang say đắm trong một bản tình ca ở góc phòng riêng của bạn, rồi cũng đến một thời điểm nào đó nhàm chán mà với tay tắt đi âm thanh tưởng rằng đã thành quen thuộc. Bẵng đi rồi sẽ quên, có mấy ai da diết đến mức có thể nghe mãi bản nhạc, riêng một đời.

Thứ đáng sợ trong cuộc đời cũng chẳng phải là vụn vỡ, hờn giận hay chia ly. Vốn dĩ những điều xảy ra, cách tốt nhất để chấp nhận là hiểu rằng nó phải như vậy. Người với người gắn được vào nhau trong chữ tình thì khó, mà rời bỏ nhau thì lại rất dễ dàng. Đôi khi tình yêu chỉ như việc ngủ một giấc thật dài, rồi tự thay cho mình tấm áo mới hơn vào sáng mai thức dậy. Có phũ phàng lắm, cũng phải chịu đựng vì đó là một phần lạnh lẽo của tình yêu.

Lòng người thì luôn khó đoán, vụn vỡ, chia ly, cũng là tự mỗi chúng ta quyết định. Ở lại thì cần cả hai cùng đồng tâm cố gắng. Mà ra đi thì chỉ nhẹ bẫng như một cái buông tay từ một phía. Nên sợ làm gì cái cảm giác không hiểu được lòng họ, chỉ sợ nhất là chẳng hiểu nổi lòng mình mà thôi.

Thế gian này, chẳng có gì đáng sợ nếu ta đã được sống trong dư vị của tình yêu. Những con phố dài đằng đẵng có xa đến đâu, nếu đã từng chung một quãng đường thì mãi là mảnh trời chứa đầy hoài niệm. Bỏ đi chẳng nỡ, giữ lại cũng cố tìm cách nào đó để bình yên. Yêu đơn phương cũng được, tình yêu có hồi đáp cũng được, dứt tình dứt nghĩa cũng chẳng sao. Miễn là đã từng được yêu, thì đều chẳng có gì đáng sợ. Kể cả việc ta vẫn biết, ngày mai chính là thứ chia ly đến tận cùng.

Không phải đơn phương, không phải vụn vỡ. Điều đáng sợ nhất trong chuyện tình cảm, với tôi chính là cảm giác khi ai đó, hoặc

chính chúng ta thừa nhận thứ đang gắn kết mối quan hệ, chỉ được gói trong bốn chữ: *“Trên mức bạn bè”*.

Đó là thứ chêngh vênh không có điểm đầu, cũng chẳng biết đâu mới là kết thúc.

Đó là thứ chêngh vênh của cảm giác không được yêu, và cũng chẳng có nơi chốn để thuộc về.

Đó là thứ chêngh vênh vừa đủ để đánh mất một tình cảm, mà lại chẳng đủ để bắt đầu một tình cảm mới hơn.

“Trên mức bạn bè” không phải là chối bỏ, trên mức bạn bè là một sự tôn trọng để giúp ta thoát khỏi những cơn mơ vốn dĩ chẳng thuộc về ta. Nó là thực tại của những mảng màu xám xịt xô vào nhau tạo ra một cảm giác mơ hồ và bất lực. Tiến tới không được mà lùi lại cũng chẳng xong. Yêu đơn phương thì chẳng cần nói, *“Trên mức bạn bè”* thì đã trót vội nói ra. Chia tay thì còn biết được là kết thúc, để về được khoảng trời riêng sau này nhớ lại. Còn *“Trên mức bạn bè”* thì cả trước và sau đều trở nên chêngh vênh và chứa đựng rất nhiều rạn vỡ.

Có người cố chấp, cứ nghĩ rằng thêm một chút nữa sẽ là yêu.

Có người ảo tưởng, cứ lầm nghĩ đó là tín hiệu để tiếp tục theo đuổi người ta.

Phải đến một lúc nào đó, mới đủ tỉnh táo, hoặc dùng lấy tỉnh táo để biết rằng có cố gắng đến thế nào đi chăng nữa, vẫn chỉ là *“Trên mức bạn bè”*.

Thứ tình yêu nơi phố thị xô bồ

Đ

ôi khi tôi thầm nghĩ rằng, đời người như một đám mây bàng bạc trôi lững thững, tự do. Lặng lẽ trôi đi, lặng lẽ đổ mưa rồi tan biến. Chẳng phụ thuộc vào ai, chẳng đổ kỵ cùng ai, việc của chúng ta chỉ là lặng đãng ở một nơi nào đó rất xa xăm, rồi trút nước cho xong hết những muện phiền và có cả những hạnh phúc nữa. Nhưng rồi lại tự hỏi với bản thân: *“Đời người mà được như vậy, thì có nhàm chán quá không?”* Chúng ta là thứ thực thể hữu hình không chỉ tồn tại, mà là phải sống theo đúng cả về nghĩa đen và nghĩa bóng. Trong hành trình đó, chúng ta cần những mối quan hệ để biết mình đang ở đâu, đang cảm nhận được gì? Thứ đưa con người ở cạnh nhau, có thể là ruột thịt, có thể là bạn bè, đồng nghiệp, và dĩ nhiên cũng là tình yêu.

Tình yêu thì có mặt ở khắp nơi, để gắn kết con người mà vốn dĩ trước đó là hoàn toàn xa lạ. Chốn thị thành những nơi tôi từng sống, người ta yêu nhau theo trăm ngàn những cách khác nhau. Có đau khổ, có dằn vặt, có hạnh phúc, có thoáng qua và cũng có cả kiếp kiếp đời đời. Tình yêu, ở một góc nào đó của sự khách quan, có lẽ nó không tồn tại bất cứ phân biệt nào, cả về giới tính, ngoại hình, hoàn cảnh hoặc bất kỳ một khái niệm nào có thể cân đo đong đếm.

Sống trong xã hội hiện đại, có thể con người chúng ta quen với khói bụi. Nơi những mảng đời, là những màu sắc riêng cùng va đập vào nhau để tạo nên một bức tranh cầu kỳ và dị biệt. Đâu đó trong bức tranh cuộc đời được vẽ lên từ những con người sống ở thành thị, còn là sự hỗn loạn của một xã hội trầm luân, sinh ra, lớn lên, trưởng thành và vụt tắt. Ở đó, chúng ta yêu nhau, tìm được nhau như thể biết rằng ngày mai là thứ không bao giờ tồn tại, ấy vậy mà vẫn tin.

Tình yêu ở nơi phố thị xô bồ đôi khi không hào nhoáng như cách mà người ta vẫn tưởng. Đó không hẳn chỉ là thứ tình yêu ngây ngất

men say bên những điệu nhạc trong các quán bar với niềm vui bất tận. Đó cũng không chỉ là tình yêu, nơi người ta chỉ biết trao cho nhau những món quà đắt tiền có khi trị giá bằng cả năm tiền lương trung bình của một người công nhân cần cù nào đó. Tình yêu ở chốn thị thành đa dạng và nhiều sắc thái, trẻ trung có, già cỗi có, sang trọng có và bình dị cũng rất nhiều.

Tôi đã bắt gặp không ít những cặp đôi, chờ nhau trên những chiếc xe ì ạch giữa lòng đường đầy khói bụi. Họ trao cho nhau những nụ cười ngập đầy bình yên. Rồi len lỏi quanh các con phố nối dài, đan xen nhau. Đó có lẽ là một trong rất nhiều khoảnh khắc mà chúng ta thấy được ở tình yêu nơi phố phường tấp nập. Khi người với người, chờ nhau quanh những con phố rồi mất hút vào một ngõ hẻm tối tăm lờ mờ ánh đèn điện, nụ cười cứ ấm áp và trong veo. Những hình ảnh như vậy đủ để khiến trái tim của người đối diện được ấm áp.

Thành phố này, tôi cũng thấy cả những kẻ đợi chờ trong một quán cà phê đượm buồn và hoài cổ. Họ ngồi đó một mình, thỉnh thoảng ánh mắt liếc nhìn ra ngoài một cách rất khẽ như chờ đợi một điều gì đó mang theo nguồn sống của chính họ. Có thể trong một bản nhạc quốc tế sôi động, hoặc là đâu đó vẫn ngân nga những bản tình ca của Ngô Thụy Miên, của Chris de Burgh, thật nhẹ. Điều khác biệt không phải là bản tình ca của ai đang cất lên, mà là dù có trong thứ nhạc nào đi chăng nữa, lòng họ vẫn yên lặng, vẫn đợi chờ, cứ vậy, mặc cho bao nhộn nhịp trào chảy xung quanh.

Tôi tin rằng họ sẽ ngồi đó đủ lâu, đủ lâu để chờ một tình yêu nào đó kéo họ ra khỏi quán cà phê quen thuộc. Rồi lại như những cặp đôi từng được nhìn thấy, đèo nhau đi trong phố thị xô bồ.

Chúng ta yêu nhau, vốn dĩ mỗi người là một cá thể sống trong thành phố hàng trăm, hàng triệu giữa những cá thể khác. Như một góc rất nhỏ thôi của bức tranh đủ đầy những mảng màu sáng tối, cọ xát vào nhau và lan tỏa ra khắp nẻo đường xen nhau như mạng nhện. Ấy vậy mà chẳng ai hòa lẫn vào ai. Chung một sắc màu, chung một định hướng, chung một con đường nhưng chẳng dễ để chung một tình yêu. Đó là lý do vì sao giữa thành phố cả triệu những sinh linh,

tôi vẫn thấy được những nét thật riêng của một con người đang yêu và đang sống. Chúng ta cùng gắn kết và khác biệt trong khối rubik lập phương đầy những mảng màu chồng chéo, ồn ào và hoàn hảo của chốn này.

Rồi ngày mai, mà có thể là chính hôm nay, sắc màu chúng ta đang mang sẽ tìm được chủ nhân đích thực để cùng hòa trộn.

Rồi ngày mai, mà có thể là chính hôm nay, sự chờ đợi của chúng ta đang đặt vào rất nhiều kiên nhẫn, có thể sẽ tìm được một bàn tay đủ ấm kéo nhau ra khỏi những muện phiền.

Rồi ngày mai, mà có thể là chính hôm nay, đằng sau yên xe của chúng ta sẽ được lấp đầy bằng một cái ôm thật chặt của người sẵn sàng cùng ta đi khắp chốn phố phường tấp nập.

Thứ tình yêu của phố phường thành thị, là thứ tình yêu của khói bụi trộn lẫn nhựa đường cháy khét, là tình yêu của những đợi chờ nhỏ giọt hòa quyện tiếng còi xe ầm ỹ và ồn ào. Tình yêu đó, người ta có thể chờ cả đời, cũng có thể nhíu mày trong vài giây đèn đỏ để vụt đi. Rồi mất hút.

Bất kỳ một ai đã từng sống ở phố thị, cũng sẽ một lần biết cách chờ đợi để yêu, và biết cách vội vàng để yêu.

Tình yêu quan trọng hay thứ làm nên tình yêu quan trọng?

C

Ó lần, tôi vô tình thấy một tấm vải lụa rất đẹp trong một lần dạo quanh khu Saigon Square ở trung tâm Sài Gòn nhộn nhịp. Thực ra tôi chỉ nhìn thấy nó đẹp về trực giác chứ không phải là người có đủ năng khiếu hay thẩm mỹ để nhìn nhận về chất lượng hoặc những tính chất của tấm vải đó. Nhưng trong một khoảnh khắc rất ngắn, tôi dừng lại để ngắm nhìn tấm vải và nghĩ rằng điều gì đã tạo nên vẻ đẹp này? Có thể là bàn tay của người dệt, có thể là từ màu sắc, cũng có thể từ những đường may thủ công hay những mũi kim thêu chính xác của nghệ nhân. Duy chỉ có một thứ mà tôi chưa bao giờ nghĩ đến vào khoảnh khắc đó: những con tằm.

Tằm trong những hình thù xấu xí và quẩn quại được nuôi nấng. Rồi từ đó mà nhả tơ, thời khắc tằm nhả hết tơ mà nó có được, cũng chính là lúc nó chết đi. Bản thân tằm sẽ không thể biết đằng sau những sợi tơ mỏng manh mà nó đã nhả ra là gì, tất cả chỉ là một màu đen ảm đạm như cách chúng oằn mình cho sự sống cuối cùng của một kiếp nằm nhả tơ. Tằm không chết thì không có tơ, và không có tơ, thì người ta chẳng thể làm ra được thứ lụa đào trứ danh để con người nâng niu trong những bộ quần áo đẹp nhất. Chỉ có duy nhất một thứ được phép tồn tại trong quy luật vẫn hồi không có hai sự lựa chọn đó: Hoặc là tằm, hoặc là lụa.

Bản thân của những con tằm, chỉ là bước khởi đầu trước hết cho một cái đẹp mà con người nâng niu. Chẳng ai nâng niu vẻ đẹp của những con tằm nằm trên chiếc mẹt tre ám màu cũ kỹ. Chẳng có bất cứ điều gì náo nhiệt ở một kiếp tằm vào những ngày khô ráo hay quặn mình trong những buổi rét mướt đêm đông. Một sự sống có thể chỉ tồn tại trong mắt những người nông dân trồng dâu nuôi tằm. Sự sống đó không tồn tại trong vẻ đẹp cuối cùng mà nó đang hiển.

Không ai biết về sự tồn tại của kiếp tằm trong từng nét lụa, như cách tôi đã từng ngẫm thật lâu để chọn một đáp án chính xác cho vẻ đẹp của tấm lụa mình cầm trên tay: đường thêu, nét chỉ hay màu nhuộm. Nguyên nhân của mọi thứ, liệu rằng vào thời khắc cuối cùng, chúng còn ý nghĩa hay không?

Khi bạn yêu một người, bạn hướng đến điều gì? Những ước mơ mà hai người cùng đặt ra ngày càng trở nên rõ rệt. Một chuyến du lịch thật xa nơi chỉ có hai người trong tình yêu xứng đáng là chuẩn mực. Một cuộc hôn nhân thật đẹp, nơi bạn và người ấy cùng trong những bộ đồ tinh tươm và lời chúc phúc từ những người thân thiết. Hay một tổ ấm hạnh phúc, khi đằng sau cánh cửa là một bữa cơm chiều đầm ấm cả nhà cùng quây quần thưởng thức. Rồi ngã vào nhau trên chiếc ghế sofa màu lông chuột tỉ tê về đủ thứ chuyện trong ngày. Nhiều người cũng đặt ra mục tiêu cho tình yêu của mình là sống cùng nhau đến răng long đầu bạc. Đó là khi mãn tuổi xế chiều vẫn được nắm tay người cùng đi đoạn đường cuối cùng. Khi ông pha trà thì bà nhổ cỏ, khi ông tưới cây thì bà làm cơm. Điều này thật đẹp đúng không?

Những điều đó, đều thuộc về thứ gọi là kết quả. Tức là khi chúng ta đã đi một chặng đường thật dài cùng nhau, qua những tháng hạ nóng gắt hay mưa đông. Qua những thăng trầm mà tưởng chừng khó lòng vượt nổi. Vậy mà trở nên vẹn tròn. Chúng ta nâng niu thứ vẻ đẹp đó của tình yêu như nâng niu một tấm lụa thật tinh tươm mà ai cũng phải trầm trồ ngưỡng mộ. Rồi tôi lại tự hỏi một lần nữa rằng: *“Liệu tình yêu vào thời khắc đạt được thứ hạnh phúc mà chúng ta hằng ước vọng là quan trọng hay chặng đường chúng ta đã cùng đi qua quan trọng hơn?”* Tôi không rõ người khác sẽ nghĩ gì? Tôi trân trọng chặng đường nhiều hơn.

Như việc muốn một chuyến du lịch thật xa, cả hai đã phải cùng nhau dành dụm rất nhiều.

Như việc muốn có một cuộc hôn nhân thật đẹp, ngay từ lúc bắt đầu đã phải được xây bằng hết thủy sự chân thành và trách nhiệm.

Như việc muốn có một bữa cơm chiều chờ người về gõ cửa, chúng ta đã phải len lỏi qua bao con phố người đi như muốn xé toạc không gian vào giờ tan tầm. Chạy vội vàng để về kịp trước hoàng hôn mà chẳng kịp thay lấy một bộ đồ thì tay đã cầm con dao chuẩn bị thức ăn.

Hoặc có chẳng, ngôi nhà nhỏ của hai ông bà vừa trải qua đám cưới kim cương kia, cũng là sự hàn gắn và hiểu nhau từ những điều nhỏ nhất cách đây hơn nửa thế kỷ. Như việc ông không ăn mặn, thì bà cũng chẳng muốn thêm chút muối nữa vào một món ăn suốt ngần ấy thời gian. Từ những ngày đầu tiên cho đến tận phút cuối cùng, đều là chân thành và trọn vẹn.

Vậy đây, tình yêu thật sự mà bản thân tôi nghĩ, nó không nằm ở kết quả cuối cùng mà chúng ta đang có hoặc hướng về. Vì thứ cuối cùng là thứ mà không ai có thể đoán định, không ai có thể chắc chắn. Chỉ có những điều đã qua, đang ở lại mới là điều khắc cốt ghi tâm. Như những con tằm chỉ sống trong khoảnh khắc thuộc về chính nó, không sống trong khoảnh khắc của những tấm lụa miết mịn trên làn da con người. Như thể tình yêu chỉ tồn tại trong từng khoảnh khắc mà chính những người trong cuộc đã trải qua, không nằm trong kết quả cuối cùng mà hành trình đưa đến.

Hoặc có chẳng, kết quả mà ta nghĩ vốn dĩ chỉ là một cột mốc cho hành trình còn chưa khép. Mãn nguyện hay khổ đau, đầu và cuối, có kết quả hay không có kết quả đều là những khái niệm thuộc về tuyệt đối. Riêng tình yêu thì không.

“Hạnh phúc không phải là hạnh phúc, mà chỉ là cảm nhận của chúng ta về nó, cũng như việc tình yêu không phải là tình yêu, mà chỉ là cảm nhận trong trái tim của mỗi người về thứ vẫn gọi là tình yêu.”

Khi bạn dám vứt bỏ

T

ưởng thành, là lúc bạn nhận ra rằng bản thân đã sống đủ một quãng đời để tự tìm cách thấu hiểu chính mình, làm hài lòng bản thân, yêu thương bản thân và không vội vàng trong bất cứ mối quan hệ hoặc sự việc nào diễn ra xung quanh bạn.

Trưởng thành, là thời điểm bạn hiểu rõ thế nào là trách nhiệm và sự gánh vác. Đó cũng chính là điều cần thiết để không làm khổ mình, khổ người hoặc sống với nhau trong những dằn vặt, thúc ép đầy khiên cưỡng.

Trưởng thành, cũng là lúc bạn yêu buổi hoàng hôn hơn là bình minh vì đó là lúc được trở về nhà. Là lúc bạn muốn ngồi ở ban công với một tách cà phê ấm hơn là rong ruổi trong những quán ven đường tà tà tối muộn. Bạn sẽ thích được vào bếp nấu một món gì đơn giản cho bữa tối cuối ngày rồi nhâm nhi thưởng thức chứ không còn quen với những món ăn nhanh trong một hàng quán rất vội. Đó là thời điểm đứng trước một lựa chọn, thay vì lấy điện thoại trên bàn, bạn sẽ dành nhiều thời gian hơn để chọn cho mình một cuốn sách trên giá. Đó mới thực sự là lúc chúng ta làm chủ cuộc sống và được hưởng cảm giác của bình yên.

Trưởng thành, đôi khi cũng chỉ đơn giản như việc bạn chẳng buồn cau có mỗi khi dừng đèn đỏ. Cũng chẳng đến mức cần nhằn chỉ vì cô lao công dọn dẹp vệ sinh còn chưa thực sự sạch sẽ. Mà thay vào đó sẽ cảm thông nhiều hơn với những khó khăn mệt mỏi của họ để điều chỉnh hành vi của bản thân mình trong việc giữ vệ sinh chung. Đó là lúc bạn quan tâm nhiều hơn đến nguyên nhân thay vì kết quả. Bạn sẽ để ý nhiều hơn đến thứ ẩn giấu đằng sau mà vẻ ngoài hào nhoáng thường đánh lừa được cảm xúc và thái độ của chúng ta.

Đó cũng là lúc bạn thay đổi thói quen khi suy nghĩ về những điều đã qua. Rồi xác định được cho bản thân rằng thứ sau cùng của những điều đã trở thành quá khứ, chính là một dấu chấm. Không hơn, không kém. Là khi những thồn thức của “ngày hôm qua” gọi bạn, thì thay vì một cái ngoái đầu rồi ngả nghiêng như khi còn bông bột, bạn sẽ mỉm cười và đáp: *“Chúng ta có quyền hỏi về hạnh phúc hiện tại của nhau ư?”*

Tôi không chắc về thứ định nghĩa được gọi là an – yên của những người trưởng thành. Nhưng tôi tin trưởng thành là một khái niệm gì đó đem đến cho chúng ta sự thức tỉnh về kiếp người hữu hạn. Để hài lòng nhiều hơn và chấp nhận nhiều hơn với những điều mà suốt phần đời trước đó chúng ta đã hơn một lần chối từ hoặc cau mày khó chịu.

Như việc năm đó tôi hai mươi tuổi và chào đón đứa cháu ruột của mình, tôi nghĩ nó thật rắc rối. Năm đó tôi hai hai tuổi, và cùng nó đón sinh nhật lần thứ hai, tôi nghĩ rằng nó thật đáng yêu. Năm đó tôi hai mươi tư, và nhìn cậu bé ngày nào giờ đã đeo một chiếc ba lô thật đẹp để đi học, tôi nghĩ rằng nó là sự nối tiếp cho cả cuộc đời mãi về sau của chính gia đình mình. Trong quãng thời gian cậu bé lớn khôn, cũng là quãng thời gian giúp tôi trở nên cứng cáp và loại bớt trong đầu những suy nghĩ vụn vặt. Những suy nghĩ đó vốn dĩ không đi đến đâu, và cũng không dành cho một người biết cách chịu trách nhiệm trước những gì xảy ra trong chính cuộc đời họ, đến được đó, gọi là trưởng thành.

Vậy đây, trưởng thành chính là thức tỉnh, là khi bạn dám vứt bỏ điều gì đó. Hoặc cũng là khi bạn bị vứt bỏ bởi những thứ bạn đã không còn thuộc về.

Trải nghiệm bi thương nhất của tình yêu

N

hiều lúc, tôi không hiểu chúng ta đang yêu trong một xã hội kiểu gì nữa. Đó là xã hội mà đồng tiền có thể đủ mạnh để mua đi bán lại mọi thứ, kể cả những thứ vốn dĩ tưởng như không thể đem bán như tình yêu, chứ đừng nói đến việc trả giá. Đó là một xã hội hời hợt và vô tâm giữa những người yêu nhau qua màn hình điện thoại, hẹn hò nhau qua màn hình điện thoại, ăn uống qua màn hình điện thoại và kể cả chia tay, cũng gói trong hơn 70 ký tự của một đoạn tin nhắn gửi đi chẳng chờ hồi đáp. Xã hội của những tình yêu hời hợt, đang đủ sức để bóp nghẹt những người vốn dĩ có niềm tin cực ít vào tình yêu. Giờ thì họ tin rằng, đó là nơi mà họ không hề thuộc về.

Bạn sẽ rất dễ dàng được nghe những lời hứa nguyện rằng cùng sống cùng chết. Nhưng có thể chẳng bao giờ đủ may mắn để bắt gặp được một người sẵn sàng nắm tay bạn giữa ngã tư đường, để kéo vội bạn đi như một cách khẳng định sự che chở. Chúng ta cũng sẽ không khó tìm được một người nói về tương lai thật nhiều như cách để nhắc về trách nhiệm của tình yêu, nhưng sẽ lại mất cả đời để kiếm tìm một người đủ lòng bao dung ôm lấy cả quá khứ, dù nó chứa thật nhiều tổn thương.

Tôi từng gặp một người, cậu ấy kể cho tôi nghe về tình yêu hiện tại của cậu. Đó là một tình yêu đẹp, khi người yêu của cậu có công việc tốt, có học thức tốt và cũng lo lắng rất nhiều cho một tương lai tốt đẹp giữa hai người. Tôi hỏi rằng vậy cậu còn trăn trở điều gì ở mối tình đấy?

“Quá khứ của em rất xấu xí, một quá khứ em không muốn nhắc về...”

Tôi thấy trong khuôn mặt của cậu vào thời điểm chia sẻ thứ cảm giác lo lắng. Cậu lo sợ rằng khi quá khứ đó được tiết lộ, người yêu hiện tại sẽ rời bỏ cậu mà đi. Cậu lo sợ rằng khi quá khứ không còn là bí mật thì những viễn tưởng thật đẹp cho giấc mơ của hai người cũng trở nên đen đúa và ảm đạm. Tôi không ở vị trí của họ để đo đếm được tình yêu mà họ dành cho nhau nhiều đến thế nào. Tôi cũng không đặt mình vào được vị trí của người yêu cậu ấy, để tự đánh giá rằng liệu có đủ bao dung mà chấp nhận quá khứ đã từng xảy ra của người mà mình đã dành trọn lời hứa sẽ bảo vệ. Nhưng có những điều bản thân chúng ta không đủ can đảm để giữ mãi trong lòng.

Cậu nói ra. Vậy là buông tay như điều cậu đã lo sợ. Cuối cùng thì người ta không chấp nhận được quá khứ như một đồng tro tàn đã nguội lạnh, cho dù trước đó đã vẽ cả tương lai bằng những gam màu chứa đựng khát khao bỏng rẫy và bình yên đến vô cùng.

Bản thân tôi không thấy ai có lỗi trong chuyện này. Như việc chúng ta muốn sửa chữa một ngôi nhà và cùng nhau sinh sống trong đó. Nhưng có những thứ thuộc về ngôi nhà đó nằm ngoài định nghĩa mà việc sửa chữa có thể làm được. Nó đòi hỏi chúng ta chấp nhận và chung sống với những gì vốn rất đau đớn nếu như chúng ta đủ lòng hy sinh bản ngã của mình. Cuộc sống hay tình yêu, xoay vòng đến đâu cũng cần phải có những sự lựa chọn để một lần được sang trang. Hoặc là chấp nhận, hoặc là buông tay.

Nhiều năm sau, tôi vẫn nghe những người bạn khác của cậu bạn có quá khứ “xấu xí” kia trách người đã bỏ rơi cậu. Tôi vẫn giữ nguyên quan điểm về việc đó, không ai có lỗi trong việc này. Vì rằng thời khắc của sự lựa chọn, có người sử dụng trái tim, có người sử dụng lý trí. Chúng ta lấy gì để trách họ nếu họ nghiệt ngã chọn cách buông tay. Đến được là duyên, ở lại hay không lại chính là lựa chọn. Đó chính là cách mà tôi thường chấp nhận những nghịch lý trái ngang, vì có những thứ trong đời, xảy ra chỉ đơn giản vì nó nên như vậy.

Thứ trải nghiệm bi thương nhất của tình yêu, là khi chúng ta đã chân thành hứa rằng sẽ hy sinh, rồi cuộc lại chẳng thể hy sinh. Đó

là thứ cảm giác bất lực khi chúng ta không thể dối lừa lý trí để chọn lựa theo con tim. Là khi mà những giác quan của chúng ta xù lên bước đi để bảo vệ bản ngã và cái tôi, mặc cho thứ duy nhất là rung cảm muốn ta quay đầu. Là khi bạn muốn yêu cũng không được, muốn bảo vệ cũng không xong. Lừa dối được lòng người, không lừa dối được lòng mình. Thứ cuối cùng chiến thắng là bản thân chính chúng ta, không dành cho hai người.

Thứ trải nghiệm bi thương nhất của tình yêu, cũng là khi chúng ta đã chờ đợi sự bao dung, nhưng cuối cùng lại nhận về rũ bỏ. Là biết phải nói ra để đưa người vào một thử thách, và đành đặt cược toàn bộ tương lai vào sự lựa chọn của họ. Đó là cảm giác đành vứt lại sau lưng một mảng màu được tô thật đẹp bằng những lời hứa và sự cố gắng, rồi quay lại với hình hài quen thuộc của những bong tróc và rụng rời.

Khi người bỏ ta đi, vì chính những thứ thuộc về ta, cũng là lúc ta hiểu ra được rằng, chẳng mấy ai có thể sẵn sàng chấp nhận hay thậm chí là chết vì người mà họ yêu. Bởi lẽ, bước sau cùng của đối mặt với cái chết, chính là – tìm cách nào đó để trốn chạy. Và cũng chẳng ai có thể sẵn lòng ôm hết tất cả những đau thương của người mình yêu vào lòng, vì cuộc sống chứa đựng nhiều loại gia vị. Đau thương, hạnh phúc nằm trong tình yêu, mà tình yêu thì nằm trong cuộc sống. Ta đâu được quyền ép ai đó chọn cách sống mà chịu những đau thương.

Đó là lý do mà tôi rất hiếm khi khuyên ai đó hãy yêu hết mình, hãy hy sinh hết mình. Tôi hiểu rằng sau những đổ vỡ của cậu bạn mà tôi đã kể, cả hai người họ đều đã được ném trải thứ gia vị bi thương nhất của tình yêu. Một người không thể hy sinh, một người không được hy sinh. Nhưng vì thế mà trưởng thành. Để một người hiểu hơn về giá trị của những lời hứa, còn một người thì hiểu hơn về giá trị của việc đặt niềm tin.

Bi thương, là khoảnh khắc của niềm tin sụp đổ, kể cả khi tình yêu còn hay đã mất. Và cũng là lúc chúng ta bỗng nhiên lại khao khát về một thứ tình yêu bằng phẳng, không hứa hẹn cũng chẳng dở dang. Nếu như ngày đó cậu bạn của tôi đừng nói, có lẽ họ vẫn ở cạnh

nhau, có lẽ sẽ tốt hơn nhiều thay cho việc đặt nhau vào những thử thách buộc phải hy sinh. Vì trong những phút giây đặt mình vào lựa chọn, chỉ có duy nhất quyết định hoặc là rũ bỏ để trở về với hình hài đơn độc, hoặc là chấp nhận hy sinh để trở nên phi thường.

Nhưng thật khó khi chúng ta có thể lừa dối được lòng người, chứ không lừa dối được mãi lòng mình. Vẫn cần phải nói cho hết những bận lòng, để không có gì phải nuối tiếc về sự chân thành ở người chúng ta đã từng hẹn ước.

Chỉ có điều, đừng tin tưởng vào sự may mắn khi đứng trước một sự lựa chọn được quyết định bởi kẻ khác. Bi thương, bản thân nó đã mang dáng vẻ của sự đổ vỡ. Chúng ta được trải nghiệm khoảnh khắc bi thương nhất của tình yêu, cũng một phần vì quá tin vào bản thân và những sự lựa chọn, một phần vì quá tin vào lòng người.

Bản thân ta nên thức vì điều gì?

N

Người ta cứ hay nhắc mãi về Sài Gòn là nơi cuộc sống rộn ràng nhất về đêm. Tôi có quen một cậu bạn, cậu ấy thường giới thiệu cho tôi những quán cà phê nổi tiếng ở Sài Gòn và hy vọng tôi một lần có cơ hội thưởng thức và nhấm nháp cái dư vị của thành phố phương Nam đó. Trong đó tôi bị ấn tượng bởi một cái tên: Thức.

Cà phê Thức, kể ra chắc là mở cửa 24 giờ một ngày.

Cà phê Thức, hay là vị cà phê đủ mạnh để khiến người ta tỉnh táo trắng đêm.

Cà phê Thức, phải chăng là cách chủ quán gợi ấn tượng để những con người Sài Gòn sẵn sàng thức thâu đêm ngồi với nhau, chuyện trò với nhau hoặc giả chỉ ở một góc nhỏ gặm nhấm cái tẻ tẻ của cuộc đời, của công việc... để cùng sống trong những khoảnh khắc cô đơn, yên bình rất đêm của Sài Gòn – thành phố không ngủ.

Lúc tôi nghe được câu chuyện đó, tôi chưa từng sống ở Sài Gòn, nên có lẽ sẽ hơi lạc đề nếu cứ mãi bàn luận về thành phố ấy. Tạm bỏ những suy nghĩ băng quơ xem người Sài Gòn sống như thế nào với Thức và thức như thế nào với cà phê, tôi lại nghĩ về Hà Nội, nơi tôi cũng từng có cho riêng mình cuộc sống về đêm theo cách thanh bình.

Hà Nội không có cà phê Thức để tôi có thể ngồi ngắm phố phường vào đêm. Thứ phố phường vắng lặng cứ ngả mình đổ dần vào ánh đèn đường vàng vọt. Hoặc có chăng, người ta cũng tìm lấy cho nó một cái tên khác mà tôi chưa từng được biết đến trong đời. Chắc vì thế, đêm Hà Nội của tôi, ngoài làm việc, xem bóng đá, tụ tập trà đá

vía hè với bạn bè hay đại loại cái gì đó trong nhà cho qua buổi tối, thỉnh thoảng, tôi lại chọn thức cùng Hà Nội, theo một cách khác đi.

Là đêm mùa thu Hà Nội trước đây, tiết trời se lạnh, nổi hửng ra đường khi đã gần nửa khuya. Nửa đêm chạy xe ở Hà Nội, thì dù là những con phố được xem là tấp nập nhất như Cầu Giấy, Xuân Thủy, Đê La Thành, Kim Mã, Thanh Niên hay quanh Hồ, cũng dễ dàng trở nên hun hút như một chấm đen trên nền vàng vô tận, giữa Hà Nội không một bóng người, không một hàng quán mở cửa. Nghe đâu đi một mình vào ban đêm giữa Hà Nội cũng là cách để gặp cảnh sát cơ động nhất... Tôi vẫn thường nói với những đứa bạn của mình rằng, về khuya thì chỉ có ba kiểu người mới lượn lờ đêm Hà Nội: hoặc là mại dâm tìm khách, hoặc là lưu manh tìm mồi, còn đâu là dân buôn bán, lao động tìm kế sinh nhai...

Vì tò mò, nên có lần tôi đã cùng ai đó cố đi dạo thật khuya, để lúc trời chuyển ngày, cũng là lúc có thể tới chân cầu Long Biên, ghé qua chợ đầu mối vào đúng giờ họp chợ để khám phá một Hà Nội khác.

Để hít thở... cái mùi tanh nồng của hàng hải sản, mùi của nhựa sống, mùi của gió từ sông Hồng thổi vào. Bỗng thấy một cái gì đó lạ lẫm khác so với mùi của máy điều hòa, mùi khói xe, mùi nhựa đường, mùi bê tông nồng nặc vào ban ngày.

Để nghe... những âm thanh rộn ràng ra giá, trả giá, trách mắng, cười đùa rất dung dị, rất hời hả của những người buôn bán. Nghe tiếng lách tách của những con cá đang cố tách mình khỏi chậu nước với hy vọng thoát thân, tiếng cua đồng bò lạo xạo bên thành một khối nhôm nhàu nhĩ... Rồi tiếng còi tàu hỏa xình xịch nửa đêm chạy qua cầu Long Biên cũ kỹ đã hơn trăm tuổi. Thoáng chốc tôi nhớ đến hồi học cấp ba, đến tác phẩm Hai đứa trẻ của Thạch Lam, vẫn là còi tàu, vẫn là những ô cửa kính, ánh đèn tàu vụt sáng rồi lại tắt lặng vào khoảng không tối mịt... Một cảm giác nhẹ bỗng len lỏi từng đường gân thớ thịt. Đó là những âm thanh khác xa với tiếng còi xe inh ỏi của phố phường Hà Nội vào buổi bình minh, tiếng nhạc ầm ầm của các hàng quán quảng cáo, mời mọc, tiếng người mắng chửi, văng tục với nhau vì vội vã va quệt trên đường...

Để nhìn... những gương mặt lấm lem phần nhiều là nét khắc khổ. Nhìn những bàn tay vừa nắm con tôm, con cá, bó rau vội vã quẹt ngang lên mặt ngăn giọt mồ hôi chảy vào mắt. Nhìn thấy cả nhựa sống đang len lỏi trong những đồng tiền lẻ đánh cược vào mớ hàng mua vội với hy vọng cho cuộc sống tốt hơn, ít nhất là vào buổi sáng. Đôi lúc là những tấm áo màu nâu sồng mà cả vạt lưng đã bạc màu. Màu áo nâu, có lẽ là màu của riêng người nông dân đất Bắc. Khác xa so với vẻ hào nhoáng của xe hơi, của váy áo sặc sỡ, của những sấp tiền dày cộm trong các siêu thị, trung tâm thương mại khi đi mua sắm lúc Hà Nội hừng sáng.

Chợ đêm Long Biên cứ vẫn dần khi trời dần sáng, người cứ rẽ lối hối hả rời đi vào một cuộc mưu sinh mới, chẳng ai vội nhìn ai... Được nắm thật chặt bàn tay và cùng một ai đó chứng kiến cái nhá nhem, cựa quậy rất yên bình trong một đêm Hà Nội như vậy đôi khi lại làm chúng ta thấy sợ. Vì rằng một lát nữa thôi, khi trời hừng, chúng ta bỗng thấy lạc lõng như vừa mất điều gì quý giá nhất cuộc đời mà ta cảm nhận được. Là khi thành phố này bước vào bình minh.

Kể ra đời cũng lạ, con người đã nắm chặt tay đến vậy mà rồi cũng lạc mất nhau. Như thứ dư âm của nhựa sống rất riêng kia, có cố đến thế nào cũng phải vãn ra, rồi bủa xua vào khắp muôn nẻo của phố phường chật hẹp, đan nhau như mắc cửi khi trời bừng sáng. Và mất hút giữa những gạch nối lê thê của cuộc đời.

...

Có những đêm Hà Nội sau này, đôi lần tôi vẫn cố chạy xe thật sớm đến chợ đầu mối Long Biên, để lại được hít thở cái không khí đặc quánh mùi nhựa sống đấy, để được nhìn lại những con người đấy, để được nghe lại những âm thanh ồn ào nhưng dung dị đấy. Chỉ là đi một mình, giữa đêm, cái cảm giác heo hút, lạc lõng như nhân thêm gấp bội, ấy thế mà đêm Hà Nội vẫn vỗ về, khoan dung, cho ta cái cảm giác bình yên đến lạ kỳ.

Hà Nội không có nhiều quán để thức thâu đêm như Sài Gòn và chắc rằng Sài Gòn cũng không thể tìm cách thức bằng mùi cuộc

sống như cách tôi đã từng làm ở Hà Nội. Nhưng chợt nghĩ, có lẽ nếu đã là thức, thì cũng chỉ là cách ta gọi những đêm không ngủ bằng những giọt buồn rất riêng, mà đã là riêng thì dù là Sài Gòn, Hà Nội hay bất kỳ đâu trên trái đất này, con người vẫn có những cách để thức cho bản thân mình, mang đặc trưng của nơi mình đang sống.

Tôi lại liên tưởng đến tình yêu, khi tránh xa cái hào nhoáng, đủ đầy, rực rỡ... Tình yêu mà tôi hằng khao khát, chỉ mong nó được một phần như cái chợ đêm Hà Nội kia... dung dị, sâu sắc, gần gũi và không quá ồn ào. Nó thể hiện ở những thứ rất gần với cuộc sống. Bởi có lẽ, sau một ngày mệt nhoài ở chỗ làm, trước những bon chen, vụn vặt của cuộc sống, hai người yêu nhau chỉ trở về bên nhau lúc đêm về, cùng nấu cho nhau một bữa, cùng nhau dọn dẹp, kể cho nhau nghe xem hôm nay có gì vui, có gì buồn. Rồi một đĩa rang bỏng ngô, một đĩa chuẩn bị nước cùng ngồi xem bộ phim mới trên ghế sofa và chuẩn bị nghỉ ngơi cho một ngày làm việc căng thẳng sắp tới.

Đêm về như vậy bình yên đến lạ kỳ. Như cách thức trong đêm Hà Nội của ngày còn nắm tay, thức trong đêm Hà Nội sau những ngày một mình lần trốn trong thứ cảm xúc ào ào thác đổ. Mà vẫn vậy, cứ dung dị và vỗ về đầy thôi.

Có lẽ thức ở đâu?

Thức với ai?

Thức như thế nào?

Đều không quan trọng.

Quan trọng là bản thân ta thức vì điều gì.

Sài Gòn đêm

T

rong rất nhiều cung bậc của tình yêu, có lẽ đêm chính là khoảng thời gian để lại nhiều dư vị nhất. Là đêm của những thanh bình cuộn dài theo nhiều con hẻm ngoằn ngoèo và ác địa trong mê trận của cái thành phố đặc vị phương Nam. Là đêm để đón cho được thứ cảm giác gắn kết và thuộc về nhau. Là đêm của những cãi vã và giận hờn, khi một ai đó vùng vằng bỏ ra khỏi cửa và đi mất hút như chấm đen lác lõng trong nền trời màu nhá nhem của sự sống. Cũng là đêm của những tiếng nấc nghẹn khi nhớ về một người đã không còn là của ta. Cũng là đêm của hai đứa cuộn dài trên ghế sofa trong căn hộ cũ kỹ với lớp sơn tường đang chực chờ bong tróc. Hoặc giả, là nỗi nhớ nhung thầm kín chẳng biết gửi vào đâu trong một đêm trắng của những người yêu xa, cách nhau theo khoảng cách của địa lý mà tưởng chừng như cuối và đầu của một thế kỷ.

Đêm Sài Gòn nhiều màu sắc và mang cho chúng ta nhiều cảm giác góc cạnh, đổ vỡ, có cả những thanh bình rất riêng tư của tình yêu.

Với những người đã từng yêu, đôi lúc họ sợ cái khoảnh khắc đêm về. Đó là một Sài Gòn nhuộm nhiều sắc màu của sự đổ vỡ, khi những mảnh tình cứ chực trào trong lồng ngực, đắng nghét và chua chát mà chẳng biết gửi vào đâu. Ngày đó chúng ta còn hẹn hò, ngày đó chúng ta còn yên ả cùng nhau đi quanh những vòng xoay Mê Linh, Dân Chủ. Hay là cảm giác chạy ngược về Quận 7 để đếm những sắc màu lung linh của cầu Ánh Sao. Hoặc dưới ánh đèn nhá nhem của đoạn đường dài thăm thẳm, một đứa dừng xe, một đứa xuống đường để đưa vội cho bà lão bán vé số hộp cơm tấm sườn bì còn nóng ấm. Sài Gòn về đêm của những người đã từng yêu, đôi khi chỉ toàn là những kỷ niệm xưa cũ, những kỷ niệm mà dù có nhắm cả hai mắt, bịt cả hai tai cũng vẫn nhớ vanh vách, không một chi tiết cũ mèm hay mờ bụi. Vậy mà đã vuột tay.

Với những người không yêu, họ thích cái đêm của Sài Gòn theo cách riêng thuộc về cảm nhận. Có thể là một chút lân la cà phê cùng bạn bè, cũng có thể là sôi động trong những điệu nhảy của vũ trường nửa đêm mới bắt đầu lên nhạc. Trong cách suy nghĩ của người không yêu, cái cảm giác tự do, tự tại mà đêm Sài Gòn mang lại thường kéo họ ra khỏi nhà, hòa mình vào một thứ gì đó, kiếm tìm một thứ gì đó có ý nghĩa cho bản thân. Đêm Sài Gòn của họ, vừa riêng tư, vừa là chờ đợi.

Còn những người đang yêu, đêm Sài Gòn mang lại cho họ thứ cảm giác thuộc về. Khi những cơ thể va vấp vào nhau trong vòng quay của duyên và phận. Khi làm một việc gì đó đều nghĩ đến đối phương đang chờ để trò chuyện. Là cá viên chiên cũng phải mua cho bằng được hai phần giống nhau, quần jeans, áo thun đôi đúng như phong cách những người đang yêu. Hoặc chờ nhau khi đêm về, trong con hẻm nhỏ rớt đầy những bình yên.

Đêm Sài Gòn, đôi khi là ngọt ngào, đôi khi là vụn vỡ.

Đêm Sài Gòn đôi khi là buồn tênh, đôi khi là tiếng cười giòn tan ở những góc phố, cùng dòng người tuôn chảy và vội vã, mặc kệ cái thư thả cần có của cuộc đời.

Đêm Sài Gòn, đôi khi vô tình chẳng nhận ra người quen đã từng là một mảnh đời không thể tách rời. Đôi khi lại vô tình thấy đó, mà chẳng kịp nở một nụ cười đã chợt lướt vội qua.

Đêm Sài Gòn, đôi khi là triền miên những góc đường phủ đầy những rạn vỡ của tình yêu, và cả những hạnh phúc mà tình yêu mang lại. Để rồi có chợt vô tình bắt gặp đâu đó một bóng hình tựa như người cũ, chắc cũng chẳng thể dừng lại. Vì Sài Gòn vội lắm, có đứng yên bao giờ.

“Sài Gòn về đêm của những người đã từng yêu, đôi khi chỉ toàn là những kỷ niệm xưa cũ, những kỷ niệm mà dù có nhắm cả hai mắt, bịt cả hai tai cũng vẫn nhớ vanh vách, không một chi tiết cũ mèm hay mờ bụi. Vậy mà đã vượt tay.”

Nguồn: Hai Mươi

Khi ban đêm chẳng là màu đen

C

ó thể trong một đêm nào đó, muốn thoát mình khỏi màn đêm đen kịt của cô đơn và lạnh lẽo, chúng ta sẽ nhận lại được vô số những lời động viên theo kiểu ngôn từ thường nhật và sáo rỗng. Rằng *“Thôi thì cố lên”*, rằng *“Chẳng sao đâu mà, gắng lên nhé”* hay *“Để hôm khác nhất định sẽ gặp”*. Bạn sẽ khá hơn sau những lời động viên đó? Tôi nghĩ rằng thứ cảm giác của sự quan tâm theo cách xã giao đó chỉ mang lại một chút động lực rất nhỏ thôi rằng ta không cô độc. Ở một khía cạnh nào đó, đúng là nó thực sự đáng quý giữa các mối quan hệ với nhau. Còn lại thì không có gì hơn về kết quả và cũng không tạo ra được chuyển biến gì cho những màn đêm đang dày vò bản thân.

Điều quý giá nhất, là trong cơn mưa tã tã hay một tối khuya muộn màng, có một ai đó biết ta buồn bã rã rời, đến và đưa cho ta một viên thuốc bổ theo đúng nghĩa đen. Và họ cũng chính là người sẵn sàng kéo ta ra khỏi khoảng không gian chật hẹp đầy sự tù túng mà chính ta đang tạo dựng, để cùng nhau ăn một món gì đó, uống một chai gì đó cho quên hết những muộn sầu.

Không biết vì điều gì mà đã từ rất lâu rồi, những khoảng không gian riêng tư của nỗi buồn, của những nốt trầm trong bản nhạc chúng ta đang sống lại thuộc về cuối những buổi hoàng hôn, rồi cứ thế mà lê thê kéo dài cho đến buổi sáng của ngày hôm sau.

...

Cuối một ngày, ta chọn cách ngấm nhìn khoảng thời gian của màn đêm đặc quánh đổ xuống một cách từ từ và chậm rãi. Là màu đen cứ rót dần qua các khung cửa và giết chết chút ánh sáng cuối cùng còn lại của một ngày sắp tắt. Hoàng hôn làm mọi thứ trở nên vô vụn.

Cuối một ngày, ta chọn cách sống trong khoảng không gian bị bó hẹp và hạn chế về tầm nhìn, đôi khi chẳng đủ làm rõ mặt người đối diện.

Cuối một ngày, là khi chúng ta tồn tại hoặc là sống theo những cách rất riêng, như việc dành một màn đêm chỉ để nói về những điều cũ kỹ và rêu phong. Có những thứ ta vút vào xó xỉnh nào đó của ban ngày, lại được lôi ra gặm nhấm khi màn đêm đen đặc, ngọt ngào đang bữa vậy.

Cuối một ngày, là khi ta cho phép mình được quyền nằm xuống và nghỉ ngơi, là khi ta đủ dũng cảm thoát ra khỏi một tá những công việc cùng hàng ngàn những trang hồ sơ. Chỉ để thanh thoi và đứng dậy pha cho mình một ly trà chanh mát lạnh.

Chúng ta nhìn thấy được điều gì trong khoảnh khắc xung quanh chỉ ngập tràn màu đen? Đó không chỉ là thứ nhá nhem và bị đâm chọt bởi rào chắn của sự cô đơn. Chúng ta có đủ quyền năng để quyết định một cuộc sống trong màn đêm của mình. Âm thầm hay ồn ào, cô đơn hay hòa mình vào thế giới không ngừng đứng lại. Điều là sự lựa chọn của chính chúng ta.

Nhiều người tự mình thoát ra để sống với một màn đêm khác đi những cô đơn bữa vậy. Nhưng tôi vẫn không hiểu về cách lựa chọn đầy mâu thuẫn của một vài đám đông trong xã hội. Thay vì chọn cách cô đơn trong không gian của mình, họ hòa mình vào những thứ nhộn nhịp, trong cà phê với bạn bè, thậm chí là trong những quán bar với thứ âm nhạc được nghe bằng cả cơ thể. Vậy mà họ vẫn cô đơn. Tại sao chúng ta lại không nói với nhau được những câu trọn vẹn mà gửi nó vào những đoạn tin nhắn ngắn ngủn dù đang ngồi đối diện nhau? Tại sao những màn hình cảm ứng lạnh lẽo kia lại đủ sức thay thế cho khuôn mặt ấm áp của người đang cùng ngồi ở một không gian nhộn nhịp? Tại sao cười hay khóc cũng trở thành thói quen được gói trong một vài icon lập trình sẵn mà chúng ta ngại ngần trao trực tiếp?

Thế giới của màn đêm trong chúng ta, từ rất lâu rồi đã không còn là của màu đen. Mà thay vào đó là những ánh đèn phủ kín khắp các

con đường, thay vào đó không phải là khép đôi mi trước lúc 10 giờ mà là những cuộc vui đến tờ mờ sáng. Là đi chơi về sớm có nghĩa là “sớm ngày mai”. Tại sao chúng ta đã chọn cách để làm bản thân thấy vui hơn, để thoát khỏi màn đêm chực chờ những mảng tối mà vẫn trở thành những kẻ cô đơn và phụ thuộc.

...

Cuộc sống trong những màn đêm cũng chính là một sự lựa chọn. Chúng ta chia sẻ với ai đó, phải là lúc tự chính chúng ta cảm thấy việc sẻ chia là điều cần thiết. Thay vì hời hợt theo kiểu xã giao với tất cả, thì có lẽ chúng ta nên đối đãi một cách chân thành hơn, tử tế hơn với một vài người ta thực sự quan tâm và lo lắng.

Như việc thay vì nói những lời động viên hoặc hứa hẹn, nếu thực sự thành tâm thì hãy hỏi rằng: *“Tao có giúp được gì mày không?”*

Như việc thay vì kéo nhau ra khỏi màn đêm của nỗi cô đơn một mình, thì hãy ngồi trò chuyện cùng nhau để không ai cô đơn và bị chết chìm giữa một không gian rộng lớn.

Thực ra, cảm giác cô đơn giữa nhiều người, đau đớn hơn thứ cảm giác cô đơn giữa chính bản thân rất nhiều.

Mà sau cùng, ban đêm từ lâu đã chẳng còn là của riêng màu đen chiếm hữu. Nó vẫn là một sự sống đặc trưng, cho phép chúng ta lựa chọn theo ý muốn riêng của mỗi người.

Có chờ được bình minh?

K

hi tôi lang thang trên những hành lang nhỏ hẹp đầy bụi bẩn, loang lổ bong tróc của chung cư cũ kỹ giữa trung tâm Sài Gòn, tôi chợt nhận thấy mọi thứ trôi thật chậm. Ở cái nơi hiện đại của hàng triệu con người tạo thành dư vị của thành phố không ngủ này, vẫn còn những mảng màu xám xịt, những khung cửa rỉ sét, những lớp vôi vữa rụng ròi cùng một khoảng trần như chực chờ đổ xuống. Đứng ở đó, rất gần ngay trước mắt là tòa nhà cao tầng biểu tượng với các khối kính phản chiếu màu của trời xanh. Chắn ngang ở giữa chúng tôi là tấm lưới sắt mắt cáo chằng chịt những vết loang lổ, có chỗ đã bong tróc đủ cho một bàn tay lọt qua.

Đó không chỉ là cảm giác chậm rãi của nhịp thời gian, mà còn là một thứ mặc cảm vô hình thuộc về nơi chúng ta đang sống. Tôi tự hỏi rằng những con người đang dần trở nên cũ kỹ trong khối bê tông chật hẹp này, đến bao giờ mới có cơ hội được sống trong những mảng màu kì vĩ ở gần, mà cũng rất xa kia. Đôi khi điều đó như một thứ bình minh ước vọng, và gieo vào không ít những đợi chờ xa xăm.

Tôi lơ mơ chọn cho mình một góc để đứng nhìn người theo điệu nhạc trầm bổng của cô nàng họa mi nước Anh Adele, từ lâu tôi đã bị mê hoặc bởi chất giọng đặc trưng và rền rền như rót vào tâm thức của người nghe một tỷ lít nỗi buồn. Đủ để ta chơi với và trở nên vô định.

"I remember all of the things that I thought I wanted to be

So desperate to find a way out of my world and finally breathe

Right before my eyes I saw, my heart it came to life

This ain't easy it's not meant to be

Every story has its scars."

Remedy – Adele

Từ tầng lầu mà tôi đang đứng, có thể nhìn thấy căn nhà ở dưới phố kia có một đám tang, tôi không đủ tầm quan sát để nhìn thấy những gì chuyển động bên trong căn nhà đó. Nhưng nó làm tôi bất giác nhớ về cảm giác của bản thân trong những cuộc tiễn đưa mà mình được chứng kiến gần nhất. Đó là khoảnh khắc vào tờ mờ sáng, khi tôi còn nắm chặt bàn tay của bà ngoại sau một cơn hấp hối kéo dài khoảng chừng ba chục phút. Cuộc đời đằng đằng gần chín mươi năm trôi qua trong ba mươi phút cuối cùng chẳng kịp lời trần trối. Ngán ngùi và vô thường. Ngày đó, bà không chờ được đến bình minh sau cuối của cuộc đời. Tôi không biết gọi đó là cảm giác gì cho phù hợp, chỉ biết nó tựa như việc lồng ngực trở nên trống rỗng và u mê vì những vết cắt đau xé lòng, đủ làm ta gục ngã.

Tôi lại nhớ về cuộc điện thoại của mẹ lúc mười một giờ trưa trong cái nắng gắt của Sài Gòn tháng Mười một, khi tôi còn loay hoay – đứng trước cổng công viên chuẩn bị bước vào hội chợ cùng anh đồng nghiệp của mình. “Bà mất rồi”, sau đó là im lặng, một thứ im lặng vì không biết phải bắt đầu từ đâu, cũng chẳng biết nên kết thúc nó thế nào. Đó là lần tôi mất đi bà nội. Trời thì vẫn nắng, nhưng chút sức sống mà tôi đang hứng khởi để dự định dành cho buổi hội chợ, thì chỉ đủ để giữ cho đôi chân đứng thật vững trên mặt đất. Tôi không chắc liệu bà có cảm nhận được khoảng thời gian bình minh cuối cùng mà bà vừa mới trải qua? Vì chỉ một khoảng rất ngắn thôi sau đó bà chìm vào giấc mộng trắng toát và vô thường của mình mãi mãi. Tôi nghĩ là không...

...

Tôi thì thào một lời “vĩnh biệt” cho cái đám tang rất nhỏ đằng kia, cho người mà tôi chưa từng chạm mặt, chưa từng biết đến và cũng chẳng dành lấy một phút để quan tâm khi họ còn sống. Tôi nghĩ rằng cái chết là một sự chấm hết hoàn toàn cho hành trình dù là ngắn hay dài. Tôi không nghĩ gì về cuộc sống phía sau cái chết, hoàn toàn không.

Thứ bình minh nào mới là bình minh sau cùng của mỗi chúng ta? Khi đi ngủ vào ngày hôm nay, chẳng ai biết mình có thể được đón bình minh cuối cùng một lần nữa. Chúng ta lăn lê trên những góc tối, góc sáng chi chít của cuộc đời cho đủ thứ mưu sinh. Và phải mất rất lâu để chờ được thời điểm một ngày tàn khép lại để thì thầm một lời tạm biệt với ngày hôm nay. Vào hoàng hôn, thì mấy ai nghĩ về bình minh. Thực ra nguyện ước rất đơn giản của nhiều người chỉ đơn giản là khép đôi mắt rồi ngủ một giấc thật sâu để quên đi những thói đời mỗi mết. Tôi nghĩ rằng nó hoàn toàn chính đáng với những ai chẳng đoái hoài đến ngày mai hay thứ bình minh nào đó. Vì thực ra mỗi chúng ta, chỉ có duy nhất một ngày để sống, chính là hôm nay.

Bình minh mà tôi muốn nhắc đến chính là ước mơ về một điều gì đó đẹp để nhiều hơn thứ bình minh gói trong khoảnh khắc của thời gian một ngày. Nhiều kẻ dành hết quỹ thời gian để lãng du và mơ mộng về một ngày mai thật đẹp mà quên mất rằng chẳng có thứ bình minh nào trong cuộc đời được gọi là bình minh cuối cùng để chờ đợi. Chúng ta không đủ quyền năng để kéo dài và đạt được tất cả những gì mà mình hoài mong.

Như ước mơ của kẻ đứng ở góc chung cư cũ kỹ kia chỉ có thể đạt được nếu hấn dám thoát mình khỏi những khối màu xám xịt, để bước đi.

Tôi không chờ được bình minh sau cuối trong một cuộc đời tẻ nhạt và chán ngắt. Tôi không chờ đợi để rơi vào cảm giác của một kẻ thụ động với cuộc đời. Chẳng có bình minh nào dành cho những kẻ cô đơn, kể cả khi hấn đang tồn tại. Chẳng có bình minh nào dành cho những người lười biếng, kể cả khi hấn có mở toang cánh cửa vào lúc sáu giờ sáng đúng về hướng Đông. Bỏ qua những mơ mộng viễn vông và đừng nghĩ về bình minh như một phần thưởng cho những kẻ sẵn lòng chực chờ sự ban phát.

Sau cùng của sự chờ đợi không chắc sẽ là hạnh phúc, đôi lúc chỉ là những thứ nhá nhem, ử dột.

Sau cùng màn đêm đằng đẵng là ngày mới với đủ loại lo toan chứ không chắc sẽ là sự hưởng thụ.

Và sau cùng sự sống luôn là cái chết, không phải là thứ bình minh ngọt ngào, như cách chúng ta đã từng nghĩ đến.

Chỉ một lát nữa thôi

T

ôi tin không ít lần trong cuộc đời, chúng ta giật mình rồi thức dậy vào lúc tờ mờ sáng. Là khi những mặt người còn chưa rõ dù nhìn ở phía đối diện, là khi mà chẳng thể phân biệt được thời khắc giữa bốn giờ sáng và mười hai giờ đêm vì ngoài trời vẫn tối một màu nồm nê và ẩm đậm. Thứ cảm giác của không gian tĩnh mịch chỉ để ru cho giấc ngủ con người.

Đó là thời điểm dành để chuẩn bị một thứ gì đó khi ngày mới sẽ bắt đầu sau đó một vài phút giây. Khoảng thời gian của sự sống sắp tỉnh giấc, chính là lúc ta được nhấm nháp cái hương vị hồi hã rất riêng của một nhóm người không ngủ, trong cái thành phố vẫn còn nằm ngái ngủ.

Tôi chợt nhận thấy hình như không chỉ khoảnh khắc đêm về mới khiến cho mọi thứ xung quanh yên ắng đến ớn lạnh. Thành phố đó trong khoảnh khắc sắp sửa chào đón ngày mới, vẫn chìm trong một cơn mơ của riêng mỗi cá thể. Có thể chỉ cần lòng người chưa tỉnh, thì mọi thứ vẫn là lãng du và mơ hồ.

Một sáng sớm tinh sương, cũng là lúc chúng ta có thể bước vội ra đường trong hơi sương chẳng đủ làm rát mặt. Bạn sẽ gặp ai? Có thể là người bảo vệ nào đó thức cả một đêm qua còn lơ mơ gục đầu bên song cửa lạnh lẽo. Cũng có thể là một chị lao công gấp rút hoàn thành cho xong công việc bắt đầu từ nửa đêm, và phải kết thúc khi loài người tỉnh dậy. Có những gánh hàng ăn đã cựa mình lục đục để chuẩn bị cho một sáng mai với đầy đủ những tiếng xô bồ và náo nhiệt. Chẳng ai có thời gian dành cho chúng ta một cuộc trò chuyện đủ sâu vào thời khắc thành phố chuyển mình. Vì sau một đêm rất dài, đêm của những người không ngủ, họ mang đầy đủ đáng về lững thững của một kẻ mệt mỏi đi ngược với thời gian.

Chỉ một lát nữa thôi, chúng ta sẽ biết được ngày hôm nay là một ngày đẹp trời hay đồng hành cùng những đám mây ảm đạm. Chỉ một lát nữa thôi, chúng ta sẽ thấy hơi thở sục sôi của một thành phố đã choàng mình tỉnh giấc hay sự lè mề và uể oải như cơ thể của sáng thứ hai đầu tuần. Tôi nghe văng vẳng đâu đây những âm thanh phát ra từ chiếc máy cassette *“nói suốt mấy chục năm vẫn không mỏi miệng”*. Những âm thanh ấy, âm thanh từ bài hát của một cô đào tôi chẳng thể nhớ nổi tên, lùi dần vào trong cho tiếng còi xe, rao bán, hò hét và cả những lời đẩy đưa giữa những người quen mặt – không biết lòng.

Chỉ một lát nữa thôi, ly cà phê sữa đá đậm chất Sài Gòn, hay một tách trà nóng cho ấm lòng Hà Nội sẽ nằm nhẹ tênh trên bàn, vơi dần, vơi dần quanh những hơi thuốc phi phèo và đắng ngắt. Chúng ta bắt đầu sự tỉnh giấc bằng những thứ thuộc về riêng của cá nhân, nhưng lại mang âm hưởng chung không thể trộn lẫn của thành phố nơi chúng ta đang thuộc về.

Sự sống được bắt đầu từ những cú cựa mình thoát ra khỏi vỏ bọc an toàn. Và cuộc sống của chính chúng ta mỗi ngày, được bắt đầu, từ những buổi bình minh bằng thói quen định sẵn. Sau một đêm rất dài, có những giấc mơ đã nằm lại cùng mùi ám nồng của chăn gối. Sau một đêm rất dài, có những thứ uể oải và mệt mỏi lại được gói ghém, lách nhếch mang theo vào những thứ áo quần khoác vội vào buổi sáng.

Chỉ một lát nữa thôi, gã bảo vệ lơ mơ vào hồi bốn giờ sáng sẽ phải rửa mặt thật tinh tươm và đưa ánh mắt sáng quắc mở toang đón chào những người bước vào sau cánh cửa. Chỉ một lát nữa thôi, con đường sạch sẽ từ chiếc chổi cùn cũ rách của cô lao công sẽ trải đầy những thứ bụi bặm và rác thải khắp mọi nơi. Chỉ một lát nữa thôi, hàng ăn của bà chủ quán sẽ leng keng đầy những âm thanh chát chúa của xoong nồi và bát đĩa, những tiếng gọi nhau í ới, cầu nhàu, gần giọng hoặc thậm chí là cả mắng chửi chỉ vì một cọng hành hay tô bún.

Thành phố cựa mình rất nhanh, loài người cứ thế mà loang ra trên khắp các hang cùng ngõ hẻm, như thể một vết dầu loang xám xịt từ

con tàu bị đánh dạt vào bờ và mắc cạn. Ngày vốn dĩ chẳng dài hơn đêm. Những kẻ chỉ biết tồn tại và mong kết thúc một ngày dài cũng nhiều như những kẻ u uất và trầm kha chờ đợi một đêm dài khép lại. Có khác chăng, thứ cảm giác về đêm mang lại cho con người những sầu niệm và cảm giác rất riêng trong một góc không gian đủ chật hẹp để bó chặt những muộn phiền. Đêm là khoảnh khắc của những kẻ cô đơn biết mình không thuộc về bình minh, nhưng cũng không dám làm bạn mãi với bóng tối.

Chẳng cần phải chờ đợi quá lâu, vì những sầu đau đó vốn dĩ là thứ đứng yên trong lòng của những kẻ mắc nợ với hạnh phúc. Còn thời gian thì cứ lững thững trôi đi như cuốn phăng tất cả. Chỉ một lát nữa thôi, cuộc sống này sẽ choàng mình tỉnh dậy, kẻ đại khờ vẫn phải khoác lên mình tấm áo tinh tươm thật đẹp để che lấp đi những tổn thương và dần vật.

Người thức trắng cả đêm để làm việc, kẻ choàng tỉnh vào lúc sắp sửa bình minh vì giật mình hay gã cô đơn trông chờ trời sáng để thoát khỏi một đêm dài đầy những mộng mị. Thì tất cả cũng chỉ là những sinh vật đang chờ được hít thở một sự đổi thay, vì chỉ một lát nữa thôi, rất khế, một cuộc sống mới sẽ thức dậy, một tấm áo mới sẽ được choàng, một chiếc mặt nạ mới sẽ được đeo và bản nhạc sôi động hơn sẽ được bật để thay thế cho cuộc sống về đêm vừa khép lại.

Chỉ một lát nữa thôi, mọi thứ sẽ khép lại, và mọi thứ sẽ lại bắt đầu.

“Hành trang của người trưởng thành thường ít khi trọn vẹn và đầy đủ. Vì có va vấp, có chia ly thì mới có trưởng thành.”

Để mưa không bắt kịp

T

háng Chín của Sài Gòn là tháng Chín của những cơn mưa đồng đẳng thành một thói quen. Trời thường đổ mưa vào đúng những thời khắc con người ào ra từ các công sở, trường học. Sài Gòn ướt đầm, buồn tênh như một kẻ thất tình nào đó đắm mình trong hơi rượu từ góc quán bar đầy những thứ nhạc lạ lẫm. Đâu đó là những tiếng thở dài phả ra từ da thịt lạnh lẽo và nhăn nhó do việc đắm mình trong những cơn mưa, trong khói xe, trong tắc đường kéo dài hàng cây số.

Giữa phố phường mục đi vì những trận mưa rơi tầm tã, nhiều người tự nhủ phải sống thật nhanh, thật vội để mưa không bắt kịp. Đó là lúc ta bỏ mặc đi công việc còn dở dang và chạy ủa ngay về khi trời bắt đầu chuyển mây sang màu xám xịt. Là những bữa cơm chiều tự tay nấu được thay vội bằng gói mì hoặc mua từ hàng đồ ăn vội trên đường tạt ngang về. Phải thật nhanh, cốt làm sao để chạy mưa cho kịp. Sự vội vã trong thành phố này có lẽ là điều chẳng mấy ai còn xa lạ. Thậm chí là đã thành một thói quen.

Tôi lại nhớ về những ngày còn sống ở một nơi rất xa, đó là những buổi chiều thật muộn trong cơn mưa rào của ngày hè tháng Bảy. Ngày đó ba và mẹ đi làm về và trên xe đầy những túi đồ ăn nhỏ nhỏ. Vội trút lớp áo mưa ướt sũng đã trở nên nặng nề vì ngấm nước để vào bếp nấu ăn cho kịp bữa cơm tối. Đó là những ngày thật đẹp vì tôi thấy được trong sự vội vã, có rất nhiều những dư vị của sự chậm rãi để cân cho đủ miếng thịt, mua cho đủ bó rau trước khi về. Và những ngày đó, mưa vẫn thường xuyên bắt kịp ba mẹ trong những buổi chiều muộn như thế. Có khác chăng là họ vội vã vì những đứa con ở nhà chứ không vội vì sợ ướt một tà áo mà sáng mai cần tinh tươm, phẳng lì.

Làm quen với sự lớn lên, là lúc mà con người chúng ta phải học những cách thích nghi khác hơn với hoàn cảnh và nơi mình đang sống. Những tiếng than vãn của bà cô đi chung thang máy lúc tan tầm về thời tiết rồi cũng sẽ thành quen thuộc. Cái nếp mình rất khế của ông bảo vệ tóc bạc ở sảnh của văn phòng trước cơn mưa ào ào và xối xả rồi cũng sẽ trở thành hình ảnh chẳng còn quá động lòng. Mọi thứ, khi ta nhìn ngắm nó lần đầu tiên sẽ thấy thật ấn tượng, mà nhìn nhiều thì lại thành thói quen, thứ thói quen của những người vội vã.

Làm quen với sự lớn lên, cũng là lúc thay vì đi chậm trên đoạn đường về nhà và ngược mặt trong cảm giác thích thú khi những cơn mưa tạt vào da thịt, thì chỉ cố đi thật vội vã hoặc tìm một chỗ nào đó trú mưa. Chạy mưa là khái niệm hai chiều, nó thuộc về tuổi trẻ trong niềm hào hứng và tận hưởng, nó thuộc về người trưởng thành trong cái gấp gáp của việc tính toán thật kỹ làm sao để mưa không bắt kịp. Phải sống thật nhanh và lướt qua mọi cơn mưa theo cách an toàn nhất.

Có rất nhiều chuyện trên đời, tôi nghĩ chúng ta cần chậm rãi và cảm nhận. Nhưng cũng có những chuyện trên đời, một lần chậm rãi là một lần ngáng chân. Như việc chấm dứt một cơn đau khổ đang dày vò chúng ta. Thay vì để nó gặm nhấm hằng ngày thì chi bằng tìm cho đủ mọi cách có thể để làm bản thân thấy an yên.

Cơn mưa có thể mang lại những hoài niệm để chúng ta nhắm nháp, như nháp nháp cái dư vị của một tách trà chiều. Cơn mưa chiều, cũng có thể mang lại những đón đau để chúng ta thêm một lần ướm sống, như cảm giác bị dày vò và mặc cảm trước muộn phiền, dù rằng đã xa hay vừa mới xảy ra trong chốc lát.

Tôi không nghĩ mình còn trẻ để có thời gian đặt cược giữa cơn mưa của khổ đau hay hạnh phúc. Chúng ta không có quá nhiều thời gian để đắn đo trước một lựa chọn quá lâu, trước khi bỏ lỡ. Chạy thật nhanh để mưa không bắt kịp, cũng là một cách khiến ta mất đi những cơ hội, nhưng ở một khía cạnh khác, lại là cách giúp ta chối từ được không ít những tổn thương đợi chờ.

Lúc buồn bạn trốn vào đâu?

N

hững lúc mệt mỏi hoặc cần phải nghỉ ngơi, tôi thích cảm giác trốn vào phía dưới bàn. Ngồi đó, thật kín, càng lúc càng nép về góc tối nhất cho đến khi không gian xung quanh trở nên quá mức chật chội. Thời điểm thu mình vào góc nhỏ bị bó hẹp, là cách con người ta trở về với hình hài vốn dĩ từ lúc còn trong bụng mẹ. Để hiểu rằng thứ cảm giác thuộc về không gian đó chỉ là tạm bợ. Không ai ở mãi trong bụng mẹ, không ai sống mãi trong một cái găm bàn chật chội và tối tăm. Rồi sẽ đến lúc cần phải thoát ra, đứng thẳng theo cách khác hoặc chấp nhận quay về nhịp sống bon chen và suồng sã.

Đã từng nghe nói rằng: *“Khi con chim còn sống, nó ăn kiến. Khi chim chết, kiến ăn nó. Thời gian và hoàn cảnh có thể thay đổi bất cứ lúc nào. Bạn có thể đầy quyền lực ngày hôm nay, nhưng đừng quên rằng, thời gian còn nhiều quyền lực hơn bạn.”* Vậy đây, thứ đáng sợ nhất mà ta phải đối mặt là thời gian, chứ không phải là con người. Nhưng con người ta vẫn sợ đủ thứ đấy thôi. Có lẽ là bởi họ cứ mãi miết chia nhỏ nỗi sợ thời gian và gán vào đủ thứ tỉ tê trên đời để sợ. Vì thế mà trở nên mệt mỏi nhiều hơn.

Nhớ lại bộ phim Hàn Quốc *Những nàng công chúa nổi tiếng* là tôi lại nhớ hình ảnh nhân vật bà ngoại Nam Tal Goo với câu nói quen thuộc: *“Hãy đối tốt khi còn bên nhau”*. Chúng ta có hờ hững đến thế nào, thì người khác mới phải nhắc nhở bản thân về điều mà tưởng chừng như đã trở thành thường nhật: *“Hãy đối tốt khi còn bên nhau”*.

Đã lúc nào ta tự hỏi sự tử tế trong cuộc đời vào giây phút còn được ở cạnh nhau, liệu có quá xa vời và đắt giá. Đắt đến nỗi không một lần ta mua được. Đã có lúc nào ta tự hỏi có thực sự là vậy không?

Cuộc sống, có hai thứ không bao giờ lảng tránh được là gặp gỡ và chia ly. Ai rồi cũng phải rời xa người, ai rồi cũng phải rời xa đời. Vậy nên hãy cứ sống thật tốt, và đối xử thật tốt với những người mà ta từng yêu mến. Bởi rằng khoảnh khắc đau đớn nhất của trái tim không phải là lúc một ai đó chẳng còn ở cạnh, mà là lúc nhận ra bản thân đã-từng-đối-xử-không-tốt-với-một-người.

Tiếc thay, đó lại là lúc người đã thực sự rời đi.

Tôi vẫn luôn nghĩ rằng, sống ở đời này, danh là hư ảo. Có ngày hôm nay, sụp đổ ngày mai. Sống ở trên đời, danh là bề ngoài, nói lên cách người ta nhìn vào bạn, không nói lên cách bạn thể hiện với mọi người. Làm tiểu nhân cũng được, làm trượng phu cũng tốt. Nhưng cái cốt là hãy làm chính mình và đừng vì hư danh mà dối trá. Sống được vậy, thì dù có kiếp này hay kiếp sau, dù có ở cạnh người này hay người khác cũng đâu có gì hối tiếc.

...

Hôm trước tôi cúi xuống nhặt hồ sơ dưới bàn làm việc, loay hoay trong không gian chật hẹp đó. Tự nhiên lại thêm cảm giác bé lại để được ngồi thật trọn vẹn trong góc tối nhỏ... chỉ khoảng ít phút thôi... Ở đó, tôi không phân biệt được giữa ngày và đêm. Ở đó tôi không phân biệt được giữa đẹp và xấu. Ở đó tôi không mất thời gian để chỉnh sửa quần áo hay đầu tóc cho một cuộc hẹn vì bất cứ lý do gì. Khi âm thanh trở nên xám xịt và màu sắc thì biến thành lạng lẽ. Rồi chợt nhớ ra thực tại mà mình đang tồn tại để buộc lòng phải thoát ra.

Lúc nhỏ, chúng ta có nhiều lựa chọn xanh đỏ tím vàng trong một loại kẹo, đôi khi chỉ để dành.

Lớn lên, chúng ta chỉ có hai lựa chọn cho mọi việc: sống hoặc sống như đã chết.

“Bình yên, là ngày hôm nay vẫn còn nắm tay hay kẻ vai thốn thức, dù biết rằng chẳng thể tỉnh dậy vào lúc kịp bình minh.”

Nguồn: Hai Mươi

Sau cùng điều gì mới là có thể?

K

hi tôi làm công việc chia sẻ và trả lời về tình cảm cho mọi người trên một trang Facebook về Confession, chuyên đăng tải những câu chuyện và lời tâm sự thầm kín cách đây mấy năm, tôi mới mười chín tuổi. Tôi đã từng nghĩ ở cái tuổi mười chín đó, liệu rằng mình có thể làm được không? Liệu rằng mình có quá trẻ để có thể hiểu được người, được đời? Tôi đã từng đắn đo về việc làm sao đem đến giải pháp tốt nhất cho những người mà mình chia sẻ, khi thứ duy nhất tôi có chỉ là bản tính vốn dĩ phần nhiều thuộc về lý trí, còn kinh nghiệm về tình yêu hay cuộc đời thì gần như không nhiều. Ấy vậy mà vẫn tôi có thể làm được suốt gần ấy năm.

Những câu chuyện và lời tâm sự tôi từng nhận về, có lẽ là bất tận. Tôi lại tự hỏi mình có thể nhớ được hết những người mình đã từng trò chuyện hay không? Thực sự thì tôi không nhớ hết được họ như cách họ đã từng nhớ về tôi. Cho đến một ngày nào đó, tôi mới bắt đầu nhận ra có những người chỉ đến với tôi trong công việc một lần, có những người thì ở lại sau suốt gần ấy năm để cùng chia sẻ. Trong một hành trình dài như thế, tôi không còn là một cậu thanh niên mười chín tuổi nữa, và cũng không bao giờ được phép sống thêm một lần trong hình hài của một người ở tuổi mười chín nhiều năm về trước. Những thay đổi là điều sẽ phải xảy ra, vì để đi được thật xa, bắt buộc chúng ta phải thay đổi và làm mới bản thân mình. Cho dù theo cách nghiệt ngã nhất. Vậy là tôi không thể nhớ được hết về họ, về tất cả những gì đã qua.

Tôi chọn những người đồng hành cùng mình trong công việc để sẻ chia. Ngày đó chúng nó cũng đã từng như tôi, cũng những con người ở vào tuổi mười chín với nhiều va vấp khi bắt đầu. Tôi lại tự hỏi rằng liệu chúng có thể làm được hay không? Có lẽ sẽ không có gì ngoài niềm tin đặt vào những người đồng hành cùng bạn trong một hành trình và cùng một mục đích. Rồi giờ đây, khi những đứa

trẻ kia đã lớn, đã trở thành những nhà văn, kiến trúc sư, thầy giáo, bác sĩ hay kỹ sư... tôi mới chính thức biết được rằng họ có thể làm được. Lớn lên chẳng phải sẽ khác đó thôi. Nếu tôi từ bỏ niềm tin và ngừng lại sự thử thách, có lẽ đã không có gì để nhận ra ở họ vào thời điểm bây giờ.

Rồi khi gắn với một công việc nào đó trong một thời gian dài, tự khắc bạn sẽ thấy nó là một phần của cuộc sống. Được bó hẹp trong cái không gian riêng tư đầy những chật hẹp. Tôi lại đặt ra câu hỏi liệu rằng có thể từ bỏ?

Cứ giả sử như chúng ta từng buông bỏ để trở nên thoải mái hơn trong một độ tuổi khác, thì có lẽ giờ này tôi hoặc các bạn đang yên ả ngồi ở một góc cà phê nào đó, để làm những việc khác, những thói quen khác. Cuộc đời vốn dĩ cho chúng ta nhiều lần phải chọn lựa giữa từ bỏ hoặc tiếp tục. Khoảnh khắc đó thuộc về chính chúng ta, không thuộc về số mệnh. Chọn tiếp tục, có nghĩa rằng con đường tiếp theo bắt chúng ta phải thích nghi để trở nên mới mẻ và không còn vẹn nguyên như trước. Cái giá của sự tồn tại là tìm cách buông bỏ, cái giá của trưởng thành là học cách mất đi. Tôi chưa từ bỏ được điều đó? Còn sau cùng, tôi không biết chắc rằng mình có thể hay không?

Tôi nghĩ mình đang có một chuyến phiêu lưu thực sự dành cho tuổi trẻ. Điều gì mới là có thể? Khi chúng ta bắt đầu một công việc bằng rất nhiều động lực, niềm tin và đam mê, hãy dành cho nó một khoảng không gian vừa đủ trong suy nghĩ và tiềm thức để trân trọng. Tôi đã từng nghĩ rằng mình sẽ làm được mọi thứ chỉ bằng động lực thật nhiều, đam mê thật lớn. Như thể rằng mọi thứ đều là có thể. Có thật như vậy không?

Nhìn lại hành trình đó, đôi khi tôi được nghe ai đó nhắc đến tên mình trong rất nhiều sự chân thành. Đôi khi tôi được biết rằng có những người đã từng trò chuyện, đã từng biết tới tôi, đến giờ chẳng còn trên cõi đời này nữa. Đôi khi tôi lại thấy mình đã trở thành một điều gì đó thuộc mảng màu cũ kỹ của thời gian, nhưng đầy ý nghĩa. Hóa ra không phải chỉ chân thành và đam mê làm mọi thứ trở nên khả thể. Mà nó được cất nghĩa một cách tỉ mỉ trong từng hành động

mà chúng ta đã làm mỗi ngày. Như việc tôi không sẻ chia, thì sẽ không được nhận về, không đặt niềm tin, thì sẽ vẫn là đơn độc.

Một cuốn sách, chỉ thực sự đẹp đẽ và có giá trị nếu nó đã từng một lần được in dấu những vết vân tay lật mở. Một cuộc đời, chỉ thực sự có ý nghĩa nếu chúng ta thức dậy và biết rõ động lực của ngày hôm nay là một thứ cụ thể, rõ hình rồi bắt tay vào thực hiện nó.

Chúng ta đôi khi cứ mãi mê đứng trong vỏ kén của sự an toàn để nói về những điều chỉ gói trong hai từ “có thể”. Chưa bước chân đi, chưa đặt mình vào thử thách thì làm sao có thể biết được hết giới hạn của bản thân. Như việc khi bạn đang đi trên đường và vô tình rẽ vào một lối đi mình chưa từng biết đến, thay vì đặt ra câu hỏi: “*Nó có thể dẫn đến đâu?*” rồi vội vàng phủ định và quay đầu trở lại vị trí cũ, thì thử một lần can đảm tiếp tục tiến lên. Có thể là một con đường cụt khiến bạn phải quay đầu, cũng có thể là một lối đi mới mẻ dẫn bạn về đúng đích. Sau cùng chúng ta sẽ có một bài học và kinh nghiệm từ trải nghiệm thực sự, không nằm trong giả định. Điều quan trọng trong mỗi lần dẫn đo không phải cảm giác an toàn mới là tốt nhất. Chỉ khi chúng ta dám đặt mình và thử thách đủ để chứng minh điều đó liệu rằng có thể, đó mới là điều thực sự thú vị cho chuyến phiêu lưu của cuộc đời.

Bất cứ một bài học nào, cũng cần phải có thời gian. Và không có điều gì đủ biến một câu hỏi thành một câu trả lời, biến thứ có thể thành không thể hay ngược lại, nếu chúng ta không đưa ra bất cứ hành động nào cụ thể. Đừng tiếc cuộc đời mình, cho những lần phiêu lưu. Vì...

Sau cùng thì chuyến phiêu lưu nào cũng sẽ dừng lại để chúng ta trở về với hình hài nguyên bản như ngày chúng ta đã từng bước đến. Nhưng là trọn vẹn.

Sau cùng thì những đam mê và tuổi trẻ mà ta từng trải nghiệm sẽ chỉ nằm trong hồi ức rồi dần trở thành lãng quên. Nhưng là thực sự.

Sau cùng thì không phải mọi thứ đều là có thể. Chẳng có thứ gì là chắc chắn, hoàn hảo hay tuyệt đối cả. Ở thời điểm chúng ta tự hỏi

rằng “mình có thể?” đồng nghĩa với việc “chưa thể” hoặc là “không thể”. Nên chỉ có cách cố gắng nhiều hơn, thử sức nhiều hơn, chấp nhận nhiều hơn, kiên trì nhiều hơn và hài lòng nhiều hơn với những điều mình cần ở thực tại hơn là mãi đuổi theo những thứ mình thầm mong muốn, ở một tương lai nào đó rất xa.

Quan trọng nhất, là chúng ta phải sẵn sàng để làm một thứ gì đó trước khi biết rằng mình có thể hay không? Kết quả không hề là chắc chắn, nhưng sẽ là an yên và đủ sức hài lòng.

3 NHÀ ĐỂ YÊU THƯƠNG

N

hiều năm rồi tôi không sống cùng gia đình, nhưng chưa bao giờ tách rời gia đình. Tôi tin tưởng thành là một sự đánh đổi rất nhiều cho khái niệm về sự vắng mặt. Vắng mặt trong trong ngày đầy tháng của cháu, trong lễ cưới của anh chị, trong ngày sinh nhật của bố mẹ, rồi cả ngày giỗ ông bà tổ tiên... Cũng có thể là cả sự vắng mặt trong lễ tang nào đó của người thân...

Nhưng những điều đó không bao giờ khiến hai chữ gia đình khác đi. Vì sau mỗi chuyến đi xa, chúng ta lại trở về nhà, và cảm nhận được yêu thương từ những phần đời không thể tách rời. Những phần đời tạo nên thứ gọi là ruột thịt, luôn đủ khăng khít và bao dung để gắn chặt. Mỗi mỗi.

Nhà là để yêu thương, hoặc bất cứ nơi nào có sự yêu thương, cũng có thể chính là nhà. Những cảm nhận phía sau đây sẽ giải thích cho chúng ta rằng mình chẳng thể mãi là một đứa trẻ trong vòng tay cha mẹ. Lớn lên và khác đi, là cách để yêu thực tại hơn, sống trọn vẹn với thực tại hơn và hiểu rằng ngoài kia dù có đông bao thì lòng mẹ vẫn mãi yên bình.

Bạn dùng tháng lương đầu tiên cho việc gì?

Đ

ến một lúc nào đó chúng ta sẽ tự biết cách để trưởng thành và rời xa những điều hồn nhiên, trong trẻo của thứ gọi là tuổi trẻ. Thời điểm của việc rời khỏi những chồng sách vở học tập, là thời điểm chúng ta nên sẵn sàng bước ra ngoài lặn lội cho những nỗi lo cơm áo gạo tiền một cách thực sự. Tuổi trẻ của chúng ta chia làm hai giai đoạn, một giai đoạn đúng nghĩa là tuổi trẻ cả về độ tuổi lẫn suy nghĩ, một giai đoạn là tuổi trẻ của độ tuổi, nhưng trưởng thành trong suy nghĩ. Là khi những lỗi lầm không còn là bài học để mãi chờ đợi việc sửa sai, và chúng ta nhận ra rất rõ trách nhiệm của bản thân trong chính tương lai mà mình cần tạo dựng.

Ngày đó tôi đi làm việc xa nhà hơn 1.500 cây số và chỉ có thể trở về mỗi năm từ một đến hai lần. Rời khỏi ghế nhà trường, không một người nào được phép cho bản thân thời gian tận hưởng với lý do rằng học hành vất vả. Tin tôi đi, quãng thời gian tận hưởng chính là quãng thời gian ngồi trên ghế nhà trường. Chừng đó đã đủ dài lắm chưa?

Có một thứ cảm giác rất lạ khi bạn ra trường và đi làm, đó là lúc nhận tháng lương chính thức đầu tiên. Thông thường tháng lương đầu tiên, không phải quá nhiều so với thu nhập của nhiều năm về sau, nhưng lại mang một ý nghĩa đủ khiến chúng ta nâng niu và trân trọng vì cuối cùng thì cũng có cảm giác của chút gì là khôn lớn. Ngày tôi nhận tháng lương đầu tiên cho công việc, đó cũng là thời điểm khá nhiều bạn bè cũng nhận được tháng lương đầu, tôi biết qua việc chụp hình khoe lên mạng xã hội. Những trò chọc ghẹo ngày xưa về công việc sau này, cuối cùng cũng như những ước mơ dần dần được chạm khắc thành hình thù rõ rệt trên thực tế. Tháng

lượng đầu, vì thế tôi nghĩ nó thuộc phần nhiều là ý nghĩa hơn là giá trị mà chúng ta cầm nắm trên tay.

...

Hôm đó, tôi chợt nhớ lâu rồi không gọi trực tiếp để hỏi thăm bà nội. Ở tuổi của bà, hiếm người có thói quen sử dụng điện thoại di động. Tôi còn nhớ ngày trước, do bà chân yếu nên hay bị ngã, mới nghĩ cách để bà dễ liên lạc với con cháu khi có sự cố bằng một chiếc điện thoại. Vợ tôi tìm trong đồng điện thoại cũ đã lâu không dùng một cái phù hợp, mà nói đúng hơn là tạm thời để bà dùng. Nhưng thực ra bà ít dùng, một phần vì điện thoại nhỏ, số cũng nhỏ nên bà nghe nhiều hơn. Kể cả việc biết bấm nút để nghe, cũng là một hành trình của hai bà cháu.

Hôm đó bà không nghe máy. Và tôi được biết rằng máy của bà bị hỏng đã mấy hôm rồi nay...

Chợt nhớ lại cái ngày còn ở nhà, đôi lúc bà lại cười cười rồi nói với tôi rằng: *“Điện thoại có đắt không nhỉ? Lúc nào mua cái số to hơn chút cho bà nha. Chứ cái này nhỏ quá bà bấm mãi không thấy.”* Tôi cười và nói lúc nào tranh thủ sẽ đi mua.

Nói vậy mà cũng có nhớ đâu vì đôi khi chúng ta cứ ậm ờ và đặt một niềm tin vào lòng người khác bằng câu trả lời cho qua vấn đề gì đó.

Nói vậy mà cũng có nhớ đâu, đã bao nhiêu lần chúng ta không quên đi một cuộc hẹn chính xác đến từng giây phút. Mà rồi bỏ lỡ đi bao nhiêu công việc khiến những người thân thiết phải đợi chờ.

Nói vậy mà cũng có nhớ đâu, thực ra không phải là chúng ta bỏ quên, mà chỉ là khi nhắc lại thì lại xếp nó phía sau, và dành thời gian nghĩ đến những việc khác mà chúng ta mặc định rằng cần thiết.

Ngày đó, băng đi một thời gian chẳng mấy ai quan tâm việc mua cho bà một chiếc điện thoại mới. Dù ba tôi cũng có đôi lần bảo để lúc nào mua cho bà cái điện thoại cho người già... nhưng đôi khi “lúc nào” lại đồng nghĩa với “không biết lúc nào”.

Tháng lương đầu tiên, tôi chưa dự định cho những gì quá đắt đỏ. Tháng lương đầu tiên trong cuộc đời, cũng chẳng đủ để mua thứ gì đắt đỏ. Lại nghĩ rằng, thay vì cần đặt giá trị của một thứ ý nghĩa như tháng lương đó, thì hãy dùng nó vào việc gì đó có ý nghĩa tương đương để lưu lại kỷ niệm cần có của dấu mốc sự trưởng thành. Tôi đặt cho bà một chiếc điện thoại dành cho người già để người ta giao đến tận tay. Giá của nó chẳng bằng một phần ba số tiền của cái đồng hồ mà tôi đang đắn đo. Chiếc điện thoại đó, về mặt giá trị chẳng hề đắt đỏ, nhưng tự nhiên thấy yên lòng và cảm thấy bản thân có ích. Tôi tìm được cho mình một thứ cảm giác an yên cho những giá trị mà tôi được sinh ra và luôn luôn thuộc về.

Tôi không nghĩ đó là một việc gì đó thực sự lớn lao. Nhưng tôi tin với riêng bản thân, đó là cột mốc đáng nhớ cho quá trình trưởng thành của bản thân. Khi chúng ta bỏ qua những nhu cầu để hướng về gia đình và cảm thấy rằng mình có trách nhiệm, thì cũng là lúc chúng ta tự tạo ra cho mình được suy nghĩ vốn dĩ vẫn thuộc về những người xưa nay được gọi là trưởng thành vì biết cách lo lắng. Tôi tin những người trong chúng ta, luôn có những suy nghĩ riêng trong việc xác định cho bản thân một cột mốc đánh dấu sự trưởng thành thực sự. Chúng ta sẽ luôn nhớ về điều đó trong suốt cuộc đời về sau. Vì cột mốc của sự trưởng thành, ở bất cứ khía cạnh nào cũng được, ở bất cứ hình thù nào cũng được, miễn sao nó có ý nghĩa với chính chúng ta sau này.

...

Một năm sau ngày đó, bà mất.

Một năm sau ngày đó, chiếc điện thoại đầy những chữ số to đùng không còn một lần đổ chuông.

Một năm sau ngày đó, tôi không về kịp và vẫn đứng ở một nơi thật xa, nhưng giờ còn cách cả đời người.

Đêm tối là thực, trưởng thành là thực, gia đình cũng luôn là thực. Bà đi, nhẹ tênh vào một giấc mộng trắng toát, thênh thang và thanh bình.

“Bà già yếu rồi...”

C

húng ta, đến một lúc nào đó rồi sẽ phải già đi, trở nên chậm chạp và nặng nề. Với nhiều người, đó sẽ là một chuỗi những ngày ảm đạm về thể xác lẫn suy nghĩ, là sự lê thê trong niềm trông chờ một thời gian khép lại, và hy vọng một thời gian mới sẽ mở ra. Thứ thời gian chỉ được tính bằng ngày. Đó cũng chính là quãng đường cuối cùng mà chúng ta được trải nghiệm, rồi chẳng biết giấc ngủ đêm nay có đủ sức để níu kéo thêm một lần bình minh nữa. Tuổi già là thứ mà nhiều người rất sợ, đôi khi không hẳn vì yếu đuối, mà bởi sự lạnh nhạt từ chính cuộc đời.

Tôi đã từng có một thời gian rất dài lảng tránh những câu chuyện về sự khổ sở của các cụ ông, cụ bà. Có lần, bản thân tôi không dám xem lại thêm một lần nào clip được lan truyền trên mạng, đó là một đoạn khá ngắn, chỉ tầm mấy chục giây thôi, kể về một bà cụ ở trại phong Mai Châu, Hòa Bình. Tôi nhìn thấy trong đó là một bà cụ với dáng người nhỏ nhắn và khuôn mặt đầy những nét khắc khổ. Những nếp nhăn xô lại với nhau tạo thành các đường hằn sâu hoắm, dường như tạc cả quãng đời chông chênh và tuổi già vô định trong sự hững hờ và tủi hổ. Dưới khuôn mặt đó, là dáng bộ của một chiếc áo đã cũ kỹ và sờn bạc đến mức nhàu nhĩnh. Bà đứng đó, tay cầm một tờ giấy, chắc là ghi số điện thoại của người thân...

Gọi nhờ một cuộc điện thoại về cho con cháu, mà vỡ ra được bao nhiêu cay đắng trong lòng.

“Chả thấy tin gì cả, bà phải gọi nhờ...”

“Hôm nào lên, biết hôm nào...”

“Bà già yếu rồi thì lên với bà một tí chứ...”

Điện thoại ngắt một cách đột ngột.

“Tệ thế chứ lại.”

Trong những câu hỏi gấp gáp của người bà, chỉ là một sự trốn tránh từ người cháu. Dường như những gì diễn ra trong đoạn clip đó đã từng xảy ra nhiều lần trước đó để đến mức người bà phải vội vàng và gấp gáp trong cuộc trò chuyện. Vì sợ một thứ gì đó đột ngột lại xảy ra.

Đôi lúc tôi tự hỏi rằng, chúng ta đã từng đối xử như vậy với cha mẹ, ông bà của mình lần nào chưa? Đã từng cúp máy theo cảm tính mà không quan tâm đến cảm nhận của người đối diện lần nào như vậy chưa? Có rất nhiều thứ trong cuộc đời này, chỉ là hành động rất nhỏ thôi, nhưng tổn thương mà nó để lại thì không có bất cứ điều gì đủ sức đo đếm. Một lần hờ hững, một lần giận dỗi là cả một đời của những vết dài tổn thương.

Đã đôi lần tôi tự hỏi và dằn vặt bản thân rằng, liệu cách đối xử của những người bất hiếu với những người không bất hiếu có khác gì nhau khi họ chết đi. Vì thực tế cái chết vẫn luôn là một sự tắt lạng tuyệt đối, không còn chút ý nghĩa trong bất cứ khía cạnh nào để so bì. Chỉ biết được rằng, khi chúng ta đối xử không tốt với một ai đó mà chúng ta có nghĩa vụ phải đối xử tốt, thì con cháu chúng ta liệu có làm đúng theo những gì chúng ta từng đối xử. Vòng tròn đó có lặp lại như một thứ định nghĩa xấu xa về tình người mà chẳng hề biến mất. Nó có ý nghĩa khi chúng ta còn sống, và sống lại vòng tròn do chính chúng ta tạo ra.

Tôi nghĩ không ai phản đối nếu cho rằng với mỗi người con trong gia đình thì bổn phận hiếu thuận với ông bà cha mẹ là điều bắt buộc. Và thực ra, cũng chỉ cần trong gia đình mình thôi, chứ lo sao được hết sự hiếu thuận của lòng người trong xã hội. Nhiều lúc có người nói rằng có lẽ tôi quá đa cảm khi cứ nghĩ về lòng người trong xã hội mà so đo? Thành thật mà nói, tôi chưa từng nghĩ mình đa cảm, bởi phạm trù đạo đức và đạo lý vốn dĩ là thứ không hề có giới hạn ở trong đời.

“Cha mẹ có ra sao, thì cũng vẫn là cha mẹ. Một ngày làm con, cả đời làm con.” Điều này là thứ ai cũng biết, nhưng không phải ai cũng

hiếu để đối xử thật trọn vẹn. Chúng ta có thể đặt ra những cái nhìn khách quan hơn đằng sau câu chuyện mà tôi đã từng đề cập. Hoặc rằng có không ít người con người cháu sẵn sàng liên kết đến một hoàn cảnh dài đủ nhằm phân bua. Nhưng có ích gì khi một ngày của họ, đôi khi chỉ bằng một giờ của những người đang chờ họ tới thăm... *“Bà già yếu rồi, phải lên với bà một tí chứ...”*

Tôi đã từng ước ao được sống bên những người bà của mình thật lâu, cố gắng làm những gì tốt nhất có thể dành cho họ. Ấy vậy mà đoạn cuối đường vẫn chỉ là sự bất lực trong cảm giác chẳng thể làm được gì hơn vì quy luật sinh lão bệnh tử. Có lẽ bởi vậy, mà đến tận thời điểm này, cảm giác buồn là thứ còn đọng lại nhiều hơn là hối tiếc. Để rồi cho đến tận mãi về sau khi bình tâm nghĩ lại, dù đau buồn vẫn còn đó, nhưng lòng thì thực sự an – yên. Vì cái chết, luôn luôn là một nốt nhạc cuối cùng của bản nhạc. Thanh thản hay không? Mê muội hay không? Hiếu thuận hay không? Thẳng thốt hay không? Cũng đều trở nên vô nghĩa với người nằm xuống. Chỉ có chúng ta ở lại, có chăng là đằng sau những màn sương ảm đạm đó một nụ cười, hoặc là một giọt nước mắt của rất nhiều những xót xa.

Hững hờ và vô tâm có thể không đồng nghĩa với bất hiếu. Nhưng chắc chắn không phải thứ chúng ta nên đối xử với nhau trong cuộc đời, hướng hồ là ruột thịt. Cha mẹ tự đánh bản thân, cha mẹ đau. Cha mẹ đánh con, cha mẹ đau. Rồi đến một lúc nào đó của cuộc đời, chúng ta sẽ hiểu rõ được rằng: Con cháu chúng ta chính là sự phản ánh chân thực nhất phần đời kéo dài của chính chúng ta.

Trưởng thành hơn vì những đứa trẻ

C

Ó lẽ là rất tình cờ thôi, trong một buổi tối cách đây khá lâu, tôi thấy được ba câu chuyện trên đoạn đường đi từ nơi ăn tối về nhà. Điều đặc biệt là cả ba câu chuyện đều gắn liền với hình ảnh những đứa trẻ. Tôi không biết rằng có phải mình để ý hay suy nghĩ quá nhiều, nhưng những gì tôi đã được nhìn thấy thực sự là một nỗi ám ảnh, và có cả rất nhiều bài học dành cho bản thân. Có những điều, chỉ xảy ra trong một khoảnh khắc rất nhỏ, nhưng giá trị của nó thuộc về thứ định nghĩa của sự vững bền. Nhiều khi, tôi không chắc chắn về những nhận định của mình, nhưng tôi chưa bao giờ ngừng đặt niềm tin vào những điều đó.

Tôi thấy một cậu bé khoảng bằng với tuổi của đứa cháu tôi bây giờ. Trong dáng người khá nhỏ bé, cậu nhóc đang cầm bịch đồ ăn và đứng trước mặt ông lão bán vé số. Bằng cả hai tay và một cái cúi đầu rất khẽ, tôi đoán cậu đang lí nhí trong miệng hai chữ: “Mời ông”. Không ít người trong chúng ta dạy con cách tránh xa những số phận lè đường, nhàu nhĩ và lấm lem bụi đất. Nhưng cũng không ít người trong chúng ta, sẵn sàng để con chạm vào cơ thể của những con người cùng cực đó, như một cách để sẻ chia những điều nhỏ nhặt nhất. Bài học mà chúng ta muốn dạy bảo cho đứa trẻ của mình, cũng chính là bài học chúng ta nhận về từ cách hành xử và suy nghĩ trong treó của trẻ thơ.

Trong một khoảnh khắc đủ ngắn thôi, tôi thấy ông lão từ chối bằng cách chỉ vào hộp cơm còn sót lại sau khi đã ăn tối cho thằng nhóc thấy. Điều này dĩ nhiên nằm ngoài dự tính và lời nhắc nhở của ông bố dành cho cậu nhóc. Nó khá ngơ ngác khi ông bán vé số không nhận bịch đồ ăn, tay vẫn đưa ra rất ngay ngắn để chờ một tín hiệu nào đó giúp nó thoát khỏi tình cảnh hiện tại. Hiểu được câu chuyện,

ông bố nó gọi nó leo lên xe để đi về, và không quên một lần cúi chào ông cụ. Trên đoạn đường hai bố con nói điều gì đó mà thằng nhóc cười rất vui.

Tôi tin cái cúi chào đầu tiên có thể đến từ sự chỉ dạy, nhưng cái cúi chào sau cùng thì chắc chắn là thứ thuộc về bản năng. Khoảnh khắc đó rất nhỏ thôi, nhưng mang nhiều tầng ý nghĩa và toát lên bài học thực sự về tình người trong đứa trẻ. Tôi không biết những gì sẽ xảy đến tiếp theo, hoặc chỉ ngày mai thôi, đứa bé đó sẽ quên đi những gì nó đã từng làm vào buổi tối ngày hôm đó. Nhưng cách tốt nhất để giúp một đứa trẻ trưởng thành, đôi khi chỉ gói rất gọn trong một hành động cúi chào, hoặc là lời cảm ơn.

Cũng đoạn đường đó thêm một quãng nữa, tôi gặp một vụ tai nạn ngay trên cầu Sài Gòn. Tôi không có thói quen ngoái đầu nhìn lại thật lâu để tò mò một vụ tai nạn khi đã có nhiều người vây quanh giúp đỡ. Nhưng quãng không gian chật hẹp, căng cứng và hoảng loạn đó đủ để tôi nhìn thấy có ba, bốn người bị thương, trong đó có một cậu bé cũng khoảng năm đến sáu tuổi. Thoáng nhìn tôi thấy đầu nó rớm máu và mặt của thằng nhóc thì tái mét, thất thần vì hoảng loạn. Đứa bé được ôm rất chặt trong vòng tay một người lớn. Tôi thấy người mẹ (hoặc ai đó) đang ôm cậu nhóc cũng có vết thương, cũng chảy máu loang lổ. Ánh mắt thất thần khi nhìn vào đứa bé đủ để thấy những gì đang xảy ra kinh khủng đến thế nào.

Yêu thương là gì? Tôi nghĩ đó là luôn sẵn sàng hy sinh, luôn sẵn sàng chở che cho người mà chúng ta đang bảo vệ. Đó cũng là lúc những vết thương trên da thịt chúng ta chẳng thành vấn đề so với nỗi sợ hãi đang bủa vây tâm trí của một đứa trẻ. Đó có thể là con cái của chúng ta, có thể là ruột thịt và thậm chí, tôi tin rằng nhiều người sẵn lòng ôm lấy một đứa trẻ như vậy thật chặt mà chẳng hề dựa vào bất cứ điều gì của quan hệ ràng buộc. Khi mọi sự che chở xuất phát từ thực sự của trái tim, chúng ta không nên nghĩ về giới hạn, vì thực ra không có giới hạn hay bất cứ quy chuẩn nào cho sự chở che.

Đó là một buổi tối rất dài, và cũng là một đoạn đường đầy những cảm giác vừa ấm lòng, vừa khắc nghiệt. Tôi lại gặp một cậu nhóc

khác cũng khoảng tầm ba đến bốn tuổi. Tôi nhớ rằng hình như mình đã thấy cảnh tượng này trước đó đôi lần. Đó là một cặp bà cháu, người bà đi nhặt phế liệu và đưa cháu đi cùng. Trời nhá nhem trong khói bụi và những tiếng còi cặng cặng của chiếc container đang lao mình về trước. Hai bà cháu ngồi lại bãi đất trống ven đường để nghỉ ngơi, bên cạnh là chiếc xe đạp cũ kỹ đầy những bao bì chai lọ của một ngày mưu sinh. Mọi thứ tối tăm vì ánh đèn điện tù mù khó đủ để nhìn rõ mặt.

Tôi cố gắng đi chậm lại, nhìn một thằng bé rất nhỏ thôi đang nhặt ống lon và chơi trò chơi đá bóng về phía bà. Tôi không biết mình có nhìn được kỹ hay không, nhưng đó là một vẻ mặt tươi cười đầy rạng rỡ. Bà của đứa bé ngồi gần, khuôn mặt lem nhem vì khói bụi và mồ hôi cứ nhấp nháy khi ánh đèn của dòng xe đi ngược chiều hắt vào. Nhưng điều tôi thấy ấm áp, là việc bà cụ vẫn chơi đùa cùng đứa cháu nhỏ của mình bằng tất cả yêu thương.

Có thể rất mệt mỏi, có thể rất khổ cực, có thể chẳng là một trung tâm vui chơi nào như cách nó xuất hiện đầy rẫy trong cái thành phố hiện đại này. Chỉ là một góc rất nhỏ thôi bên vệ đường đầy bụi bặm khi trời đã chuyển về khuya, tôi được nhìn tình người ấm áp trong thứ cảm giác thuộc về ruột thịt.

Nhiều khi nghĩ lại, tôi thấy mình rất may, không phải từ quá khứ hay tuổi thơ để so bì hơn thiệt. Mà từ những câu chuyện được tận mắt chứng kiến, rồi tận tâm cảm nhận trong hành trình hữu hạn của kiếp nhân sinh mà tôi đang sống.

Chúng ta có nhiều cách để giáo dục một đứa trẻ với những bài học thật lớn thông qua hành động rất nhỏ, như chia sẻ đồ ăn với ông lão nghèo khổ bán vé số ven đường. Cũng có thể trong một hoàn cảnh không may mắn, bản năng của người lớn là bao bọc thật chặt đứa con nhỏ, mặc cho máu đang chảy trên đầu của chính mình để đứa bé bình tâm sau cơn hoảng loạn. Hoặc là sau mỗi cuộc mưu sinh vất vả, ta vẫn dành chút thời gian còn sót lại của ngày tàn để chơi đùa cho vui bớt những thiệt thòi của trẻ thơ. Đó là những thứ mà chúng ta từng ao ước có được khi còn là một đứa trẻ thơ. Và số

phận, theo một ngã rẽ nào đó đẩy chúng ta đi những con đường khác biệt để lớn lên, để thôi là một đứa trẻ.

Đến một thời điểm nào đó, sẽ mang trong mình trách nhiệm và yêu thương dành cho một đứa trẻ nối tiếp, như sự phản ánh cuộc đời kéo dài của chính chúng ta.

Đến một thời điểm nào đó, khi những bon chen bộn bề của cuộc sống đè nặng chúng ta quá mức... Chợt thêm lại cảm giác được làm đứa trẻ để trốn mãi trong vòng tay của cha mẹ. Vậy mà có được đâu.

Chúng ta trưởng thành, là để chỉ dạy cho những đứa trẻ biết cách thế nào là yêu thương. Và rồi cũng bởi trưởng thành, đôi lúc lại để học ở những đứa trẻ một cách yêu thương chân thành.

“Khi chúng ta bỏ qua những nhu cầu để hướng về gia đình và cảm thấy rằng mình có trách nhiệm, thì cũng là lúc chúng ta tự tạo ra cho mình được suy nghĩ vốn dĩ vẫn thuộc về những người xưa nay được gọi là trưởng thành vì biết cách lo lắng..”

Nguồn: Hai Mươi

Bàn tay đủ lớn và tấm lưng đủ rộng

N

gày còn nhỏ, nhà có hai anh em, mỗi lần ba chở đi đâu đó tôi thường ngồi phía trước xe. Rồi nhìn ngắm những con đường qua gương chiếu hậu. Nhìn đôi bàn tay của ba nắm chặt tay lái, và sạm đi vì nắng gió hắt vào.

Nhưng nếu là trời mưa, tôi lại chuyển vị trí và rúc phía sau áo mưa của ba. Rồi ngồi thật sát vào lưng ông. Chỉ để mãi miết nhìn phía dưới để đoán xem đoạn đường lướt qua. Thỉnh thoảng lại vén áo mưa lên xem đã tới đâu rồi. Cảm giác của ngày đó thật sự rất bình yên.

Tôi biết mọi thứ cứ chậm rãi trôi đi. Rồi sẽ đến một ngày nào đó được đổi vai, khi tôi sẽ là người cầm tay lái chở ba đi lại những con đường quen thuộc.

Có khác chăng là ở cảm giác của người ngồi phía sau, thay vì niềm háo hức như một đứa trẻ nhìn đường, nhìn cảnh như tôi ngày nhỏ, thì có lẽ sẽ nhiều hơn là cái mệt nhoài vốn có của tuổi già. Tôi chỉ mong ngày đó nếu xảy ra, ba sẽ dựa thật sát vào lưng người chở, để tìm phút an – yên của cuộc đời. Đến lúc đó, tôi chẳng biết mình có đủ vững chãi hay không?

...

Mẹ chưa từng nói với tôi rằng bà đã học giỏi đến thế nào khi học phổ thông. Tôi chỉ được nghe kể lại điều này từ bà ngoại và dì ruột của mình. Đến tận thời điểm mẹ tôi sắp nghỉ hưu, cả bà ngoại và dì ruột vẫn còn một niềm tiếc nuối rằng đáng lẽ ra năm đó phải cố gắng để mẹ thi vào một ngành học tốt hơn sau thời cấp ba. Bà ngoại còn kể ngày đó, khi cậu làm lãnh đạo của ngành, bà đã cố

gắng đưa hồ sơ của mẹ vào cặp của cậu và nhấn rằng hãy đưa mẹ vào ngành đó. Rồi vài tháng sau, bà vẫn thấy hồ sơ của mẹ nằm trong cặp của cậu. Không phải bởi lý do nào khó nói, mà đơn giản chỉ là cậu của tôi không hề là một người mang ý nghĩ sẽ sắp đặt người nhà vào cơ quan cậu.

Tới mãi tận sau này bà ngoại tiếc nuối, dì tiếc nuối, cậu cũng đôi lần nhắc về quãng thời gian đó rồi tự trách mình trong những lần hiếm hoi trò chuyện cùng tôi trước khi mất. Còn mẹ thì hoàn toàn không.

Đối với mẹ, việc khiến mẹ tự hào nhất cho đến thời điểm hiện tại có lẽ chính là gia đình. Tôi đã từng nghĩ rằng ngày đó nếu mẹ được sự nâng đỡ hoặc chọn một con đường nghề nghiệp bằng phẳng hơn, biết đâu mẹ đã không thể dành nhiều thời gian cho gia đình đến vậy. Cha mẹ chúng ta có lẽ đều có một mong ước giản dị như vậy cho gia đình, mặc cho những mối lo toan thường nhật của họ có thể xoay quanh câu chuyện liên quan đến tiền bạc hay công việc. Những điều đó lại chưa bao giờ là mục đích sống của cha mẹ chúng ta. Vì họ dành tất cả cho động lực lớn nhất, mà có lẽ là duy nhất của cuộc đời của họ: nuôi dạy chúng ta khôn lớn thành người.

Gia đình chính là thứ quan trọng nhất trong cuộc đời mà chúng ta có được. Tôi nhớ rằng mình đã từng thẳng thừng nói với một người rằng: *“Trong cuộc đời này, thứ duy nhất anh không thể từ bỏ được là gia đình, chứ không phải là em.”* Tôi luôn nhắc về điều đó như để xác định với bản thân mình điều gì là cần thiết và quan trọng. Còn bạn thì sao?

Có lẽ chúng ta hiếm khi được nghe hai từ “gia đình” trong những bài học, những câu chỉ dạy từ cha mẹ của mình. Họ không bao giờ đứng trên một bục giảng đủ cao để truyền cho ta kiến thức hay khái niệm cho việc cắt nghĩa thế nào là một gia đình thực sự. Vậy mà trong tất cả những gì họ đã làm cho đến tận thời điểm mà chúng ta còn sống, lại đều xoay vòng một cách trọn vẹn, quanh hai chữ “gia đình”.

...

Tôi đã nghĩ về tấm lưng và đôi bàn tay của ba mỗi lần đứng hoặc ngồi đằng sau ông. Tôi cũng đã nghĩ rất nhiều về những điều dang dở trong sự nghiệp mà người khác nghĩ là thiệt thòi cho mẹ. Chẳng biết nữa. Chỉ là nếu tôi không ngồi đằng sau lưng ba, thì mẹ vẫn sẽ ngồi yên vị ở đó trong suốt mấy chục năm đã qua của cuộc đời bà. Và nếu tôi có ngồi đằng sau lưng của ba, thì mẹ sẽ là người ngồi tiếp sau đó để tôi luôn là điều duy nhất được bảo vệ.

Có thể với một người đàn ông hay một người phụ nữ, hạnh phúc lớn nhất không nằm ở tiền bạc hay địa vị, hạnh phúc lớn nhất là có được một tấm lưng đủ rộng, một cái nắm tay đủ chặt, một thứ khái niệm đúng nghĩa là gia đình để trở về sau những bộn bề của cuộc sống. Tôi không chắc về cảm nhận thực sự của mỗi người, nhưng tôi chưa bao giờ ngừng đặt niềm tin vào những gì mình đã từng trải qua.

Con người, suy cho cùng cũng hơn thua nhau là ở bàn tay đủ lớn và tấm lưng đủ rộng. Đủ để che chở cho những người mà mình hết mực thương yêu.

Thế nào là ruột thịt?

C

ông việc mà tôi đang làm thường xuyên được tiếp xúc với nhiều dạng người. Kể cả về tuổi tác lẫn địa vị, hoàn cảnh, rất nhiều người và tôi không bao giờ đủ sức khẳng định rằng mình có thể nhớ hết được họ. Nhưng cũng bởi sự lập trình trong não bộ giúp tôi biết cách chắt lọc những thông tin, để rồi thứ hững hờ thì quên đi rất nhanh, còn điều gì ấn tượng thì nhớ mãi. Khi tôi viết lại những dòng này, trời đã bắt đầu trở nên nhá nhem và những hơi mưa bốc nồng dậy lên từ lòng đất ủ mục. Tôi không chắc rằng trường hợp mà mình đang nhớ lại, liệu rằng đã tìm được an – yên.

Đó là một ngày, mà tôi nghĩ như mọi ngày bình thường trong cái công sở rộng chừng năm chục mét vuông với hơi điều hòa mát lạnh. Đứng trước mặt là một vị khách nhìn rất khổ cực. Bà nói rằng năm nay bà sáu mươi tuổi, tôi không chắc về điều đó. Vì ở cái tuổi sáu mươi, tôi đã từng tưởng tượng ra một bà cô nào đó có dáng đi nhanh hơn, có một cái miệng đầy đủ răng hơn thay là vì móm mém và mái tóc thì muối tiêu rũ rượi như thể vừa ngủ một giấc thật dài mà chẳng kịp chải chuốt.

Hóa ra, những gì tôi từng nghĩ về thế giới, chỉ đơn giản là tôi từng nghĩ. Tôi nhìn bà rất lâu, dáng vẻ khác khổ khi những nếp nhăn xô ép và chuyển động theo khóe miệng mỗi lần mấp máy. Mà đúng là bà khổ thật. Một người phụ nữ bị em gái đuổi khỏi nhà vì tranh giành quyền thừa kế. Một người chị đã thay mẹ làm lưng để nuôi các em khôn lớn và trưởng thành, được học hành hơn người cuối cùng lại bị tống ra khỏi nhà với một tờ giấy di chúc mà bà “chẳng biết từ đâu”. Tờ di chúc đó không có tên bà, không có gì mà bà được quyền giữ lại, kể cả thứ tình cảm ruột thịt ta vẫn thường định nghĩa trong khái niệm gia đình.

Tôi vẫn chưa quên được cảm giác khi đối mặt với lời nói đầy căm phẫn của người phụ nữ đó: *“Chúng ép tôi quá biết làm sao giờ!”* Quả thực đời thì ai cũng khổ, nỗi khổ này đã đạt đến tận cùng của nỗi khổ cuối cùng mà chúng ta phải nếm trải chưa? Tôi nghĩ là chưa, không có giới hạn nào cho nỗi khổ trong cuộc đời.

...

Tôi định đứng dậy và rót cho mình một cốc nước. Khối bê tông năm chục mét vuông của văn phòng đang trở nên lạnh hơn so với nhiệt độ được báo trên điều khiển máy lạnh. Ông anh luật sư đồng nghiệp đang nghe một đoạn ghi âm từ loa ngoài của chiếc laptop. Có thứ âm thanh gì đó của tiếng động va chạm và đổ vỡ.

- *“Mẹ chết ngất rồi còn đâu mà chứng cho mày”.*

Tôi bị tò mò vì những câu nói đó và được biết nó nằm trong một vụ án đòi tài sản giữa anh trai và em gái. Thực ra chuyện này cũng không hề xa lạ cho lắm, nhưng tôi thấy cũng hơi nực cười khi người ta lôi người mẹ quá cố của mình ra để sòng sàng một cách quá đáng vì những thứ giá trị vật chất. Thứ tôi nghĩ là tầm thường.

...

Gia đình là gì? Ngày xưa tôi từng nghĩ nó nằm trong những khái niệm về yêu thương và che chở. Còn anh em, đó cũng là một phần của ruột thịt và gia đình. Những gì chúng ta được chứng kiến trong quá trình bản thân trưởng thành, là những “gia đình” rất gần với thực tế. Khái niệm về gia đình, trong những câu chuyện tôi vừa kể lại, đều nói về nỗi khổ. Ở những khía cạnh khác nhau của riêng mỗi người.

Tôi không muốn dành thời gian để trách cứ những người vì vật chất mà đánh đổi đi các giá trị không được phép đo đếm bằng vật chất. Tôi cũng không muốn mất quá nhiều thời gian chỉ để ngồi tỉ tê về những bất công của những người bị đối xử một cách khác đi so với những gì mà họ xứng đáng nhận về. Đó không phải công việc của tôi trong nghề mà tôi đang theo đuổi. Thứ tôi cần và nên làm, là tìm

một cách nào đó để giúp họ, hoặc định hướng cho bản thân họ một lối thoát phù hợp cho những khốn khổ đang mang ở hiện tại.

Tôi luôn hằng tin rằng, nỗi khổ sở chỉ là thứ gì đó tạm bợ. Sau cùng thì ai đó cũng tìm được lối thoát nhất định cho những dày vò của bản thân. Chúng ta sinh ra trong cuộc đời này, chẳng có ai là sung sướng mãi cho đến lúc qua đời. Mỗi người khổ theo một cách khác nhau. Điều quan trọng là tự mình thấu hiểu được nỗi khổ của mình mà cố gắng để làm cho mọi thứ ổn hơn, dễ chịu hơn thay vì than phiền hoặc bi lụy. Có những thứ vốn dĩ chỉ là nỗi đau vô hình, nhưng vẫn đủ sức mừng mủ như rất nhiều nỗi đau khác về thể xác mà chẳng bao giờ có thể nguôi ngoai. Thôi thì đành học cách chấp nhận để tìm bình yên, như một lớp địa y xanh xám màu của xác chết vẫn có được những vẻ đẹp thâm kín và một ý nghĩa cho sự tồn tại của riêng mình.

Gia đình và ruột thịt có thể là một điều khổ sở, cũng có thể là một thứ gì đó đủ lòng bao dung. Như việc người phụ nữ tuổi ngoài sáu mươi kia, khi được hỏi về điều bà mong muốn thực sự, chỉ gói gọn trong một tiếng thở dài đầy những khúc cạnh: *“Chị em được yêu thương mà sống cùng”*. Vậy đấy, điều đáng sợ nhất, có lẽ không phải là nỗi khổ sở, mà chính là việc không cố gắng tìm cách để làm bản thân an – yên trong nỗi khổ sở đang mang theo bên mình.

Kết quả?

Đó không phải là việc bạn đã tìm ra cách nào hay là có thoát được nỗi khổ sở đó, kết quả chỉ đơn giản chính là việc bạn đã từng cố gắng.

Không chỉ Vu Lan mới báo hiếu

C

ó một thứ ám ảnh vô hình mà những người con vẫn thường mang theo trong cuộc sống liên quan đến lòng hiếu thuận. Không ít những trường hợp, khi sinh ra đã không may mắn có được tiếng gọi mẹ, gọi cha một cách tròn trịa. Cũng có ở đó những trường hợp, dù có cố gắng đến thế nào cũng không đủ để thỏa mãn trong bản thân suy nghĩ rằng mình đã báo hiếu. Nhiều người thì bi đát hơn, lâm vào những câu chuyện đau đớn liên quan đến tình phụ tử, tình mẫu tử trong cách đối xử hằng ngày của chính những người con của họ. Tôi không đoán định được chính xác trong câu chuyện của mỗi người. Chỉ biết được rằng hiếu thuận, vẫn luôn là một nỗi niềm ám ảnh chúng ta trong suốt một cuộc đời.

Một buổi chiều trong khói bụi của xe cộ ám đầy mùi của nhựa đường quanh hai bánh xe, khi những hối hả vẫn còn lẫn đầy trên dòng người đổ xô ra khỏi các tòa nhà. Thường thì nhiều người trong chúng ta sẽ nghĩ ngay đến việc chạy xe về nhà, rồi tắm rửa, rồi ăn uống, rồi nghỉ ngơi và thở phào một cái thật nhẹ cho xong ngày dài mệt mỏi. Nhưng tôi nhớ mình đã từng trải qua một buổi chiều rất khác, buổi chiều của Rằm tháng Bảy, cũng là mùa Vu Lan.

Mỗi năm một lần như vậy. Một lần để được thấy những thế hệ kế tục nhau cùng suy nghĩ về một điều thực sự thiêng liêng nhưng lại rất đời bình dị: lòng hiếu thảo của con cái với cha mẹ, ông bà.

Thực sự với một đất nước Á Đông như chúng ta, việc dành một ngày lễ âm lịch để tưởng nhớ về đấng sinh thành là một đạo lý cần thiết. Tôi có thói quen đi chùa vào ngày đó, dù là bận đến thế nào. Tôi tin nhiều người trong chúng ta đã từng nhắc hoặc được nghe về ngày Vu Lan, cũng từng một lần tò mò về câu chuyện của Mục Kiền Liên Bồ Tát cứu mẹ khỏi kiếp ngạ quỷ. Tôi không chắc rằng những truyền thuyết trong Phật giáo về điều này có thực hay không có

thực. Chỉ biết rằng có một sức mạnh vô hình gieo vào chúng ta sự thành tâm cần có đối với một ngày Vu Lan báo hiếu. Và sức mạnh đó cũng làm nên thứ hình hài đẹp để cần có của tình mẫu tử thiêng liêng. Điều quan trọng, sau cùng, chính là cảm nhận của mỗi người, không nằm về kết quả thực hay hư.

Tôi đã từng nghĩ rằng, chữ “Hiếu” là dễ viết nhất, nhưng lại khó mà viết cho trọn vẹn. Khi chúng ta viết thế nào cũng có thể trở thành hiếu thuận. Những nét gạch nguệch ngoạc thiếu vằn thiếu nét đầu tiên của cuộc đời từ thời còn chập chững, hóa ra lại mang đến niềm hạnh phúc cho chính cha mẹ của chúng ta. Đó là hiếu thuận.

Những nét chữ nằm gọn gàng trong cuốn vở hoặc một bài thi để chứng minh cho sự kiên trì và nỗ lực mà chúng ta đã bỏ ra trong học tập. Đó là hiếu thuận.

Những nét chữ trong tấm thiệp mời được viết ra, để mừng cho ngày chúng ta yên bề gia thất. Đó là hiếu thuận.

Và thậm chí, cả những dòng chữ viết vội chứa cả một niềm xót xa và trống rỗng trong lời điệu văn cuối cùng mà con cháu đọc cho cha mẹ của mình vào ngày họ tạ thế. Đó cũng là hiếu thuận.

Sự sống được bắt đầu từ những gì nhỏ nhất nhất, sự sống được viết ra từ những gì bình dị nhất. Nó nằm ngay trong hơi thở và hành động hằng ngày của chính chúng ta. Hiếu thuận là một lẽ của sự sống, và được cảm nhận từ chính suy nghĩ của mỗi người. Đó là lý do vì sao chữ hiếu thật dễ viết, nhưng cũng thật khó tròn. Làm rất nhiều có khi chẳng là hiếu. Không làm gì đôi khi vẫn là hiếu thuận đấy thôi.

...

Chiều của ngày Vu Lan, thấy vài người đeo bông hồng trắng, một vài người khác thì đeo bông hồng đỏ trên ngực. Tôi nhớ rằng mình đã từng trẻ con đến mức chạy đi tìm xem họ lấy ở đâu để đeo lên cho đẹp, nhưng rồi không thấy. Lớn lên một chút, tôi thôi việc kiếm tìm một bông hồng vào mùa Vu Lan. Bởi luôn biết rằng bông hồng

trên ngực mình vẫn còn mang màu đỏ. Tôi nghĩ đó là may mắn cho những ai còn cha mẹ trong cuộc đời.

Hoa hồng hai màu trắng đỏ là một điều gì đó rất thiêng liêng. Có cả rất nhiều nỗi tiếc khi chúng ta nhìn lên ngực và thấy lạnh toát một màu trắng, nhưng không phải màu trắng của tinh khôi mà là màu trắng của những muộn sầu và dĩ vãng. Có lần nào bạn nghĩ chúng ta còn bao nhiêu mùa Vu Lan được đeo bông hồng đỏ? Còn bao nhiêu mùa Vu Lan được cầu cho sức khỏe của ba mẹ được bình an? Hay chỉ đơn giản là còn được sống mà nhớ về để cài cho mình một bông hồng thật đẹp.

Đôi khi tôi chợt giật mình, vì có lẽ số bông hồng đỏ gom lại cho đến ngày đổi sang màu trắng sẽ không lấp đầy một góc nhỏ trong ngăn kéo của chính bản thân.

Những kẻ lười nhác việc lãng quên

K

Không ít người trong chúng ta, lười nhác trong việc chuyển một bài nhạc trong list nhạc của mình, và thường có thói quen nghe đi nghe lại một bài cho đến khi nhàm chán. Những người như vậy, thường mang trong mình nhiều nỗi buồn và không thích thú gì với việc phải đổi thay theo cách nhanh chóng. Họ quen với chậm rãi và hưởng thụ thứ đang khiến bản thân hài lòng. Cuộc đời, nhiều lúc như một áng mây bàng bạc chậm trôi, cùng lắm là xen lẫn vào đâu đó hay kết tinh rồi đổ ào và tan biến quanh những tiếng mưa lộp độp. Có một kiểu người như vậy, không thích những va vỡ, không thích những đổi thay.

Tôi thừa nhận là mình chậm chạp trong việc thay đổi, và cũng đã từng nghĩ rằng, những kỷ niệm mà mình có về cuộc sống, về một ai đó mà ta mặc định cho là ý nghĩa, luôn là thứ bất biến. Và bản thân tôi vẫn luôn suy nghĩ rằng con người, rồi đến một lúc nào đó, hoặc là còn lại thêm một đoạn đời nữa hoặc là ra đi. Không ai ở mãi một đời.

Vậy mà người đi thật, một cách vô tình, mà sau nhiều năm tiếp nữa tôi vẫn chưa thể chấp nhận được. Rằng người đã ra đi.

Phải mất bao nhiêu lâu thì chúng ta mới quên đi nỗi đau về sự ra đi của một người. Con người là vậy thật sao, sống với nhau thì rất có tình, mà đến lúc ra đi thì bỗng trở nên vô tình đến lạ, rồi nhắm mắt, rồi buông tay, vậy là chấm dứt. Cảm giác của người ở lại, luôn là thứ cảm giác đau đớn nhất, cho dù đó là ở lại của tình yêu hay là tình ruột thịt. Tôi vẫn luôn nghĩ, thứ khiến chúng ta sợ nhất không phải là cái chết, thứ khiến chúng ta sợ nhất nên là chia ly. Vì người đã chết rồi, thì đâu có cảm nhận được cảm giác của chia ly.

...

Vài năm về sau, thỉnh thoảng khi thức dậy, tôi như một chú mèo uể oải muốn cuộn mình thêm chốc lát. Nhưng buổi sáng của tôi cũng không mãi là một cơn ngái ngủ, không phải tách cà phê mát lạnh được lấy từ cửa hàng nổi tiếng, không phải hương vị thơm tho của một chiếc bánh crossaint giòn rụm với màu cánh gián đặc trưng. Chẳng có bất cứ thứ gì trong buổi sáng của một người trưởng thành quan trọng bằng xác định được mục tiêu và động lực để cố gắng cho hôm nay.

Chẳng biết từ bao giờ mà con người ta sẽ trở nên trưởng thành hoặc là phải trưởng thành. Có lẽ nó bắt đầu từ thời điểm chúng ta mất đi một ai đó dù bàn tay còn đang níu chặt, trong lòng còn thồn thức một niềm tin rằng sẽ không phải rời đi. Vậy mà chẳng được. Tôi không nói riêng về giữ lấy tình yêu, mà muốn nói về những người đã trở thành một phần đời của tuổi thơ, của trưởng thành và của suốt quãng đời còn lại về sau mà chúng ta luôn mang theo bên cạnh.

Ngày đó, sau khi bà ngoại qua đời, thỉnh thoảng mỗi sáng chủ nhật được ngủ nướng, tôi lại bất giác tự nhiên thấy thèm vị xôi nóng nơi đầu lưỡi. Thứ hương vị của món ăn mà tôi đã gắn bó suốt tuổi thơ của mình bên chiếc ghế cột kẹt đầy những thứ lặt vặt của bà. Có lẽ rằng, phải mất một thời gian rất lâu về sau, khi một ai đó rời khỏi cuộc đời của chúng ta, thì những kỷ niệm về họ, những hương vị họ đã từng mang lại mới dần trở nên dễ chịu hơn. Tôi không thích và luôn lười nhác việc lãng quên điều này, dù nó mang lại một thứ cảm giác hoang hoải mỗi lần chạm đến.

Ai trong chúng ta cũng đôi lần như vậy, khi nhớ về những người đã gắn với tuổi thơ của mình, may mắn thì lại thấy thoáng lại đâu đây những mùi hương của món đồ ăn, kỷ niệm quen thuộc.

Những sáng mai như vậy, là những sáng mai của nỗi nhớ còn cao và ước vọng thu mình lại làm một đứa trẻ. Rồi cựa quậy quanh giường như đón chờ một bàn tay chai sần, thô ráp vỗ vỗ vào lưng để thức dậy.

Những sáng mai như vậy, là sáng mai của niềm mong mỗi đường lớn thêm chút nào. Rồi lại xỏ chân vào đôi dép đủ màu xanh đỏ chạy thật nhanh ra cổng đón một bóng hình quen thuộc, lững lảng đi về vào lúc chợ trưa.

Lại một lần nữa lười nhác việc lãng quên những điều mà bản thân biết rằng chỉ thuộc về ký ức. Vậy mà vẫn sẵn lòng dành đủ hành trang để mang theo cho cả hành trình phía trước.

Nhiều lúc nghĩ lại, chúng ta chợt thêm đến quay quắt những cảm giác của một thời thân thuộc. Khi ai đó còn ở bên ta, còn che chở cho ta, còn dõi theo ta. Để rồi may mắn đi chẳng nữa, chợt thấy được món ăn cũ, thấy được những đồ vật cũ, cũng chẳng bao giờ được ném thêm một lần cái vị của ngày xưa. Vậy là tự nhiên mà hụt hẫng đến lạ kỳ. Tôi không muốn mình lãng quên đi những điều đó. Vẫn biết rằng thời gian là thứ có thể lấy đi của con người rất rất nhiều thứ, nhưng không bao giờ là tất cả.

Riêng bản thân tôi vẫn hằng nghĩ, dù có lấy đi thứ gì, thì thời gian cũng như một liều thuốc thử, uống vào mới biết là đắng cay hay ngọt bùi. Chúng ta có thể chấp nhận làm quen với việc lãng quên những gì cay đắng, nhưng thứ đã thành phần đời không thể tách khỏi trong những tuổi thơ ngọt ngào hay sự vỗ về ấm áp, thì mãi suốt đời vẫn đủ để khắc ghi.

Những người chậm chạp trong việc thích nghi, thường mang theo bên mình rất nhiều những mảnh màu của quá khứ. Cho những người còn ở lại quanh mình, và cho cả những người đã rời xa.

Những người chậm chạp trong việc thích nghi, cũng thường mang theo bên mình thật nhiều những nỗi buồn, nhưng đó không phải là nỗi buồn của những điều vụn vặt hay những thứ tình cảm chẳng bắt đầu, không kết thúc. Họ biết cách chọn lọc nỗi buồn để mang theo một cách ý nghĩa, và đã mang theo thì mang theo một đời.

Con người ta, đôi lúc cứ mãi miết lặn dãi trong cuộc đời để tìm cho bằng được những thứ phù phiếm lấp đầy hai chữ bình yên. Hành trang của những người trưởng thành thường ít khi trọn vẹn và đầy

đủ. Vì có va vấp, có chia ly và mất mát thì mới có trưởng thành. Với những người có ý nghĩa và vị trí quan trọng trong cuộc đời của một ai đó, thì câu hỏi duy nhất mà người ở lại không thể biết chắc, là chẳng biết mất bao lâu nữa mới làm quen được với cảm giác trống trải sau chia ly? Rồi cứ lê thê như vậy, nên lười nhác trong việc lãng quên một người.

Già nua...

T

ôi có một ước mơ và tôi nghĩ nó là ước mơ của nhiều người. Đó là khi về già, sẽ được sống trong một ngôi nhà nhỏ ở thôn quê, phía trước là mảnh vườn cùng một khu chuồng cho những con gà được nuôi từ nhỏ. Nhiều lúc tôi nghĩ mình thật già rồi khi cứ nghĩ về giấc mơ đó ngay từ khi còn trẻ tuổi. Vậy mà có tạm quên được nó đâu.

Vì có thể đó là một ngày mai rất đẹp, khi tôi thoát khỏi thành phố nơi tôi đang sống, thoát khỏi những đồng giấy tờ và hồ sơ ử đầy mùi mực in nồng nặc, thoát khỏi những tiếng động ráo rắt và một cuộc sống công nghệ dính chặt ở bàn tay. Đó là khi tôi biết rằng mình có thể được nghỉ ngơi, một thứ nghỉ ngơi không chỉ là tạm bợ trong những màn đêm luôn là rất muộn.

Rồi chúng ta cũng sẽ già nua đi, nhưng không lạc hậu và cằn cỗi trước những đổi thay. Vẫn là những cụ ông, cụ bà đủ sức cập nhật đầy đủ thông tin. Chỉ là chúng ta không còn ưa thích việc tham gia vào rất nhiều cuộc tranh cãi đằng sau những màn hình.

Rồi chúng ta cũng sẽ già nua đi, nhưng không sống một cuộc sống bấp bênh và tạm bợ. Vì một thời tuổi trẻ và cả ở quãng đời trung niên, chúng ta đã biết cách tiết kiệm và chắt chiu cho việc thực hiện ước mơ “già nua” được nuôi dưỡng gần một nửa của thế kỷ.

Rồi chúng ta cũng sẽ già nua đi, nhưng vẫn biết cách mở một giai điệu du dương từ máy hát hiện đại. Để nghe lại như những bản tình ca của Trịnh Công Sơn, Ngô Thụy Miên hoặc dành thật nhiều thời gian đọc lại tuổi thơ trong những trang văn Nguyễn Nhật Ánh. Bên một tách trà nóng ngay ở hiên nhà.

Rồi chúng ta cũng sẽ già nua đi, và nhìn lại quãng thời gian đầy những dư âm trong khoảnh khắc chúng ta từng sống cùng một người bạn. Vừa mới mất.

Rồi chúng ta cũng sẽ già nua đi, sẽ làm quen với việc ngồi được thật lâu chỉ để trầm ngâm và lặng nhìn những giọt nước rơi từ khoảng trời rất xa, rồi thấm vào đất. Bao giờ ta sẽ là hạt mưa kia, đổ xuống và chìm trong khoảng sâu của mặt nền. Rồi mất hút.

Có người sợ bản thân sẽ già đi, và trở nên cằn cỗi. Có người sợ tuổi già phải sống lay lắt với những kỷ niệm còn sót lại của một cuộc đời, của bản thân hoặc đôi khi là của ai đó. Tôi không nghĩ mình sợ bản thân già nua vì đó là điều sẽ cần xảy đến.

Dù là tình cảm ruột thịt, dù là tình yêu chân thành, dù là tình bạn bè, tri kỷ hay bất cứ thứ gì khác để gắn kết chúng ta lại với nhau, thì đến cuối cùng, rồi con người cũng phải nói lời chia tay, không phải theo cách này thì sẽ là cách khác. Vậy sao không đón nhận sự chia ly theo cách trầm ngâm của tuổi già.

Rồi chúng ta cũng chẳng tránh được việc già nua đi, quan trọng là già nua theo cách nào.

... Còn là cuộc sống

T

hực ra cái tên cuốn sách này – *Lớn lên sẽ khác* như một lời nhắc nhở về cách chúng ta cần phải đối mặt với những thứ khó khăn ở tuổi trẻ. Cuộc sống chứa đựng tình yêu, và chứa đựng mọi thứ xúc cảm xoay quanh hành trình của chúng ta, mỗi giờ, mỗi ngày. Tôi không muốn dành cả đời để nói về tình yêu, vì tôi biết rằng chúng ta cần thật lòng với mọi sự hiện diện khác trong cuộc đời mà mình đang trải nghiệm. Như cách cuộc sống chứa đựng tình yêu, và chứa đựng mọi thứ xúc cảm xoay quanh hành trình của chúng ta, mỗi giờ, mỗi ngày.

Tôi từng có một câu thần chú rằng “mọi chuyện sẽ ổn thôi” nhưng quả thật không có bất cứ điều gì tự nhiên mà ổn cả, nó cần chúng ta hành động, cần chúng ta hiểu rõ và nhận thức để làm những điều khác hơn việc chôn chân vào nỗi mơ hồ của hiện tại.

Vậy mà thanh xuân hơn quá khứ – đã từng.

Tôi luôn hy vọng ở mỗi chúng ta, cá thể cô đơn vào thời khắc sinh ra sẽ luôn tìm được thứ bình yên thực sự. *Lớn lên sẽ khác* vì đó là một hành trình. Hành trình này là để cảm nhận mọi thứ cay đắng ngọt bùi trong muôn vàn góc cạnh cuộc đời, không phải chỉ từ tình yêu. Vì có một cuộc sống quanh ta, rất khế.